

Cijferverslag
2019

UNIA
unia.be

Inhoudsopgave

1 Voorwoord ... 3

2 Waarom een cijferverslag? ... 4

2.1 Woordenlijst ... 4

3 Meldingen ... 7

3.1 Inleiding ... 7

3.2 Meldingen uitgesplitst naar gender ... 12

3.3 Meervoudige meldingen ... 13

4 Dossiers ... 15

4.1 Analyse nieuwe dossiers per domein ... 15

4.2 Afgesloten dossiers ... 20

4.3 Plaats van de feiten ... 22

4.4 Dossiers uitgesplitst naar gender ... 24

5 Analyse nieuwe dossiers per domein ... 25

5.1 Werk: 657 dossiers ... 25

5.2 Goederen en diensten: 641 dossiers ... 27

5.3 Onderwijs: 308 dossiers ... 33

5.4 Sociale bescherming: 27 dossiers ... 36

5.5 Samenleving: 125 dossiers ... 37

5.6 Diverse activiteiten: 127 dossiers ... 39

5.7 Media/internet: 346 dossiers ... 41

5.8 Politie en justitie: 81 dossiers ... 43

6 Analyse nieuwe dossiers per discriminatiegrond ... 46

6.1 Zogenaamde 'raciale' criteria: 951 dossiers ... 46

6.1.1 Antisemitisme en negationisme ... 47

6.1.2 Roma en woonwagenbewoners ... 50

6.2 Handicap: 614 dossiers ... 51

6.3 Geloof of levensbeschouwing: 307 dossiers ... 53

6.4 Leeftijd: 143 dossiers ... 56

6.5 Vermogen: 168 dossiers ... 57

6.6 Gezondheidstoestand: 156 dossiers ... 59

6.7 Seksuele geaardheid: 133 dossiers ... 60

7 Gedrag dat in strijd is met de wet 62

7.1 Haatboodschappen 63

7.2 Haatmisdrijven 64

8 Deelstaten 65

8.1 Federaal 65
8.1.1 De federale overheid als werkgever: 55 dossiers 65
8.1.2 Openbaar vervoer (NMBS/INFRABEL/NMBS-HOLDING): 16 dossiers 65
8.1.3 Politie en justitie: 81 dossiers 65
8.1.4 Sociale bescherming: 27 dossiers 66

8.2 Wallonië 66
8.2.1 De Waalse overheidsadministratie als werkgever: 5 dossiers 66
8.2.2 Werk in Wallonië: 152 dossiers 66
8.2.3 Huisvesting in Wallonië: 90 dossiers 67
8.2.4 Openbaar vervoer (TEC): 6 dossiers 68

8.3 Brussels Hoofdstedelijk Gewest 68
8.3.1 De Brusselse overheidsadministratie als werkgever: 17 dossiers 68
8.3.2 Werk in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest: 184 dossiers 68
8.3.3 Huisvesting in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest: 56 dossiers 69
8.3.4 Openbaar vervoer (MIVB): 6 dossiers 70

8.4 Vlaamse Gemeenschap/Vlaams Gewest 71
8.4.1 De Vlaamse overheidsadministratie als werkgever: 13 dossiers 71
8.4.2 Werk in het Vlaams Gewest: 214 dossiers 71
8.4.3 Huisvesting in het Vlaams Gewest: 125 dossiers 72
8.4.4 Onderwijs in Vlaanderen: 106 dossiers 73
8.4.5 Openbaar vervoer (De Lijn): 16 dossiers 73

8.5 Franse Gemeenschap 74
8.5.1 Onderwijs in de Franse Gemeenschap: 196 dossiers 74
8.5.2 De overheidsadministratie van de Franse Gemeenschap als werkgever: 8 dossiers 74

8.6 Duitstalige Gemeenschap 75
8.6.1 Onderwijs in de Duitstalige Gemeenschap: 0 dossiers 75

9 Rechtszaken: 18 dossiers 76

10 Begeleiding en opleiding 78

11 Adviezen en aanbevelingen 82

12 Communicatie (website en sociale media) 83

12.1.1 KiesGelijkeKansen.be - LeChoixEgalite.be 84
12.1.2 Facebook & Twitter 84

1 Voorwoord

Dit cijferverslag biedt een blik op de dagelijkse werking van Unia in 2019 en op onze structuur. Door de jaren heen heeft Unia zich op verschillende vlakken gespecialiseerd:

1. We behandelen meldingen en individuele dossiers over discriminatie.
2. We lanceren informatie- en bewustmakingscampagnes en stellen begeleiding en opleidingen voor aan personen of organisaties die een diversiteitsbeleid willen voeren.
3. We zetten onderzoeken en wetenschappelijke studies op rond discriminatie op de werkvloer, in het onderwijs, op de huisvestingsmarkt enz. Met onze publicaties en statistieken informeren we overheden, de academische wereld en een groot aantal gespecialiseerde instanties over discriminatie en diversiteit.
4. We geven advies en aanbevelingen aan overheden en organisaties. Dat doen we zowel op eigen initiatief als naar aanleiding van een vraag.

Dit cijferverslag vat in statistieken samen hoe we bij Unia drie van die vier acties integreren in onze structuur en in de organisatie van ons werk. Het cijferverslag verschilt echter van het jaarverslag 2019[1]: de twee verslagen vullen elkaar aan en moeten dus naast elkaar worden gelezen. Het **jaarverslag** heeft een meer **kwalitatieve focus** en zoomt in op onze aanbevelingen, ons strategisch plan en onze lokale en internationale activiteiten. Het geeft bovendien veel voorbeelden uit ons vakgebied. Het **cijferverslag** daarentegen heeft een **kwantitatieve focus**. Het analyseert vooral in detail de trends in de meldingen die we ontvangen. Bovendien geeft het cijferverslag ook cijfers over onze rechtszaken, onze informatie- en bewustmakingscampagnes en onze opleidingen.

De studies en onderzoeken die Unia uitvoert of bestelt, staan niet in dit verslag. Die kun je terugvinden op onze website www.unia.be.

Unia stelt ook regionale verslagen op. Die tonen in detail hoe onze lokale contactpunten werken in de 13 centrumsteden van Vlaanderen. Ook deze verslagen kun je terugvinden op onze website.

We willen tot slot wijzen op de methodologische beperkingen van dit verslag: dit verslag bevat enkel cijfers van Unia, en is dus niet bedoeld om representatief te zijn voor de verschillende discriminatieaspecten in België.

[1] Het *Jaarverslag 2019: werken aan een gelijkere samenleving voor iedereen* kan je raadplegen op https://www.unia.be/nl/publicaties-statistieken/publicaties/jaarverslag-2019.

2 Waarom een cijferverslag?

Een van de wettelijke opdrachten van Unia is het behandelen van 'individuele meldingen'. Iedereen kan Unia contacteren met een melding, een verzoek tot tussenkomst, een opmerking of een vraag over de antiracisme-, antidiscriminatie- en negationismewetgeving. Zo ook voor vragen over de grondrechten van personen met een handicap, zoals vastgelegd in het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap.

Unia is wettelijk bevoegd voor:

- **discriminatie**, met inbegrip van directe en indirecte discriminatie, het aanzetten tot discriminatie en pesterijen die rechtstreeks verband houden met de criteria vermeld in de antidiscriminatiewetgeving (zie woordenlijst). Bij personen met een handicap gaat het ook om het weigeren van redelijke aanpassingen;
- **haatboodschappen** (haatdragende publieke uitlatingen: aanzetten tot haat, discriminatie, geweld of segregatie). Ook 'cyberhaat' valt hieronder (haatboodschappen op het internet);
- **haatmisdrijven** ingegeven door vijandigheid tegenover een persoon of een groep vanwege hun afkomst, handicap, seksuele geaardheid of elk andere beschermd criterium in de antidiscriminatie- en antiracismewetgeving.

Is Unia bevoegd om een melding te behandelen en vraagt de melder een tussenkomst of een individueel advies? Dan openen we een ‘individueel dossier’. Een melding of een dossier kan gaat over één enkel discriminatiecriterium of over meerdere criteria.

Unia is wettelijk ook verplicht jaarlijks verslag uit te brengen over haar werkzaamheden. We doen dit via een jaarverslag en dit gedetailleerd cijferverslag.

2.1 Woordenlijst

Meldingen

Meldingen zijn alle contacten die Unia of onze lokale contactpunten hebben in het kader van onze bevoegdheden vastgelegd in artikel 6 van het samenwerkingsakkoord (B.S. van 5/03/2014). Het gaat om meldingen van vermoedelijke slachtoffers van discriminatie, haatmisdrijven of -boodschappen, maar ook om getuigenissen, vragen of bekommernissen van derden of vragen van personen of organisaties die in een concrete situatie discriminatie willen vermijden. Meldingen kunnen ook gaan over de rechten van personen met een handicap onder het VN-verdrag van 13 december 2006.

Dossiers

Unia opent een dossier wanneer (1) een melding naar een discriminatiegrond verwijst waarvoor Unia bevoegd is of wanneer die betrekking heeft op de rechten van personen met een handicap, en (2) wanneer de melder een concreet advies of een andere tussenkomst verwacht. De notie ‘dossier’ staat dus los van de ernst en het al dan niet bewezen karakter van de feiten. Meerdere meldingen over dezelfde feiten worden in principe gebundeld in eenzelfde dossier. Unia kan ook op eigen initiatief een dossier openen.

Maatschappelijke domeinen

De maatschappelijke domeinen wijzen op de context waarbinnen de gemelde feiten zich afspelen. De domeinen vallen grotendeels samen met het materiële toepassingsgebied van de antidiscriminatie-en antiracismewetten, -decreten en -ordonnanties (werk, goederen en diensten, onderwijs, …). In dit verslag zijn er daarnaast specifieke categorieën voor uitlatingen in de media en op het internet, incidenten in de publieke ruimte (samenleving) en meldingen over politie, justitie en het gevangeniswezen.

Discriminatiegronden

Dit zijn de door de antidiscriminatiewetgeving (wetten, decreten en ordonnanties[2]) beschermde criteria. Op grond van artikel 3 van het samenwerkingsakkoord hebben de wettelijke opdrachten van Unia betrekking op al die beschermde criteria (en op de rechten van personen met een handicap, zoals bepaald in het VN-verdrag van 13 december 2006). Uitzonderingen zijn de criteria 'gender' (waarvoor het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen bevoegd is) en 'taal' (waarvoor nog geen bevoegde overheidsinstantie werd aangewezen).

De zogenaamde 'beschermde' criteria zijn nationaliteit, huidskleur, afkomst, nationale of etnische origine, handicap, seksuele geaardheid, leeftijd, vermogen, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, geloof of levensbeschouwing, geboorte, fysiek of genetisch kenmerk, politieke overtuiging, syndicale overtuiging en burgerlijke staat of sociale afkomst.

De discriminatiegronden huidskleur, afkomst, nationaliteit en nationale of etnische origine vatten we in dit verslag samen onder de algemene term van de zogenaamde 'raciale' criteria.

Discriminatie

De term omvat directe en indirecte discriminatie, de opdracht tot discrimineren, pesterijen en het weigeren van redelijke aanpassingen voor een persoon met een handicap. Binnen hun respectievelijke toepassingsgebied worden deze gedragingen verboden door de antidiscriminatiewetten, -decreten en ordonnanties.

Redelijke aanpassingen

Een redelijke aanpassing neutraliseert voor een persoon met een handicap zoveel mogelijk het effect van de handicap in een onaangepaste omgeving. Ze bevordert zo zijn deelname aan het maatschappelijk leven. Redelijke aanpassingen zijn altijd afgestemd op individuele behoeften, dat onderscheidt ze van toegankelijkheid. Met andere woorden: elke situatie wordt individueel bekeken om een oplossing te vinden voor de hindernis waarmee de persoon geconfronteerd wordt in het dagelijks leven. Het is echter wel waarschijnlijk – en zelfs wenselijk – dat deze aanpassing iedereen ten goede komt.

Haatmisdrijven

Dit zijn misdrijven die in aanmerking komen voor een strafverzwaring, als een van de drijfveren de haat tegen, het misprijzen van of de vijandigheid tegen een persoon is vanwege zijn herkomst, afkomst, geloof of levensbeschouwing, seksuele geaardheid of andere beschermde criteria.

Haatboodschappen

Hieronder groepeert Unia alle uitlatingen die aanzetten tot discriminatie, haat, geweld of segregatie tegenover een persoon of een groep omwille van afkomst, religieuze overtuiging, seksuele geaardheid of een andere beschermde discriminatiegrond. Het kan dus gaan over racistische, islamofobe, homofobe, antisemitische of negationistische uitlatingen die strafbaar zijn. Het gaat niet om uitlatingen die, ondanks hun schokkend of kwetsend karakter, vallen onder de vrijheid van meningsuiting.

Eigen initiatief

Unia beslist om op eigen initiatief een dossier te openen.

---

[2] Deze teksten kan je raadplegen op de website www.unia.be, onder de rubriek Wetgeving (zie Woordenlijst discriminatie).

Belangrijke opmerking over n-waarde in tabellen en grafieken

Een melding of een dossier kan over meerdere discriminatiecriteria gaan. Daardoor ligt de n-waarde in een aantal tabellen en grafieken hoger dan het effectieve aantal meldingen of dossiers.

3 Meldingen

3.1 Inleiding

Unia ontving in 2019 **8.478 meldingen** over vermoedelijke feiten van discriminatie, haatboodschappen en haatmisdrijven. Dat is 13,2% meer dan in 2018 en 46,7% meer in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Op enkele jaren na stijgt het aantal meldingen sinds de oprichting van Unia gestaag. Dat betekent echter niet noodzakelijk dat het aantal discriminaties in België toeneemt. We kunnen deze stijging door een aantal factoren verklaren.

Unia werd de voorbije jaren namelijk bekender dankzij sensibilisatieacties, informatiecampagnes, meer lokale aanwezigheid en samenwerkingen met overheidsdiensten en verenigingen op het terrein. Door de interfederalisering in 2014 heeft Unia in de Vlaamse centrumsteden de Meldpunten Discriminatie geïnstalleerd, die intussen gekend zijn als de lokale contactpunten van Unia. Aan Waalse zijde zijn de vier vroegere *bassins-de-vie* ook geëvolueerd naar lokale contactpunten in Wallonië, waardoor onze lokale aanwezigheid toenam. Tot slot werkt Unia sinds 2017 met een andere gegevensverwerking waardoor we gedetailleerder en volledige kunnen rapporteren.

Als we kijken naar het aantal meldingen in 2019 per maand, noteerde Unia de meeste meldingen in maart (948) en november (847). In maart werd Unia vooral gecontacteerd over de toegang tot goederen en diensten (220 meldingen) en in november vooral over media (410). Een deel van die laatste meldingen ging over de 'Go back bus'-campagne van Vlaams Belang en over een tweet van Dries Van Langenhove naar aanleiding van het bezoek van een school aan het Fort van Breendonk. In de andere domeinen is de uitsplitsing per maand van het aantal meldingen gelijkmatiger.

52,9% van de melders is Nederlandstalig, 41,2% Franstalig, 3,4% Engelstalig en 0,2% Duitstalig. 0,1% uit zich in Frans-Belgische Gebarentaal, 0,04% uit zich in Vlaamse Gebarentaal en 0,2% spreekt een andere taal. 51,2% van de melders is mannelijk, 43,9% vrouwelijk en 2,1% is een rechtspersoon. In 34,2% van de meldingen gaat het om vragen om bijstand, in 31,0% om gewone meldingen (zonder vraag om tussenkomst), in 29,3% om vragen om informatie en in 0,8% om meldingen op eigen initiatief.

De domeinen

De meldingen gaan vooral over de domeinen media/internet (22,7%), goederen en diensten (22,2%), werk en werkgelegenheid (21,9%), onderwijs (8,8%) en samenleving (7%). Als we de huidige cijfers met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar vergelijken, valt een sterke stijging in vijf domeinen op: media (+118%), diverse activiteiten (+46,6%), onderwijs (+40,1%), goederen en diensten (+38,6%) en werk (+37,0%).

De criteria

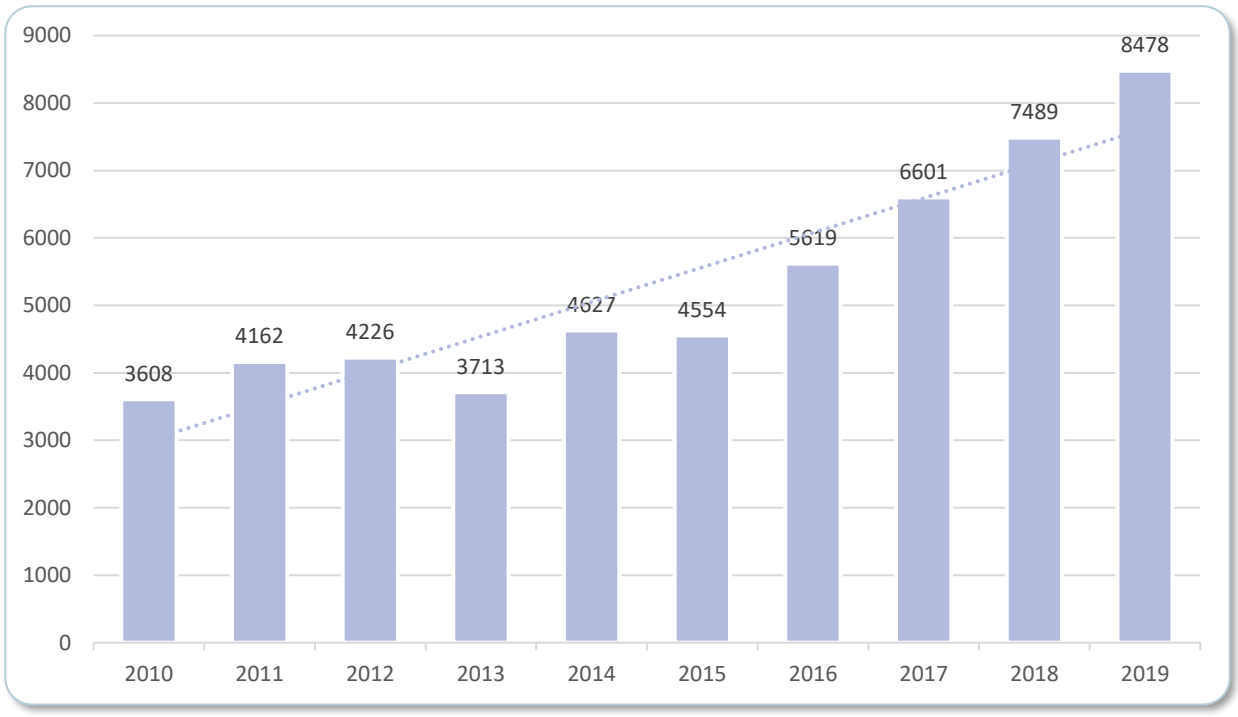
In 2019 gingen de meldingen vooral over de zogenaamde ‘raciale’ criteria (25,8%), handicap (13,8%), geloof of levensbeschouwing (11%), leeftijd (4,5%) en gezondheidstoestand (4%).

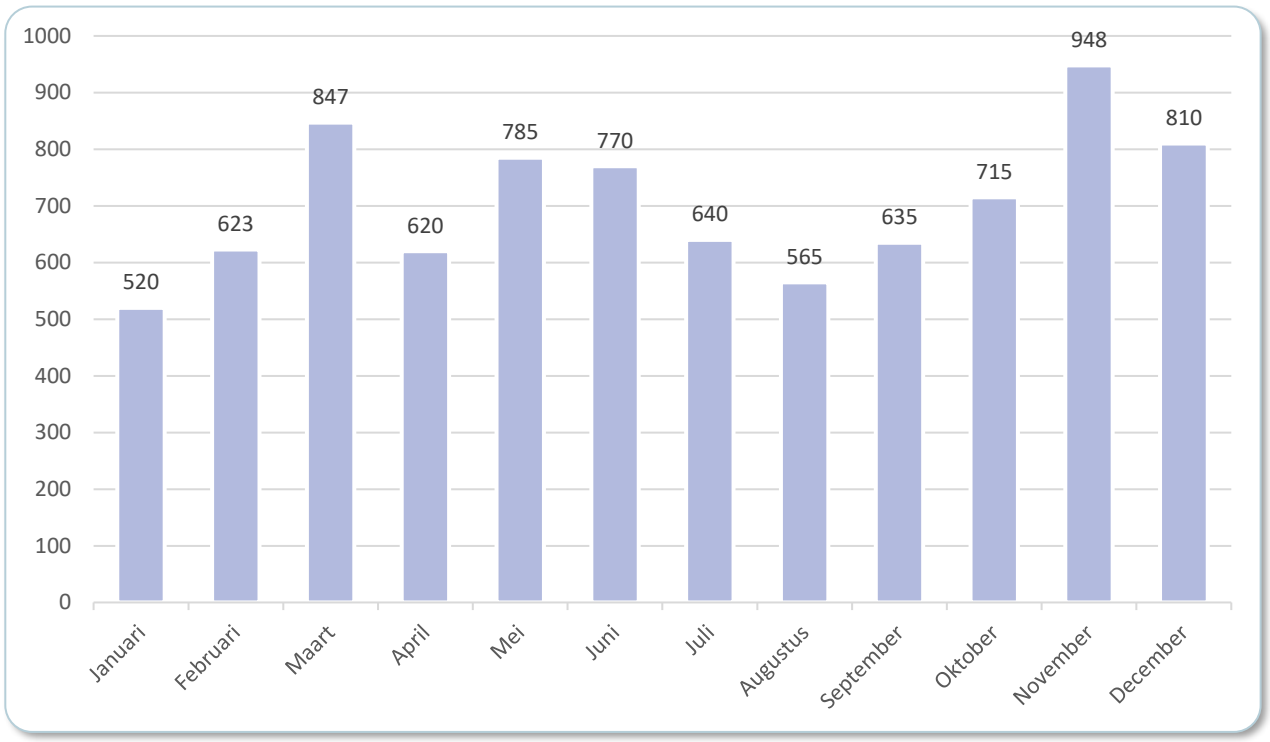
Methodologische opmerking

De meeste meldingen worden gedaan door slachtoffers of rechtstreekse getuigen van discriminatie. Maar in sommige maatschappelijke domeinen, zoals media/internet, zijn de melders personen of organisaties die aangeven geschokt te zijn door commentaren, interviews of tweets, zonder dat ze zelf betrokken zijn bij de feiten.

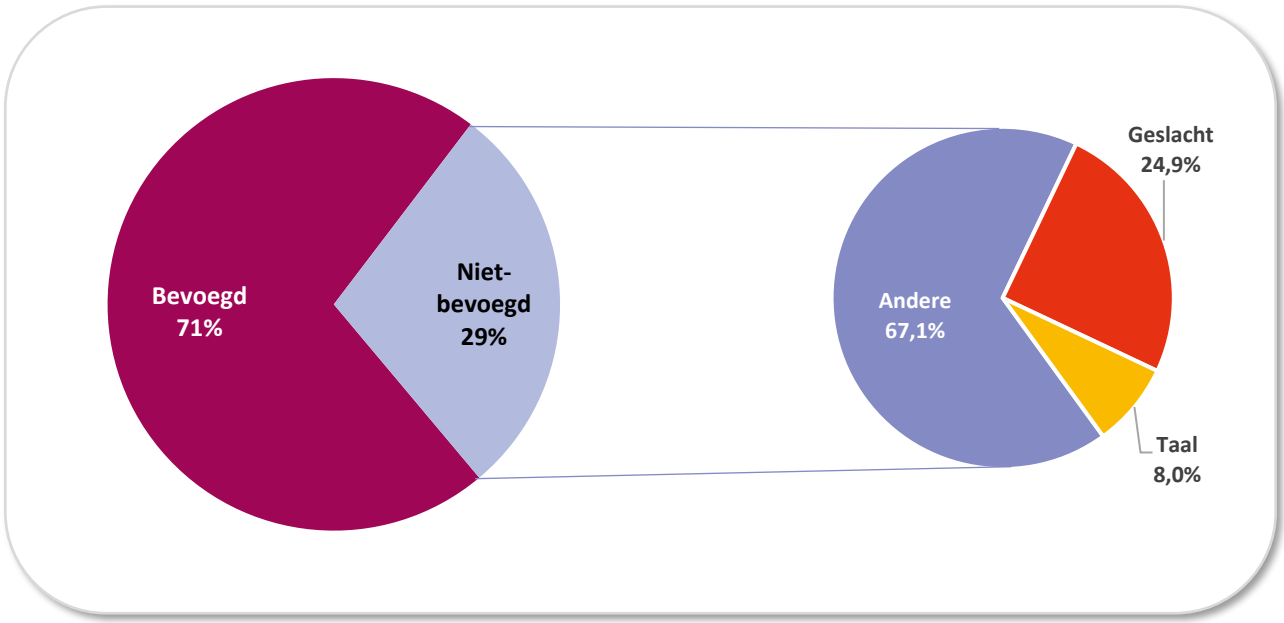
Grafiek 1: Evolutie van de meldingen bij Unia (bevoegd en niet-bevoegd) van 2010-2019

Grafiek 2: Evolutie van de meldingen bij Unia (bevoegd en niet-bevoegd) per maand in 2019

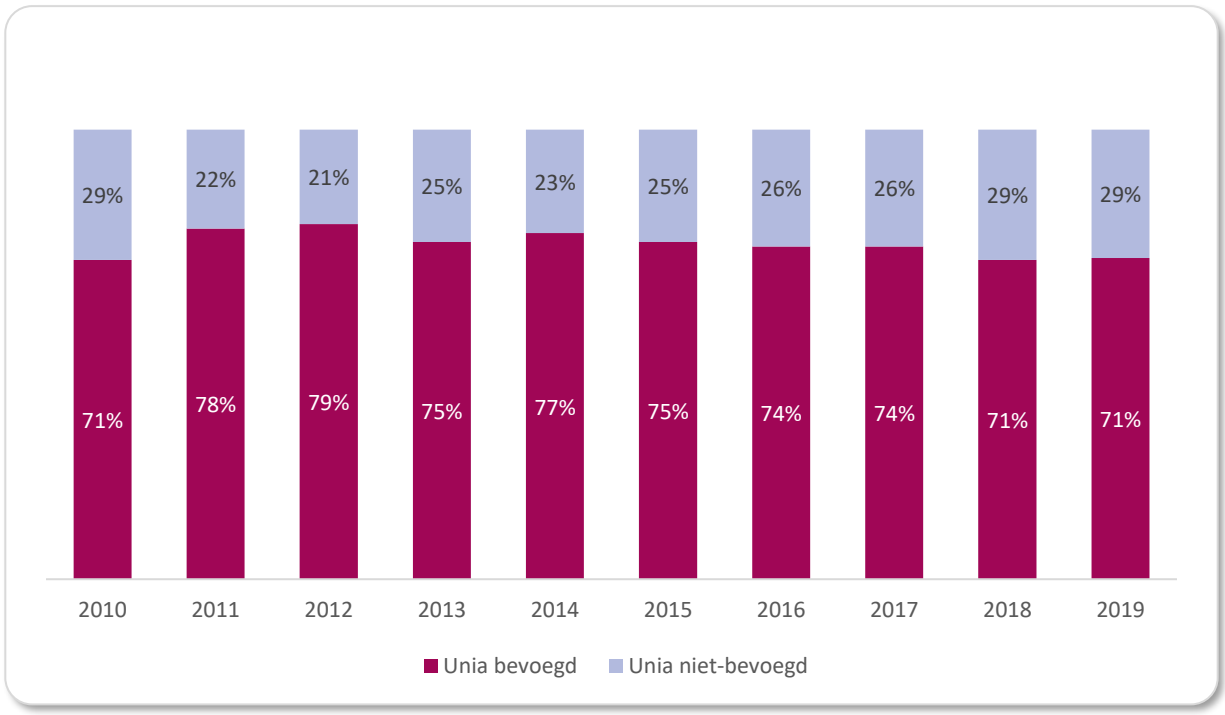

Grafiek 3: Totaal aantal meldingen in 2019 bij Unia (bevoegd en niet-bevoegd)

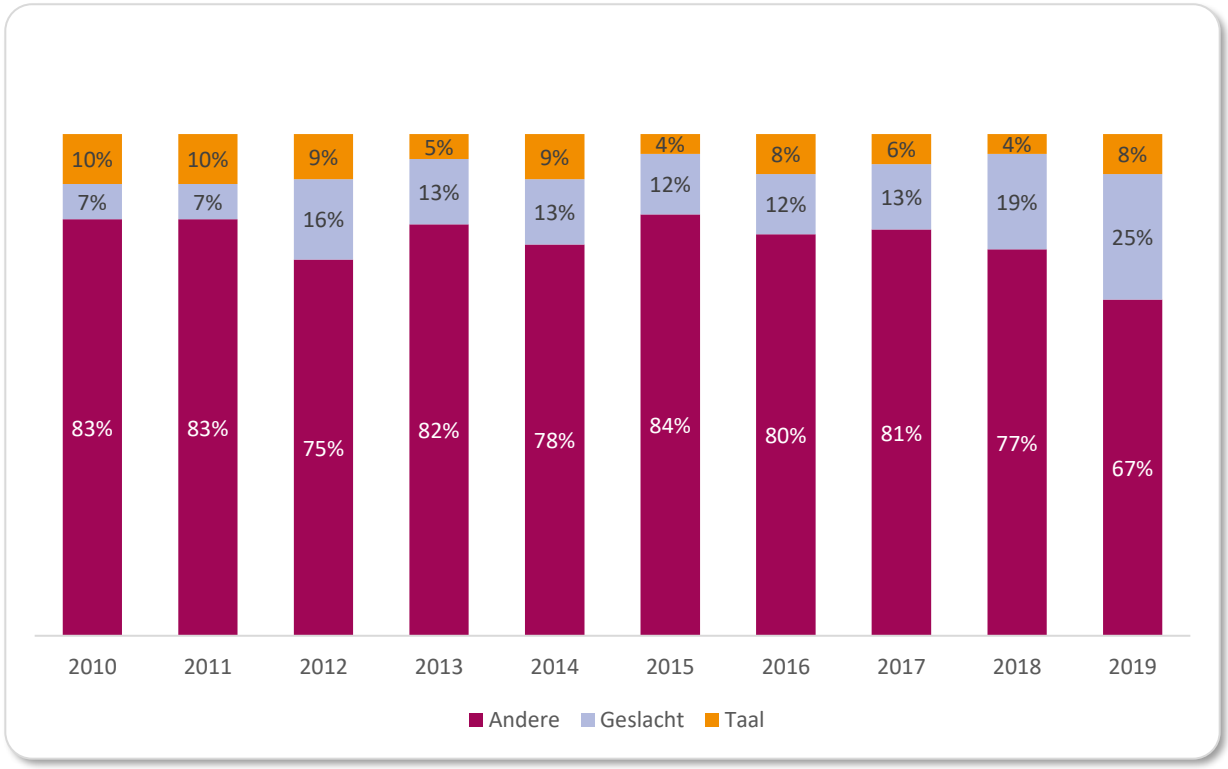

Deze grafiek geeft het aantal meldingen weer waarbij Unia geen actie kan ondernemen omdat we niet bevoegd zijn (omdat de meldingen buiten het toepassingsgebied van de antidiscriminatiewetgeving vallen). Voor 338 van de in totaal 603 meldingen over het beschermd criterium 'gender' was Unia niet bevoegd en verwezen we de melders door naar het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, de Vlaamse Genderkamer of een Ombudsman. Opvallend is dat het aantal meldingen over ‘gender’ in 2019 nog toenam. Deze meldingen zijn goed voor 24,9% van de meldingen 'Unia niet bevoegd'.

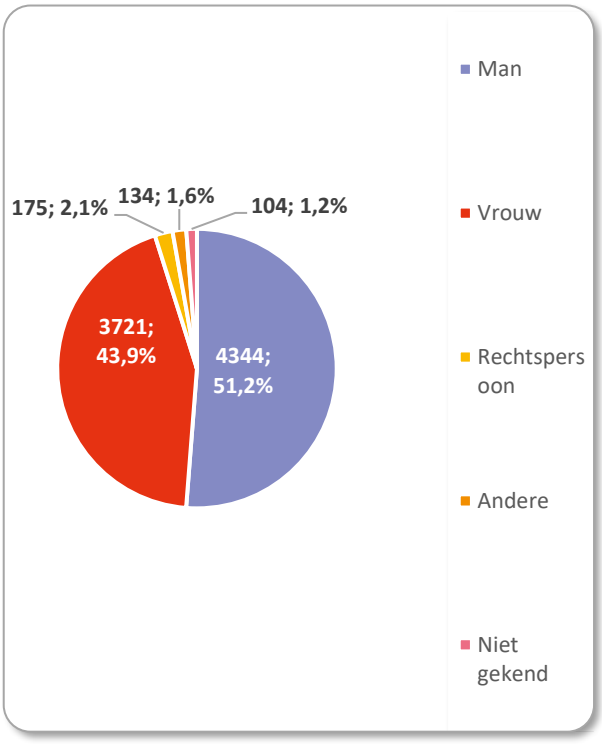
Grafiek 4: Verhoudingen van meldingen bij Unia naargelang bevoegdheid van 2010 tot 2019

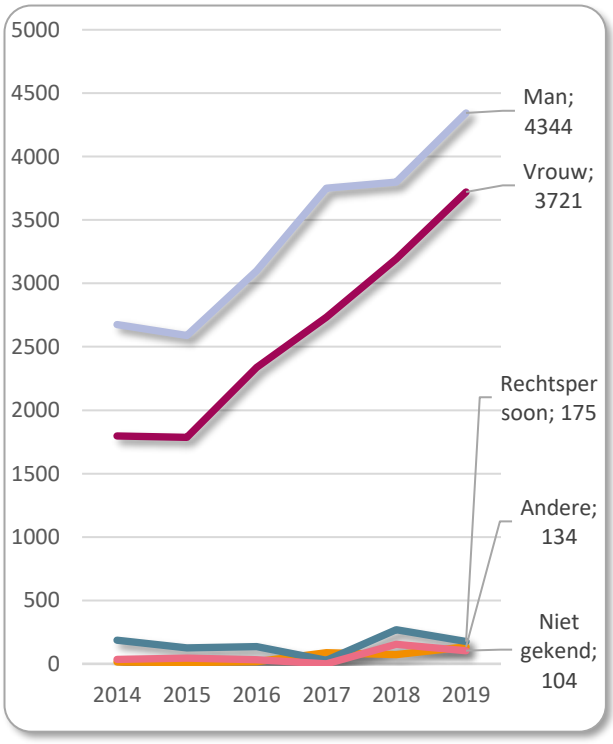
Grafiek 5: Verhoudingen van meldingen 'niet-bevoegd' bij Unia van 2010 tot 2019

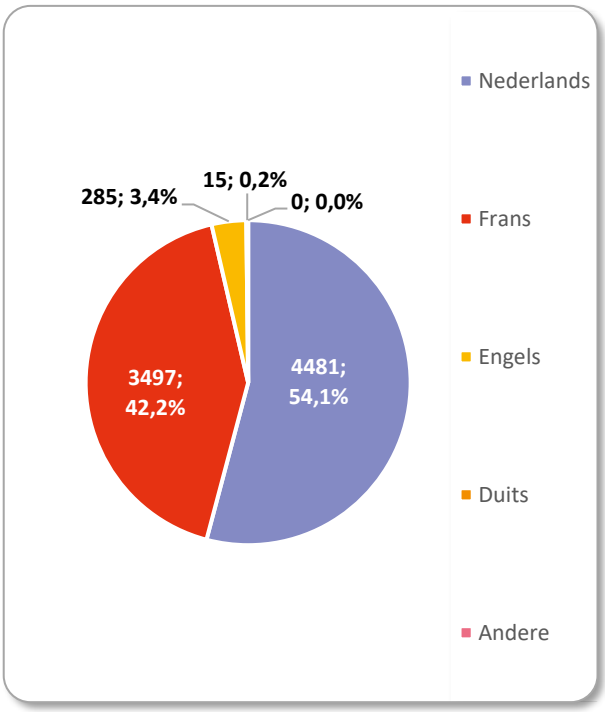
Grafiek 6: Gender van melder in 2019[3]

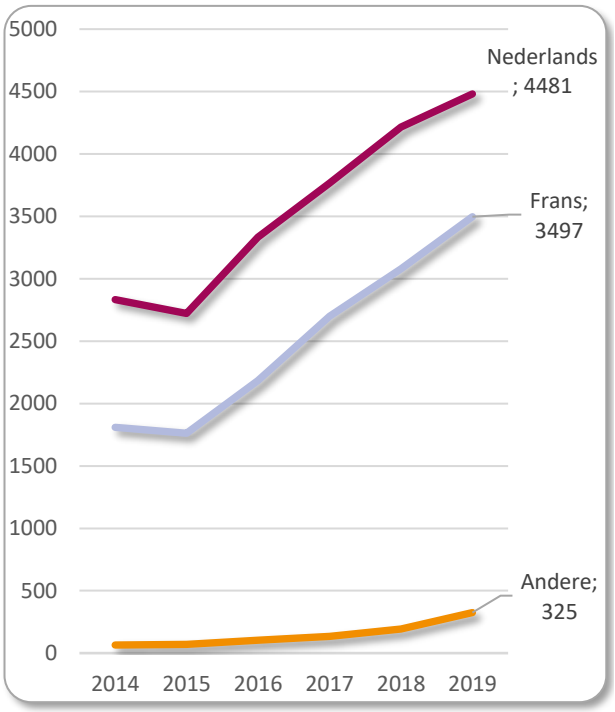
Grafiek 7: Evolutie meldingen naar gender sinds 2014

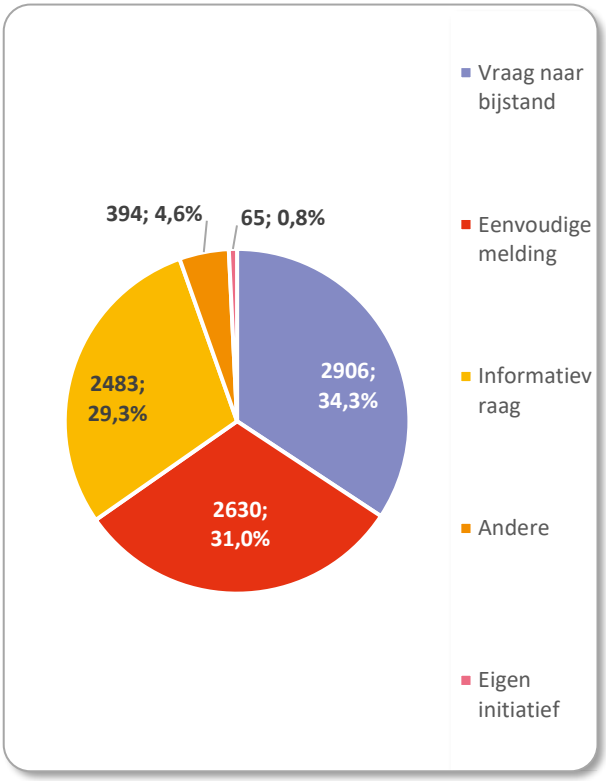
Grafiek 8: Taal van de melder in 2019 (n = 8303)

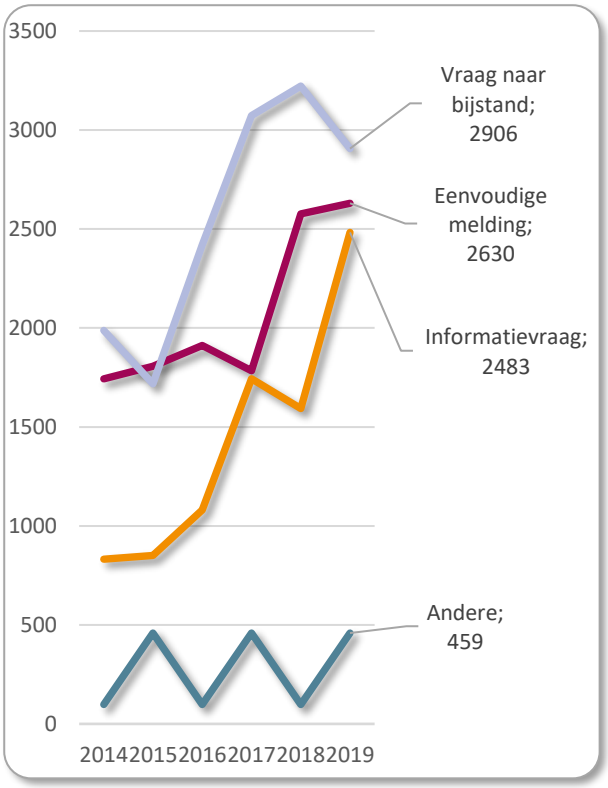
Grafiek 9: Evolutie meldingen volgens taal van de melder sinds 2014

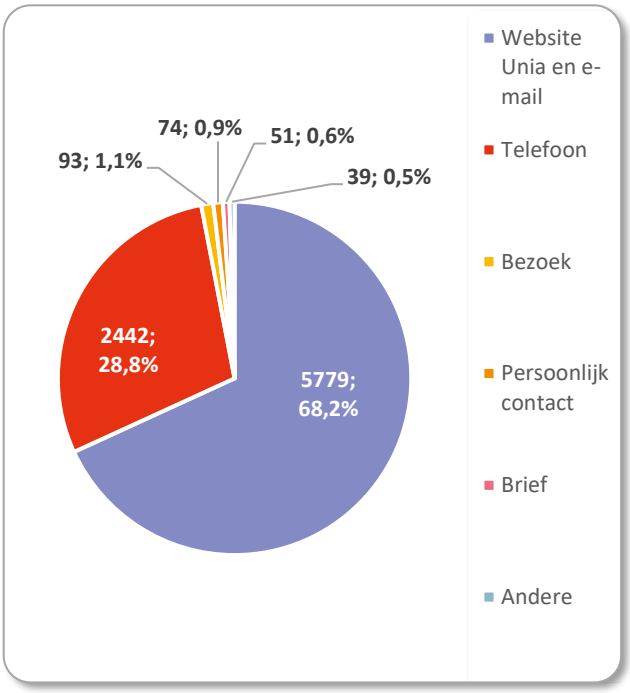
Grafiek 10: Type melding in 2019 (n = 8478)

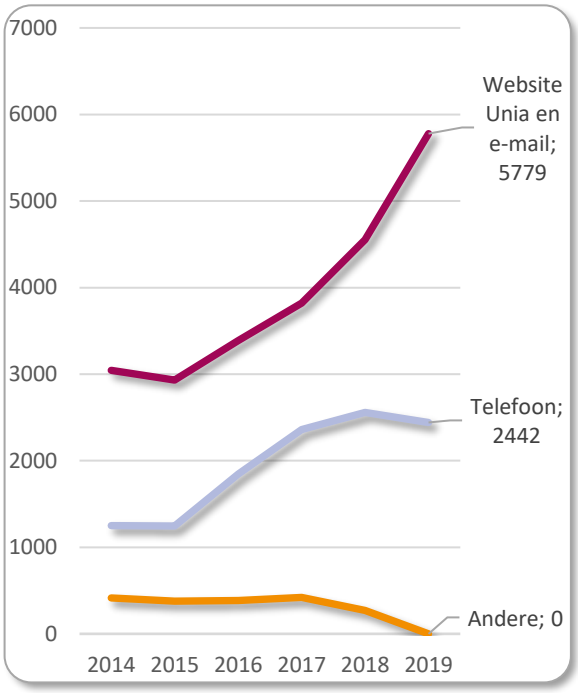
Grafiek 11: Evolutie van het type melding sinds 2014

Grafiek 12: Manier van contact in 2019 (n = 8478)

Grafiek 13: Evolutie manier van contact sinds 2014

3.2 Meldingen uitgesplitst naar gender

Tabel 1: Nieuwe meldingen in 2019 volgens gender van de melder – per domein (zonder categorieën rechtspersoon en niet gekend)

	Man	Vrouw	Andere	Totaal
Media	1.060	778	32	1.871
Goederen en diensten	937	845	30	1.812
Arbeid en tewerkstelling	980	802	22	1.804
Onderwijs	221	499	6	726
Samenleving	308	248	12	568
Diverse activiteiten	235	149	9	570
Politie en justitie	176	120	6	393
Sociale zekerheid	82	68	3	302
Andere/niet duidelijk	345	212	12	153
Totaal	**4.344**	**3.721**	**132**	**8.199**

Tabel 2: Nieuwe meldingen in 2019 volgens gender van de melder – per criterium (zonder categorieën rechtspersoon en niet gekend)

	Man	Vrouw	Andere	Totaal
'Raciale' criteria	1.269	1 063	36	2.368
Handicap	549	722	15	1.286
Geloof of levensbeschouwing	442	546	12	1.000
Leeftijd	258	163	2	423
Gezondheidstoestand	176	195	3	374
Vermogen	154	181	5	340
Seksuele geaardheid	230	82	3	315
Andere criteria (bevoegd)	1.420	1.096	57	2.573
Unia niet bevoegd	1 077	675	39	1.791
Totaal	**4.780**	**4.328**	**138**	**9.246**

3.3 Meervoudige meldingen

Platform/ domein	Inhoud	Aantal meldingen	Discriminatiecriterium	Taal van de dader
Twitter	Tweet van Dries Van Langenhove over schoolbezoeken aan het fort van Breendonk en een moskee.	186	Geloof of levensbeschouwing	Nederlands
YouTube	Uitlatingen van Jeff Hoeyberghs tijdens een lezing van het KVHK aan de UGent.	152	'Raciale' criteria, fysieke kenmerken, gezondheidstoestand	Nederlands
YouTube	Video tijdens 100-dagen waarbij leerlingen van een school zich verkleden als Saudiërs en het gebedsmoment nabootsen.	82	'Raciale' criteria, geloof of levensbeschouwing	Nederlands
Twitter	Campagne van de Antwerpse afdeling van het Vlaams Belang tegen het asielbeleid van de federale overheid. In een brief aan vluchtelingen wordt hen duidelijk gemaakt dat ze niet welkom zijn en dat een 'Go Back-bus' hen gratis naar de Duitse grens kan brengen.	70	'Raciale' criteria, geloof en levensbeschouwing	Nederlands
Facebook	Verschillende posts op de Facebookpagina 'New Reconquista' over migranten en moslims.	33	'Raciale' criteria, geloof en levensbeschouwing	Nederlands

Onderwijs	Kleurpotloden uitgedeeld in het kader van een campagne tegen racisme georganiseerd door Samen Onderwijs Maken. Het feit dat de kleur roze niet tussen de kleurpotloden zit, doet bepaalde burgers reageren omdat ze dit anti-blank racisme vinden.	27	'Raciale' criteria	Nederlands
Publieke ruimte	Antisemitische praalwagen tijdens Aalst Carnaval.	25	'Raciale' criteria	Nederlands
Sociale zekerheid	Wijziging van de wet op de kinderbijslag in het Vlaamse Gewest die wordt omgezet in een 'groeipakket'. Deze wettelijke wijziging is van toepassing vanaf 1 januari 2019 en creëert een verschil in behandeling tussen kinderen die voor of na 1 januari 2019 zijn geboren in de toegekende bedragen.	18	Leeftijd	Nederlands
Facebook	Verontrustende commentaren over mensen met een handicap. De auteur van de berichten vindt dat deze mensen nutteloos zijn en geen waarde hebben in de samenleving. Deze commentaar schreef hij bij een artikel van HLN dat hij deelde.	14	Handicap	Nederlands
Geschreven pers	Reacties van burgers na de publicatie van een artikel over de beslissing van een gemeente om alcohol af te schaffen en alleen nog maar halal-maaltijden te serveren in een dienstwoning.	13	Geloof of levensbeschouwing	Nederlands
Televisie	Reacties op de uitspraken van Chokri Ben Chikha in De Afspraak op VRT, die een racisme aan de kaak stelde dat volgens hem zeer sterk aanwezig is in Vlaanderen.	12	Geen criterium	Nederlands
Geschreven pers	Reacties op uitlatingen van Johan Leman, voorzitter van het integratiecentrum Foyer, in een artikel in De Standaard.	11	Seksuele geaardheid	Nederlands
Twitter	Reacties op de uitlatingen van Sam Van Rooy op Twitter.	11	'Raciale' criteria, leeftijd	Nederlands
Facebook	Reacties op uitlatingen op de Facebookmuur van Jeremy Charlier na de vrijlating van Michel Lelièvre.	10	Sociale afkomst	Frans
Sociale media	Reacties op foto's en video's op de sociale media van jonge voetballers bij de Beringse club Turkse FC. Daarop is te zien hoe kinderen een militaire groet brengen om de soldaten in de Turks-Syrische oorlog te eren.	10	'Raciale' criteria	Nederlands

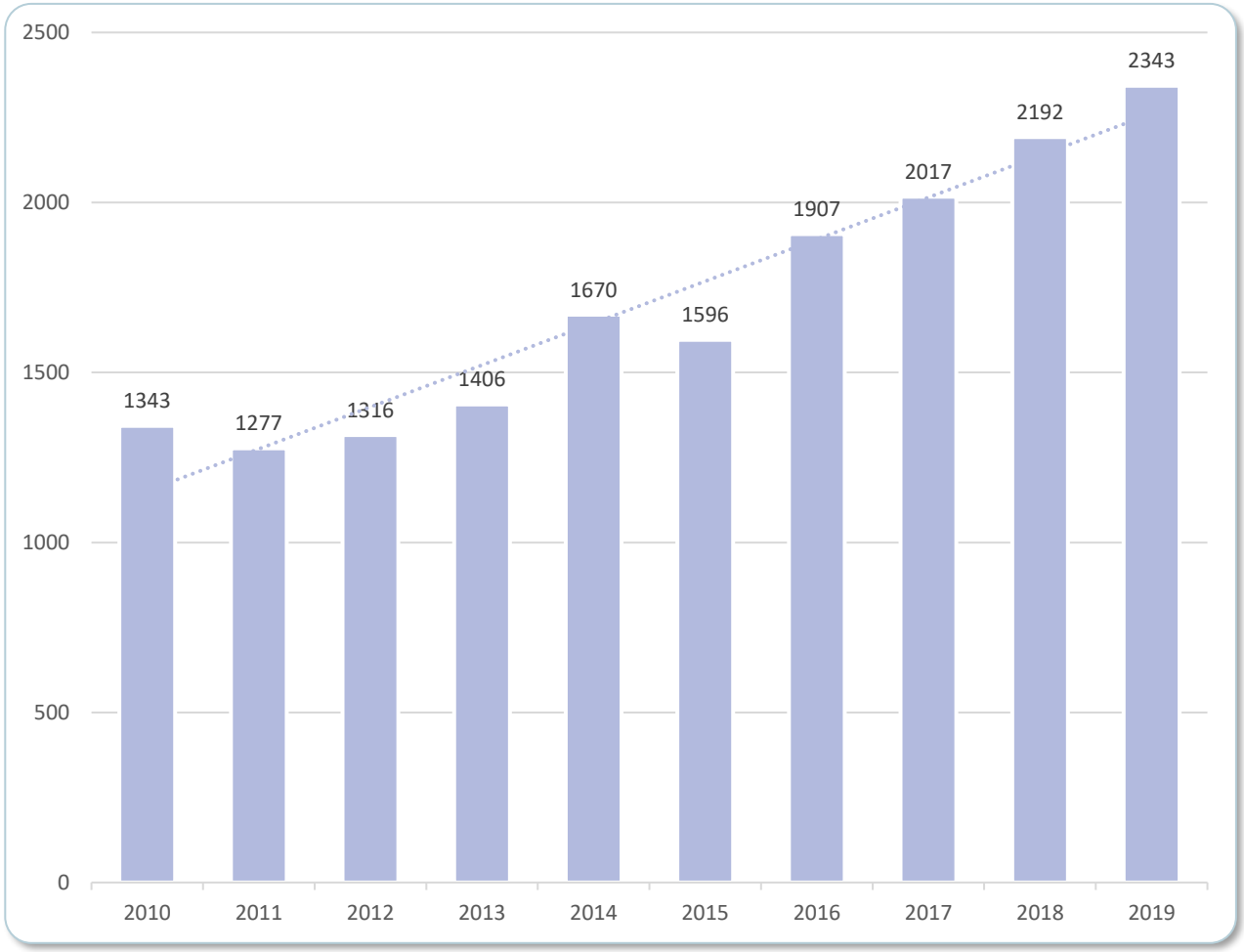
4 Dossiers

4.1 Analyse nieuwe dossiers per domein

Algemeen overzicht

Unia opende in 2019 **2.343 nieuwe individuele dossiers**. Dat is 6,9% meer dan in 2018. In vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar gaat het om een toename met 25,0%.

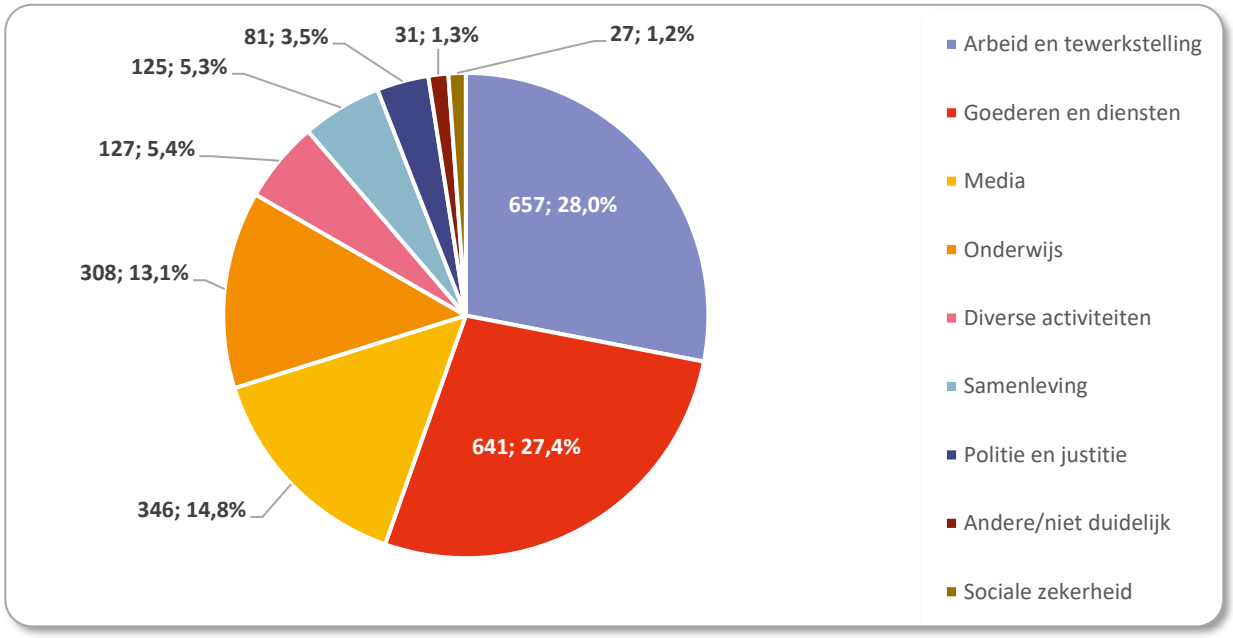
Grafiek 14: Evolutie van het aantal geopende dossiers door Unia (bevoegd) van 2010 tot 2019

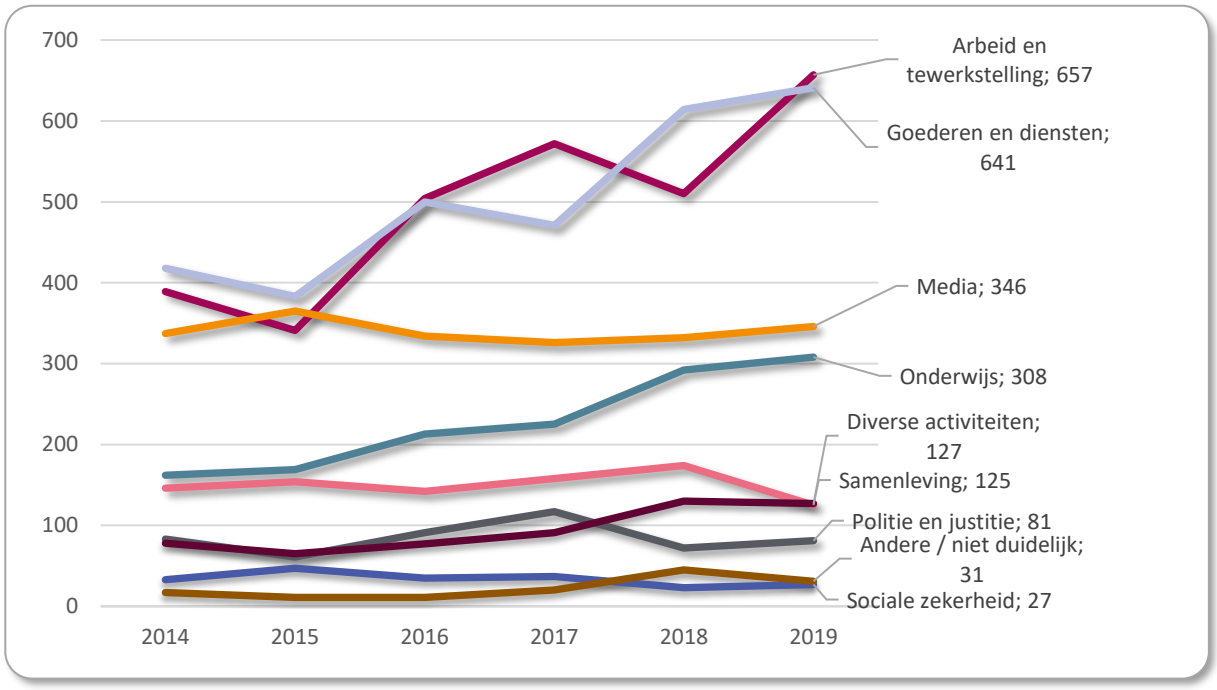
De domeinen

We zien een relatief grote stijging in het domein werk (28% van het totale aantal dossiers). Na een afname in 2018 gaan de cijfers opnieuw in stijgende lijn. Ze bereiken in 2019 een nooit eerder gezien niveau (657 dossiers). Het aantal gevallen van discriminatie in het domein goederen en diensten stijgt verhoudingsgewijs minder, maar het totaal komt in de buurt van het aantal dossiers over werk (641 dossiers). De domeinen media, onderwijs en diverse activiteiten blijven stabiel.

Grafiek 15: Nieuwe dossiers per domein in 2019 (n = 2.343)

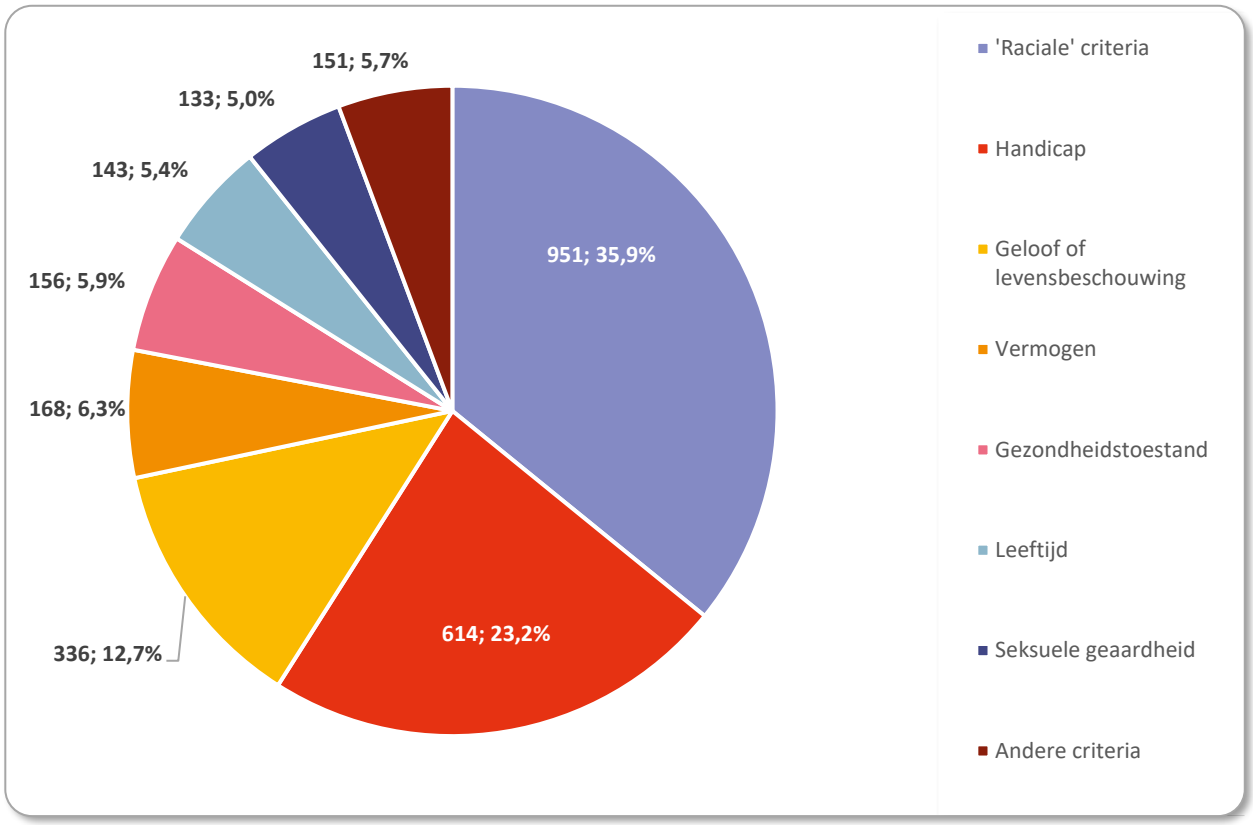
Grafiek 16: Evolutie van het aantal dossiers per domein sinds 2014

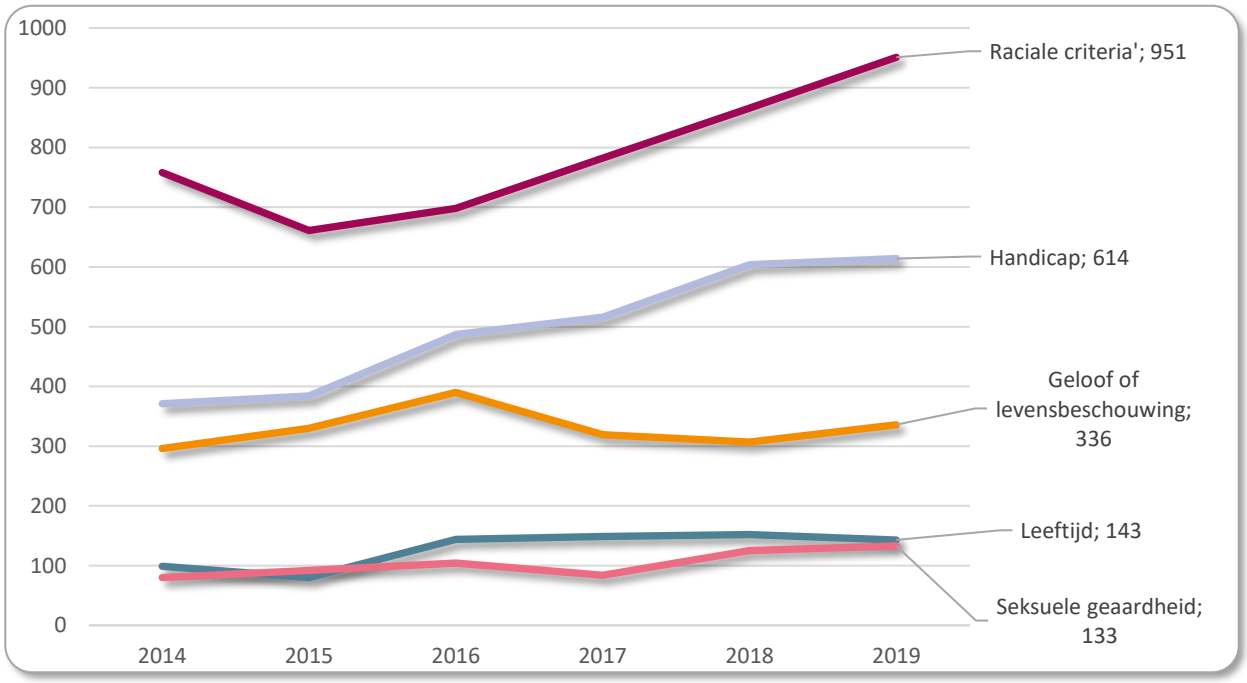
Details

Domein	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Arbeid en tewerkstelling	389	341	504	572	510	657
Goederen en diensten	418	383	500	471	614	641
Media	337	365	334	326	332	346
Onderwijs	162	169	213	225	292	308
Samenleving	146	154	142	158	174	125
Politie en justitie	83	61	91	117	72	81
Diverse activiteiten	78	65	77	91	130	127
Sociale zekerheid	33	47	35	37	23	27
Andere/niet duidelijk	17	11	11	20	45	31
Totaal	**1.663**	**1.596**	**1.907**	**2.017**	**2.192**	**2.343**

Grafiek 17: Nieuwe dossiers per criterium in 2019 (n =2.652)

Grafiek 18: Evolutie van het aantal dossiers per voornaamste criterium sinds 2014 (belangrijkste criteria)

Details

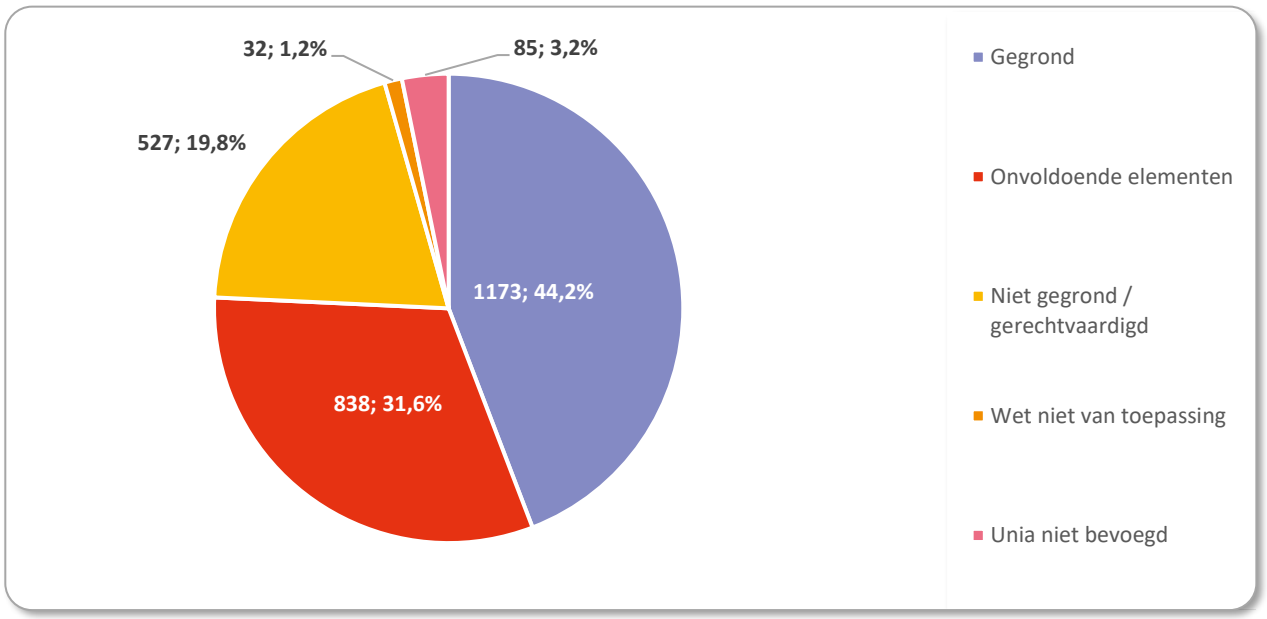
Criteria	2014	2015	2016	2017	2018	2019
'Raciale' criteria	758	661	698	782	866	951
Handicap	371	384	487	516	604	614
Geloof of levensbeschouwing	296	330	390	319	307	336
Leeftijd	99	80	144	149	152	143
Seksuele geaardheid	80	92	104	84	125	133
Vermogen	78	76	96	129	160	168
Gezondheidstoestand	62	64	87	133	153	156
Andere criteria (bevoegd)	85	60	89	132	189	151
Totaal	**1.829**	**1.748**	**2.095**	**2.244**	**2.556**	**2.652**

Tabel 3: Nieuwe dossiers in 2019 per discriminatiegrond en per maatschappelijk domein (n = 2.652)

	Totaal	%	Arbeid en tewerkstelling	Goederen en diensten	Media	Onderwijs	Diverse activiteiten	Samenleving	Politie en justitie	Sociale zekerheid	Andere/niet duidelijk
Totaal	**2.652**		**772**	**709**	**419**	**332**	**135**	**132**	**89**	**30**	**34**
%			**29,1**	**26,7**	**15,8**	**12,5**	**5,1**	**5**	**3,4**	**1,1**	**1,3**
'Raciale' criteria	**951**	**35,9**	216	231	224	79	38	78	64	13	8
Handicap	**614**	**23,2**	195	162	7	166	40	14	5	11	14
Geloof of levensbeschouwing	**336**	**12,7**	96	32	100	57	25	11	12	3	
Vermogen	**168**	**6,3**	1	152	6	5	1		1	1	1
Gezondheidstoestand	**156**	**5,9**	112	23	3	9	2	1	1		5
Leeftijd	**143**	**5,4**	67	55	5	5	9			1	1
Seksuele geaardheid	**133**	**5**	35	21	34	4	11	24	4		
Andere criteria (bevoegd)	**151**	**5,7**	50	33	40	7	9	4	2	5	1

4.2 Afgesloten dossiers

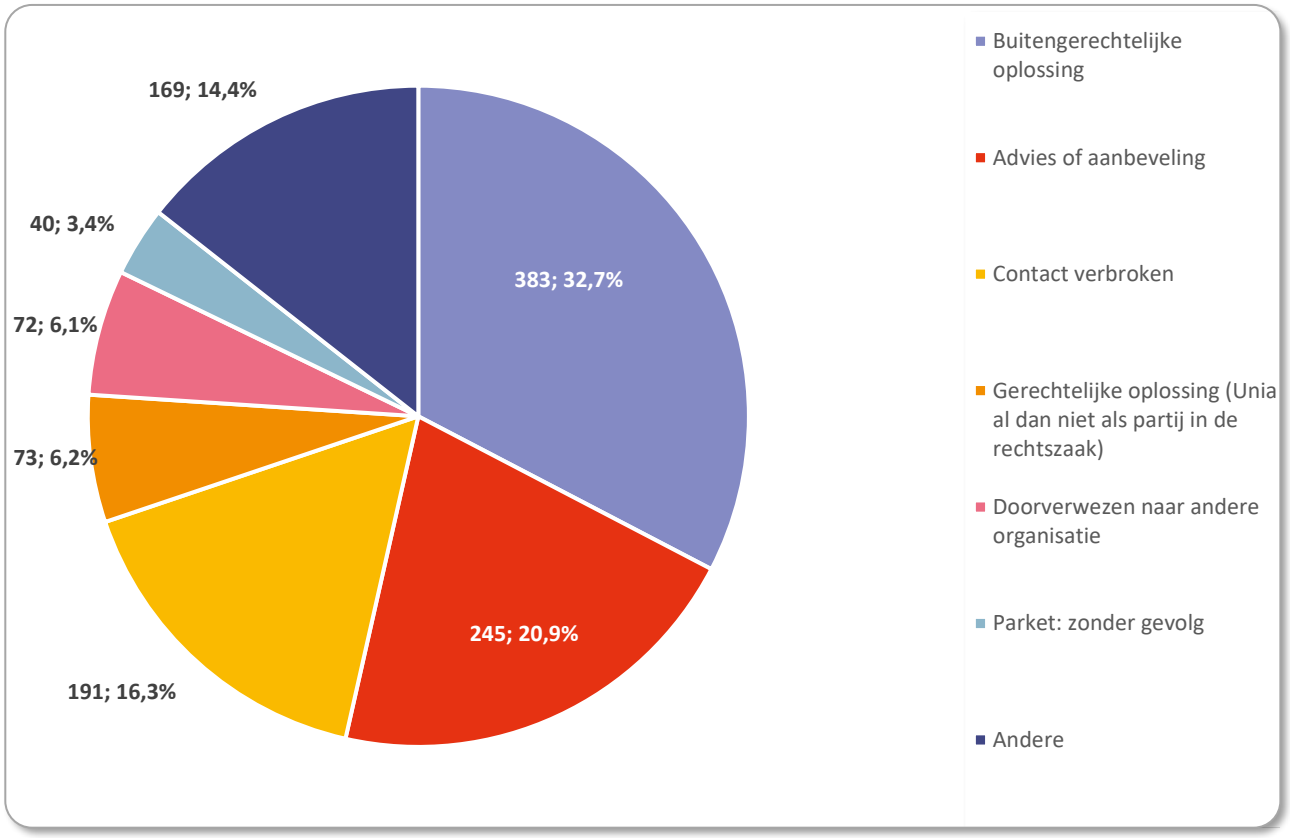
Grafiek 19: Dossiers 'Unia bevoegd' gesloten in 2019 – evaluatie (n = 2.655)

In 2019 sloot Unia in totaal 2.655 dossiers af. In iets minder dan de helft (44,2%) van de gevallen werd de discriminatie als gegrond beschouwd volgens de wetgeving. In 31,6% kon Unia niet tussenbeide komen wegens gebrek aan bewijzen. Tot slot was er bij 19,8% geen sprake van discriminatie of ging het om gevallen waarbij het onderscheid in behandeling gerechtvaardigd was. Een onderscheid in behandeling kan namelijk voorzien zijn door de wet, of kan een legitiem doel nastreven waarbij de gebruikte middelen proportioneel en noodzakelijk zijn.

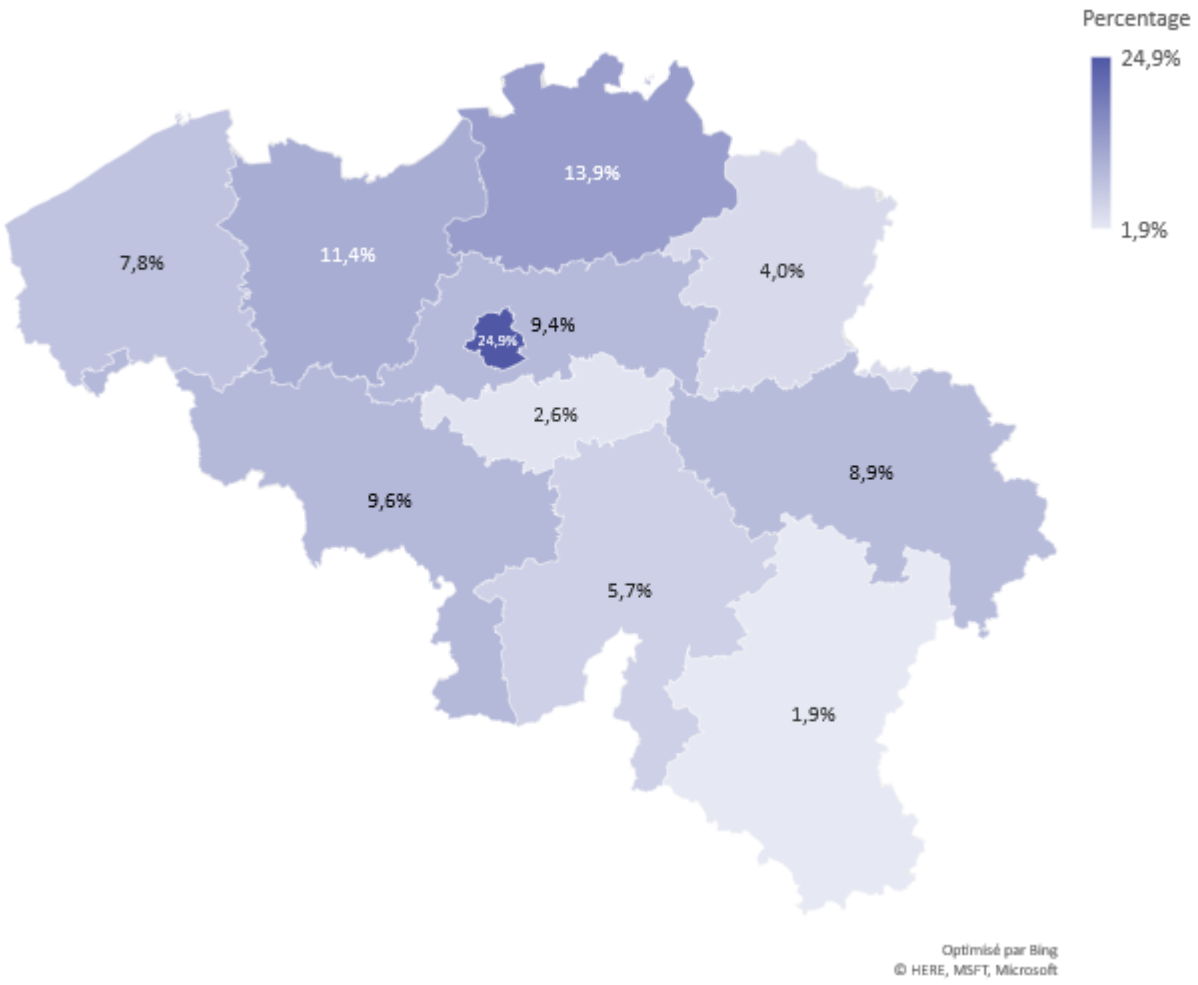
Voor 32,7% van de 1.173 dossiers waarin discriminatie werd vastgesteld, vond Unia een buitengerechtelijke oplossing (dialoog, bemiddeling enz.). In 20,9% van deze dossiers gaf Unia een individueel advies. 6,2% van de dossiers kreeg een gerechtelijk gevolg, waarbij Unia zich al dan niet burgerlijke partij stelde. In 16,3% van de gevallen gaf de melder tot slot geen verder gevolg aan de eerste contacten. Het duurt gemiddeld iets meer dan drie maanden om een dossier op te lossen. 1.473 van de in 2019 2.343 geopende dossiers werden nog datzelfde jaar afgesloten (62,9% van het jaartotaal). Dit is 3,8% minder dan in 2018.

Grafiek 20: Dossiers die volgens Unia gegrond waren en die afgesloten werden in 2019 (n = 1.173)

4.3 Plaats van de feiten

Grafiek 21: Verdeling van de dossiers per provincie (indien te lokaliseren) in 2019, zonder dossiers media/internet

Tabel 4: Plaats van de feiten (dossiers zonder media/internet) per domein in 2019 (n = 1.997)

	Totaal	%	Brussels Hoofdstedelijk gewest	Antwerpen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Vlaams-Brabant	Luik	West-Vlaanderen	Namen	Limburg	Waals-Brabant	Luxemburg	Niet lokaliseerbaar
Totaal	**1.997**		**454**	**231**	**191**	**174**	**162**	**162**	**124**	**106**	**69**	**49**	**33**	**242**
%			**22,7**	**11,6**	**9,6**	**8,7**	**8,1**	**8,1**	**6,2**	**5,3**	**3,5**	**2,5**	**1,7**	**12,1**
Arbeid en tewerkstelling	**657**	**32,9**	235	78	40	58	51	45	25	26	12	9	6	72
Goederen en diensten	**641**	**32,1**	102	60	78	56	46	51	51	33	22	16	11	115
Onderwijs	**308**	**15,4**	53	32	22	44	20	41	15	27	14	18	9	13
Diverse activiteiten	**127**	**6,4**	18	25	14	6	15	6	14	6	4	2	1	16
Samenleving	**125**	**6,3**	22	19	22	5	14	7	9	10	8	1	2	6
Politie en justitie	**81**	**4,1**	22	13	11	1	10	7	5	1	5	2	1	3
Sociale zekerheid	**27**	**1,4**	1	1		3	4	3	2	2	2			9
Andere/niet duidelijk	**31**	**1,6**	1	3	4	1	2	2	3	1	2	1	3	8

Tabel 5: Plaats van de feiten (dossiers zonder media/internet) per discriminatiegrond in 2019 (n = 2.509)

	Totaal	%	Brussels Hoofdstedelijk gewest	Antwerpen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Henegouwen	Luik	West-Vlaanderen	Namen	Limburg	Waals-Brabant	Luxemburg	Niet lokaliseerbaar
Totaal	**2.509**		**508**	**290**	**229**	**194**	**189**	**173**	**159**	**115**	**77**	**48**	**34**	**493**
%			**20,2**	**11,6**	**9,1**	**7,7**	**7,5**	**6,9**	**6,3**	**4,6**	**3,1**	**1,9**	**1,4**	**19,6**
'Raciale' criteria	951	**37,9**	176	131	119	93	37	44	56	24	38	7	9	217
Handicap	614	**24,5**	119	61	39	45	92	56	40	41	12	28	12	69
Geloof of levensbeschouwing	336	**13,4**	95	37	21	17	9	14	24	11	13	6	5	84
Vermogen	168	**6,7**	23	15	21	8	22	27	9	19	4	1	6	13
Gezondheidstoestand	156	**6,2**	46	17	7	8	11	12	9	9	4	2	1	30
Seksuele geaardheid	133	**5,3**	25	15	10	10	11	11	6	8	2	3	1	31
Andere criteria	151	**6**	24	14	12	13	7	9	15	3	4	1		49

4.4 Dossiers uitgesplitst naar gender

Tabel 6: Nieuwe dossiers 'Unia bevoegd' geopend in 2019 naar gender van de melder (uitgezonderd categorie rechtspersoon) – per domein

	Man	Vrouw	Andere	Totaal
Arbeid en tewerkstelling	343	296	2	641
Goederen en diensten	305	314	2	621
Media	201	123	8	332
Onderwijs	73	223	1	297
Diverse activiteiten	58	56	2	116
Samenleving	68	46		114
Politie en justitie	46	30		76
Sociale zekerheid	13	13		26
Andere/niet duidelijk	15	16		31
Totaal	**1122**	**1117**	**15**	**2 254**

Tabel 7: Nieuwe dossiers 'Unia bevoegd' geopend in 2019 naar gender van de melder (uitgezonderd categorie rechtspersoon) – per criterium

	Man	Vrouw	Andere	Totaal
'Raciale' criteria	483	418	8	909
Handicap	352	243	1	596
Geloof of levensbeschouwing	123	189	2	314
Vermogen	94	72	1	167
Gezondheidstoestand	76	76		152
Leeftijd	61	80		141
Seksuele geaardheid	91	34	1	126
Andere criteria	90	56	2	148
Totaal	**1.280**	**1.258**	**15**	**2.553**

5 Analyse nieuwe dossiers per domein

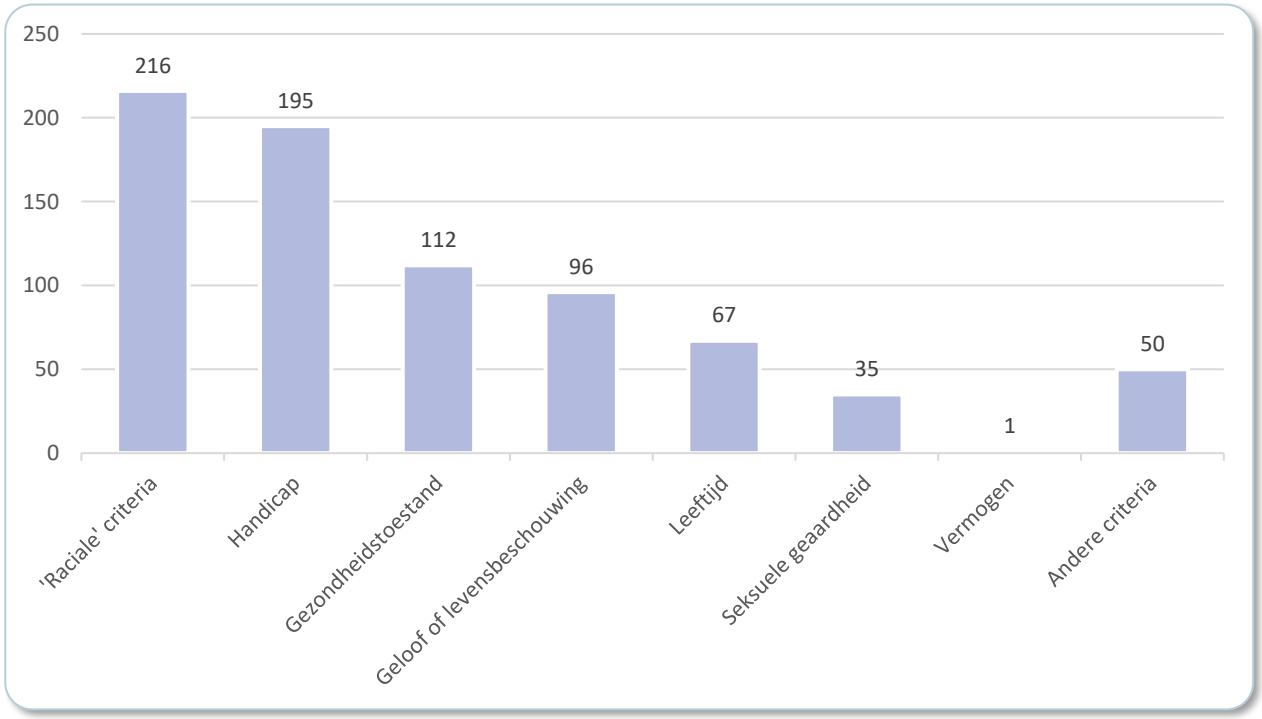
5.1 Werk: 657 dossiers

Unia opende in 2019 657 nieuwe dossiers over het domein werk. Het gaat om 27,4% van alle dossiers. Dit is een vrij sterke stijging in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar (+41,8%) en een stijging van 28,8% in vergelijking met 2017.

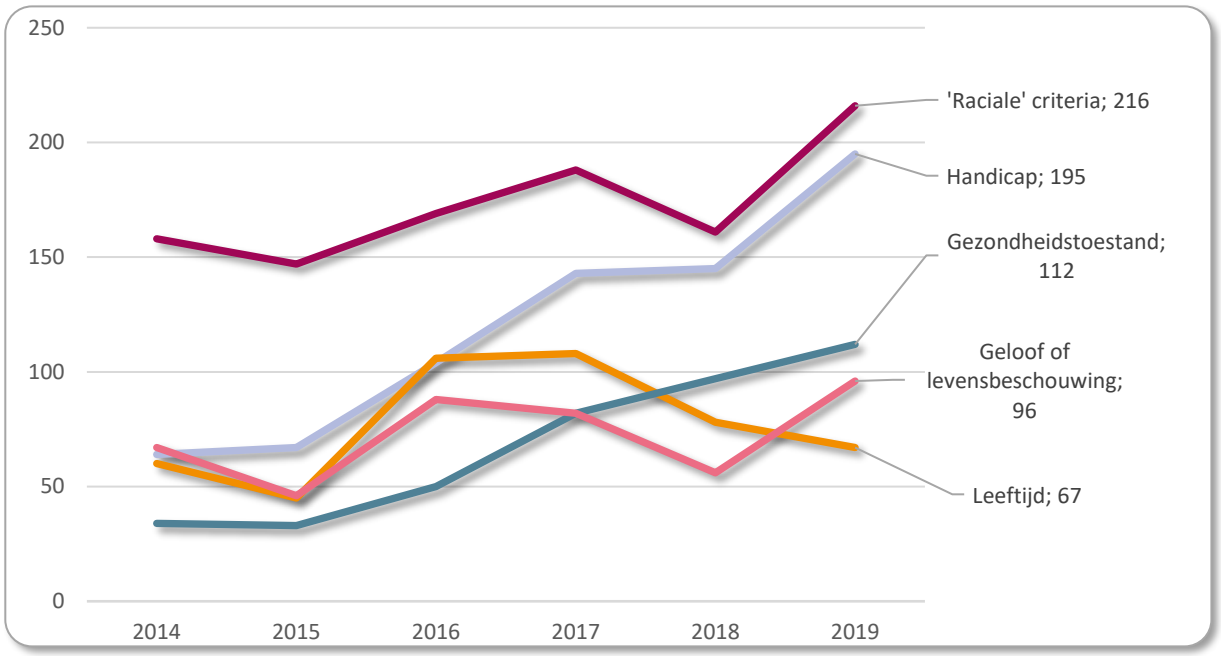
De belangrijkste criteria zijn de zogenaamde 'raciale' criteria (28,0%), handicap (25,3%), gezondheidstoestand (14,5%), geloof of levensbeschouwing (12,4%) en leeftijd (8,7%). Opvallend is het steeds grotere aantal dossiers over het criterium 'gezondheidstoestand'. Dat blijft het op twee na vaakst vermelde criterium in dossiers over discriminatie op de arbeidsmarkt (+89,2% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar). Dossiers over discriminatie op grond van leeftijd blijken dan weer af te nemen (-14,% in vergelijking met 2018 en -15,6% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar). Opvallend is dat Unia drie keer meer meldingen kreeg over discriminatie op grond van handicap dan in 2014. In vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar is dat aantal dossiers net niet verdubbeld. Tot slot zien we ook een toename van het aantal dossiers over geloof of levensbeschouwing: dat aantal ligt 71,4% hoger dan in 2018 en 41,6% hoger dan het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

Ongeveer 28,5% van de dossiers over het domein werk gaat over het aanwervingsproces, 24,8% over de werkorganisatie en de arbeidsomstandigheden, 20,1% over ontslag, 15,1% over arbeidsrelaties en pesterijen en 4,1% over kansen op promotie of opleidingen. Deze indeling per problematiek blijft in vergelijking met 2018 vrij stabiel.

Grafiek 22: Nieuwe dossiers in domein werk per discriminatiegrond in 2019 (n = 772)

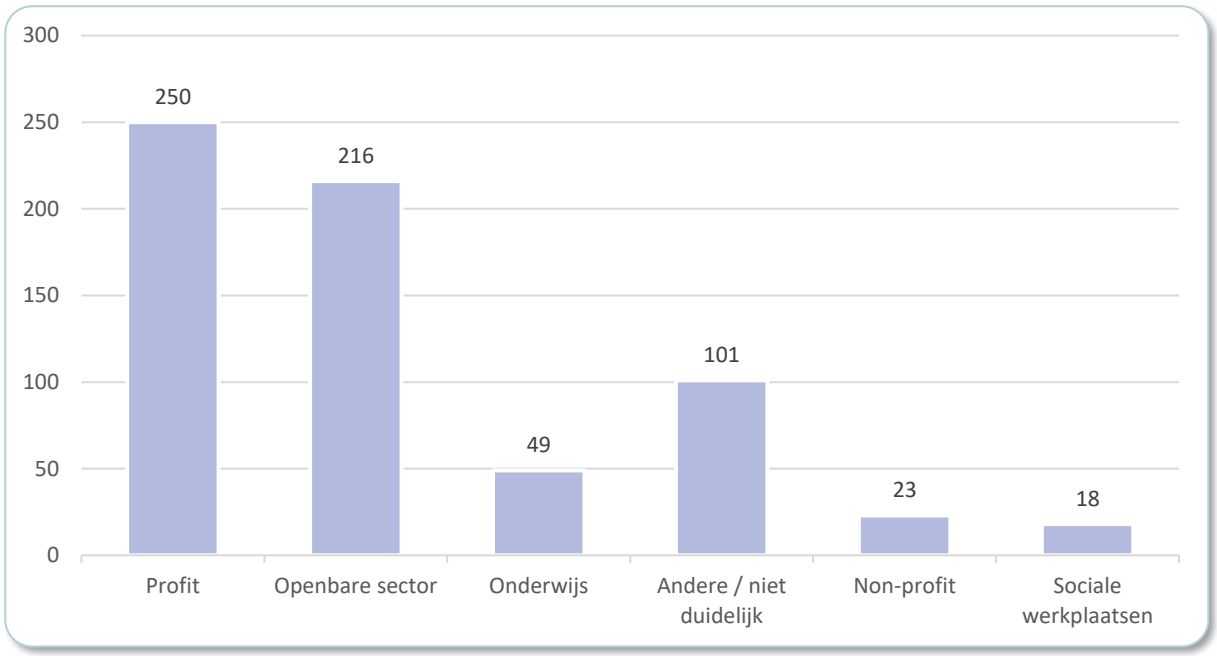
Grafiek 23: Evolutie van het aantal dossiers rond werk per criterium sinds 2014 (belangrijkste criteria)

Details

Criteria	2014	2015	2016	2017	2018	2019
'Raciale' criteria	158	147	169	188	161	216
Handicap	64	67	104	143	145	195
Leeftijd	60	45	106	108	78	67
Geloof of levensbeschouwing	67	46	88	82	56	96
Gezondheidstoestand	34	33	50	82	97	112
Seksuele geaardheid	20	13	20	17	19	35
Andere (bevoegd)	25	19	38	70	88	51
Totaal	**428**	**370**	**575**	**690**	**644**	**772**

Grafiek 24: Nieuwe dossiers rond werk per sector in 2019 (n = 772)

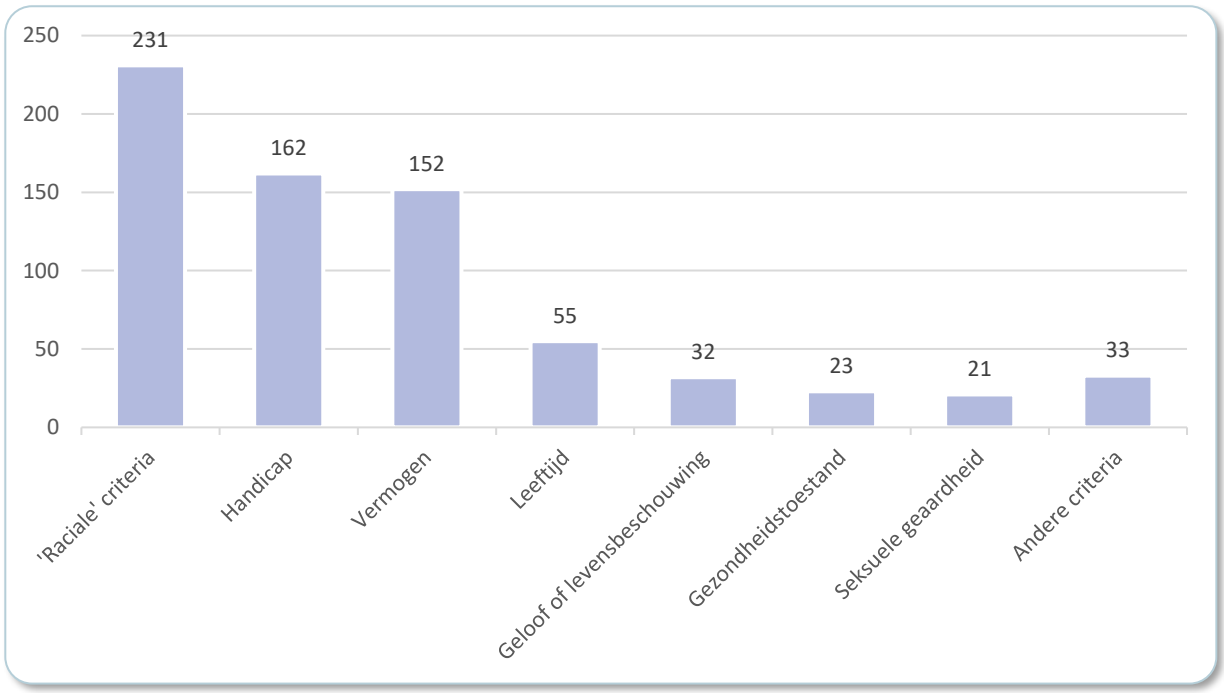

5.2 Goederen en diensten: 641 dossiers

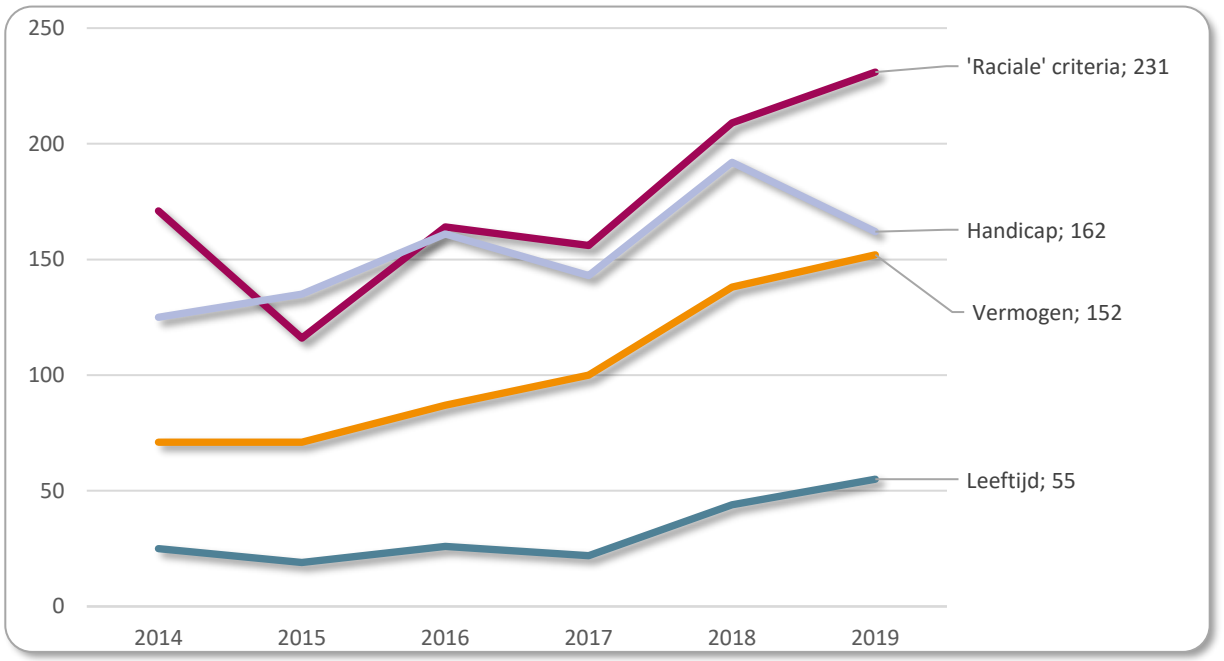
Het aantal geopende dossiers over goederen en diensten blijft vrij stabiel en stijgt met 4,4% ten opzichte van 2018. Het totale aantal dossiers bereikte wel een peil dat sinds de oprichting van Unia nooit eerder zo hoog was. We hebben het over een stijging van 34,4% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Net als in de afgelopen jaren gaat het leeuwendeel van de dossiers over huisvesting, namelijk 276 dossiers. Dat is net hetzelfde aantal als in 2018. De onderstaande grafiek geeft de evolutie van het aantal dossiers in dit domein weer (+42,0% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar). Meldingen over discriminatie in het domein financiën en openbaar vervoer zijn samen goed voor een kwart van de geopende dossiers. Ook deze beide domeinen zijn de afgelopen jaren fors gestegen (financiën +49,1% en openbaar vervoer +33,4%). Unia ontvangt het meest meldingen over de zogenaamde 'raciale' criteria en de criteria 'handicap' en 'vermogen'. De grootste stijging zien we bij het criterium 'leeftijd': het aantal dossiers hierover is verdubbeld in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

Een grondigere analyse van het aantal huisvestingsdossiers leert dat zowat de helft verband houdt met het criterium 'vermogen' (42,7%), gevolgd door de zogenaamde 'raciale' criteria (27,2%) en het criterium 'handicap' (13,9%). De meeste huisvestingsdossiers gaan over de private huurmarkt (81,5%), met (48,9%) of zonder (32,6%) de tussenkomst van een vastgoedkantoor. Ze gaan vooral over het weigeren van bezichtigingen, verhuur of verkoop (58%). Opvallend is dat in 9,4% van de huisvestingsdossiers het vastgoedkantoor openlijk een van de hiervoor aangehaalde discriminatiegronden in het zoekertje vermeld. Ook de fiche die de kandidaat-huurder moet invullen, roept heel wat vragen op (8,7%). In 6,9% van de dossiers is er tot slot sprake van ongepast gedrag van de makelaar of de eigenaar.

Grafiek 25: Nieuwe dossiers rond goederen en diensten per discriminatiegrond in 2019 (n = 709)

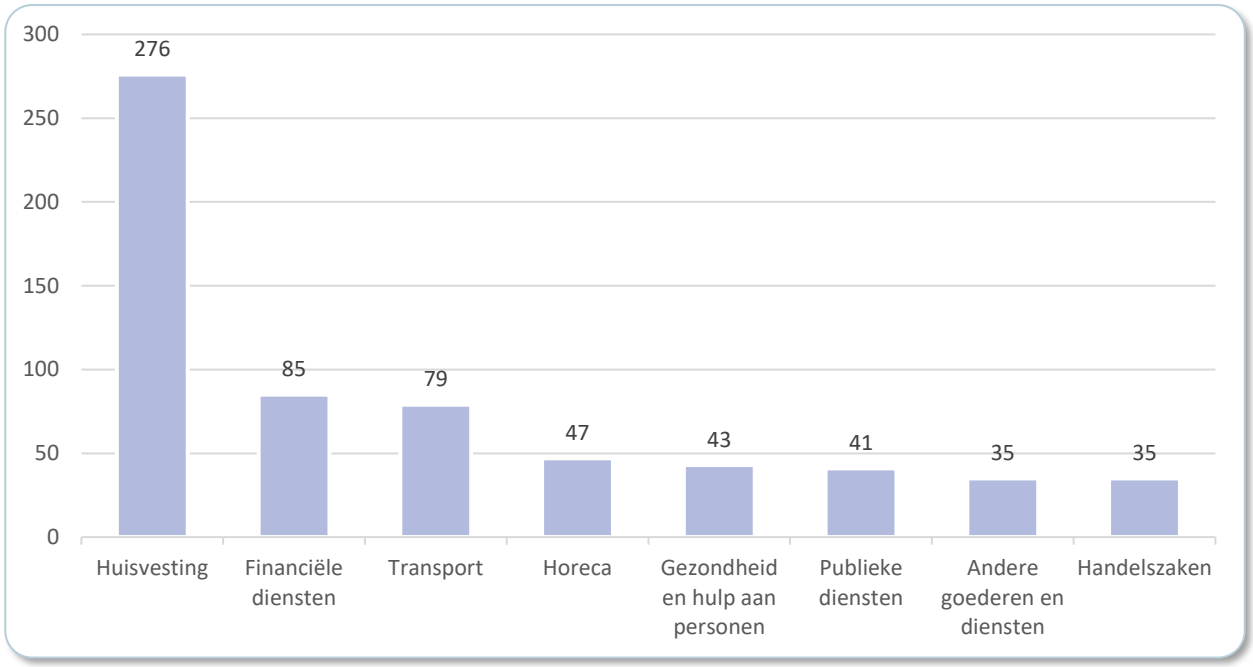
Grafiek 26: Evolutie van het aantal dossiers rond goederen en diensten per criterium sinds 2014 (belangrijkste criteria)

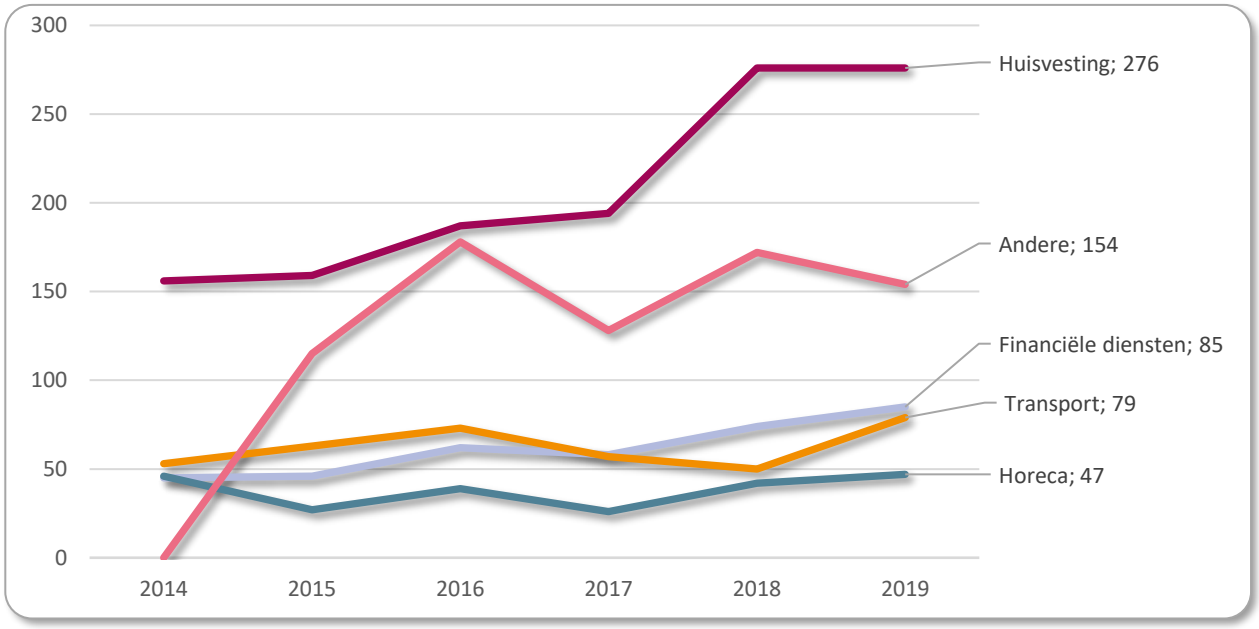
Details

Criteria	2014	2015	2016	2017	2018	2019
'Raciale' criteria	171	116	164	156	209	231
Handicap	125	135	161	143	192	162
Vermogen	71	71	87	100	138	152
Leeftijd	25	19	26	22	44	55
Gezondheidstoestand	16	28	19	27	30	23
Geloof of levensbeschouwing	16	18	45	33	39	32
Seksuele geaardheid	16	13	16	8	17	21
Andere (bevoegd)	14	14	18	20	33	33

Grafiek 27: Nieuwe dossiers rond goederen en diensten in 2019 (n = 641)

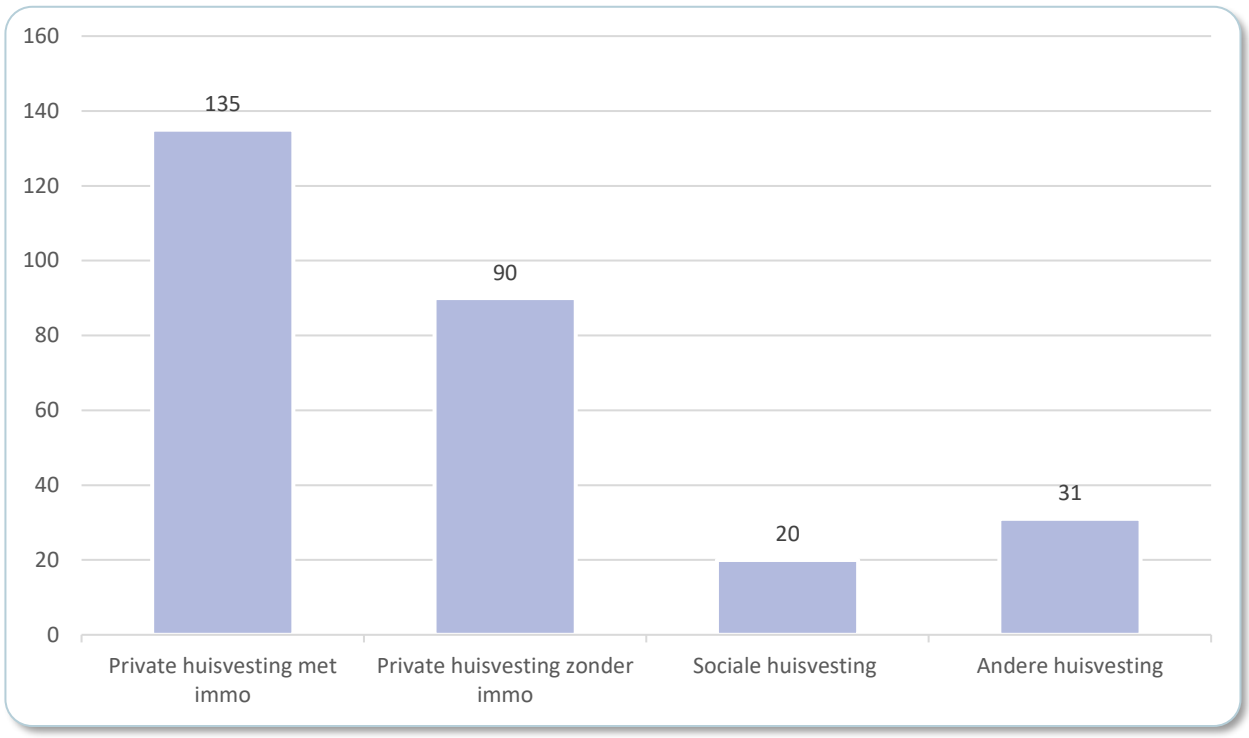
Grafiek 28: Evolutie van het aantal dossiers rond goederen en diensten sinds 2014 (belangrijkste sectoren)

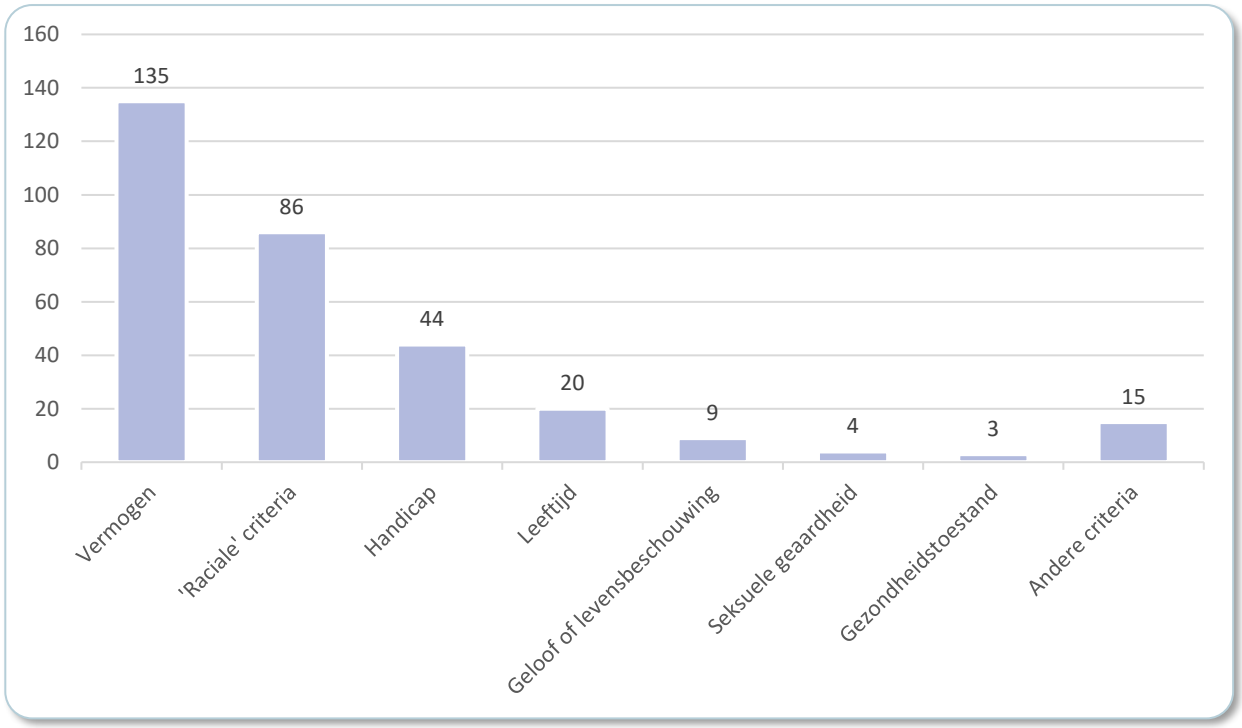
Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	156	159	187	194	276	276
Financiële diensten	45	46	62	58	74	85
Transport	53	63	73	57	50	79
Horeca	46	27	39	26	42	47
Gezondheid en hulp aan personen	34	38	42	31	58	43
Handelszaken	32	19	51	38	54	35
Publieke diensten	5	4	8			41
Andere goederen en diensten	47	27	38	33	60	35

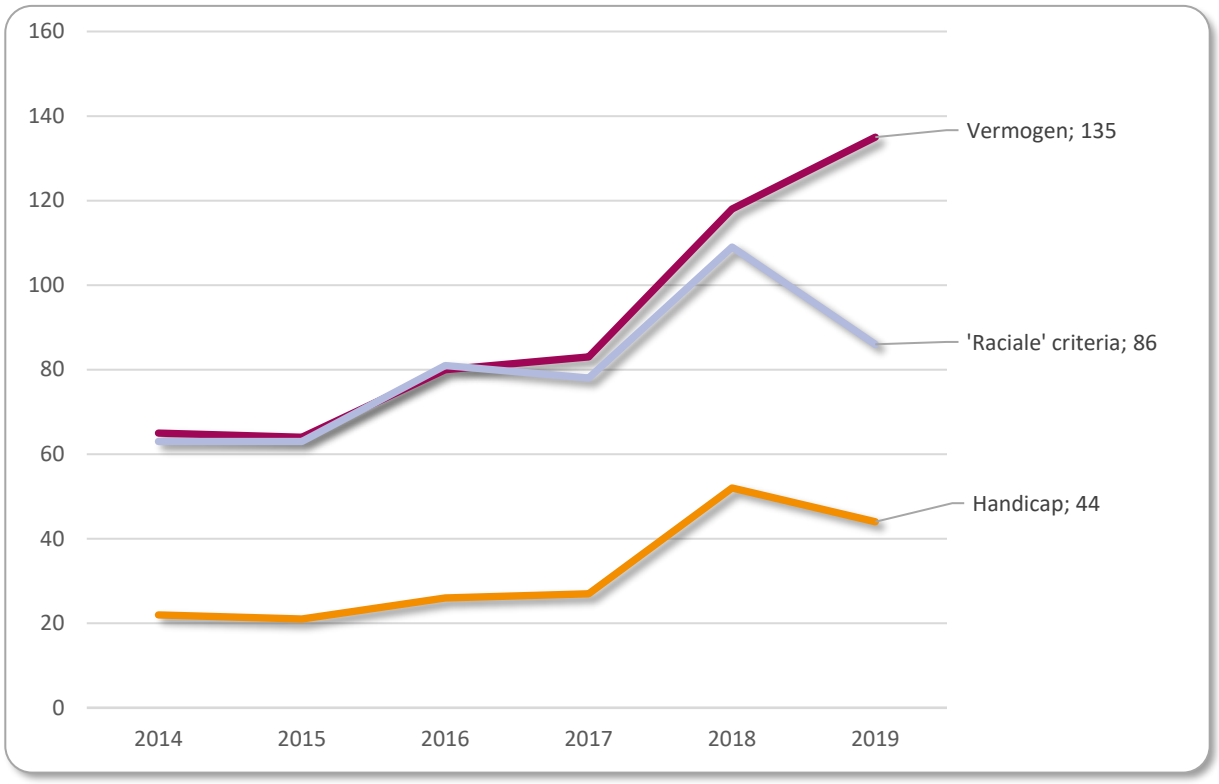
Grafiek 29: Dossiers rond huisvesting per sub-domein in 2019 (n = 276)

Grafiek 30: Dossiers rond huisvesting per criterium in 2019 (n = 316)

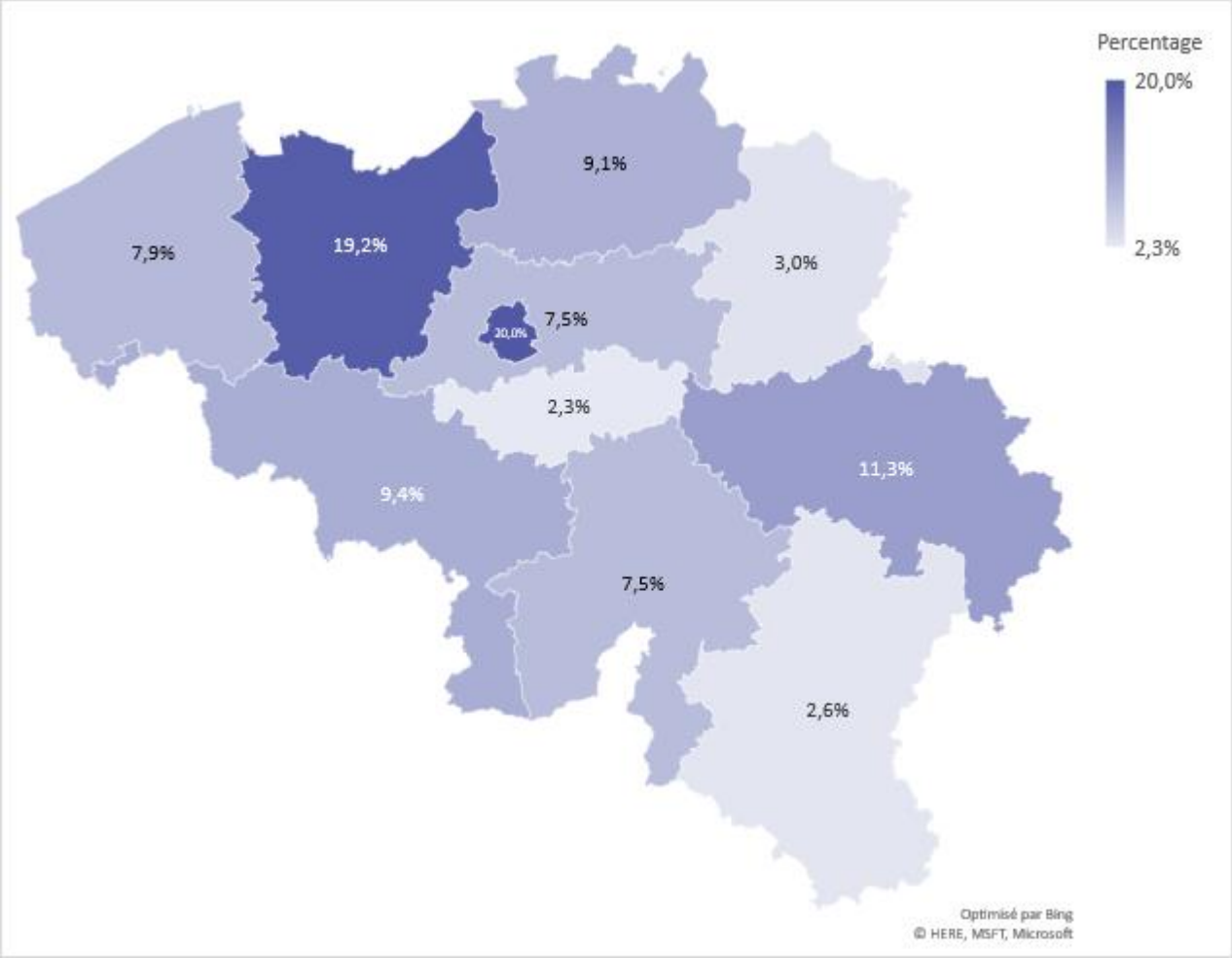
Grafiek 31: Evolutie van het aantal dossiers rond huisvesting per discriminatiegrond sinds 2014 (belangrijkste criteria)

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vermogen	65	64	80	83	118	135
'Raciale' criteria	63	63	81	78	109	86
Handicap	22	21	26	27	52	44
Andere criteria (bevoegd)	30	29	25	28	57	51

Grafiek 32: Verdeling dossiers rond huisvesting in 2019 per provincie

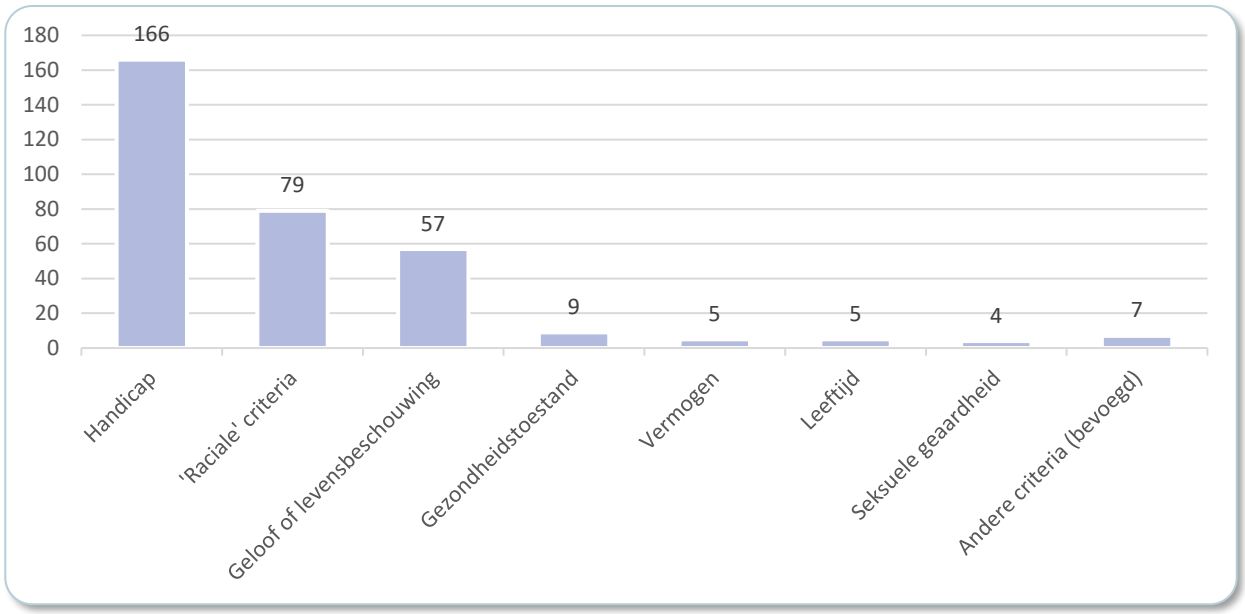
5.3 Onderwijs: 308 dossiers

Unia opende in 2019 308 dossiers over het domein onderwijs. Dit cijfer ligt 45,1% hoger dan het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Net als bij werk en bij goederen en diensten stijgt de curve relatief constant. De trends tussen de deelstaten zijn stabiel. In vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen twee jaar, merken we wel een stijging in de Franse Gemeenschap (+28,9%). 34,4% van de dossiers gaat over het secundair onderwijs, 27,9% over het lager onderwijs en 14,6% over het hoger onderwijs. De meest voorkomende vormen van discriminatie zijn het weigeren van redelijke aanpassingen voor leerlingen met een handicap (40,6%), directe en indirecte discriminatie (inschrijving weigeren, uitsluiting enz.) (39,6%) en pesterijen op school (13,9%).

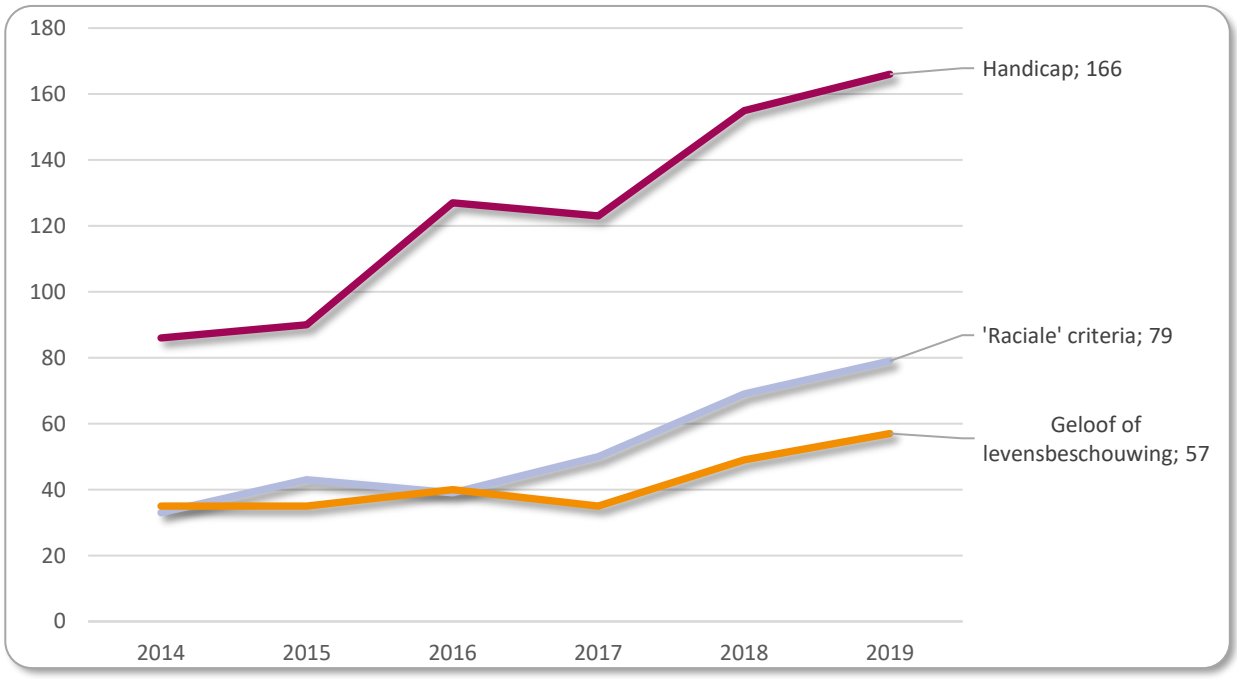
De meeste dossiers over onderwijs houden verband met het criterium 'handicap' (68,9%). Dit aantal dossiers stijgt bovendien opvallend fors (+42,9%) in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Het aantal dossiers over de zogenaamde 'raciale' criteria (32,8% van alle dossiers) neemt al jaren gestaag toe (+68,8% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar). En ook de dossiers over geloof of levensbeschouwing nemen toe (+46,9% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar).

Als we de problematiek en het criterium kruisen, stellen we vast dat de meeste dossiers voor het criterium 'handicap' gaan over de onderwijsmethode en het gebrek aan ondersteuning (82 dossiers), gevolgd door problemen met examens en resultaten (25 dossiers) en tot slot uitsluiting op school (16 dossiers). Bij de dossiers over de zogenaamde 'raciale' criteria gaat het vooral om examens en resultaten (18 dossiers) en de relatie tussen de leerling en de school (16 dossiers). De helft van de geopende dossiers over het criterium 'geloof of levensbeschouwing' houden tot slot verband met kledingvoorschriften (31 dossiers).

Grafiek 33: Nieuwe dossiers rond onderwijs per discriminatiegrond in 2019 (n = 332)

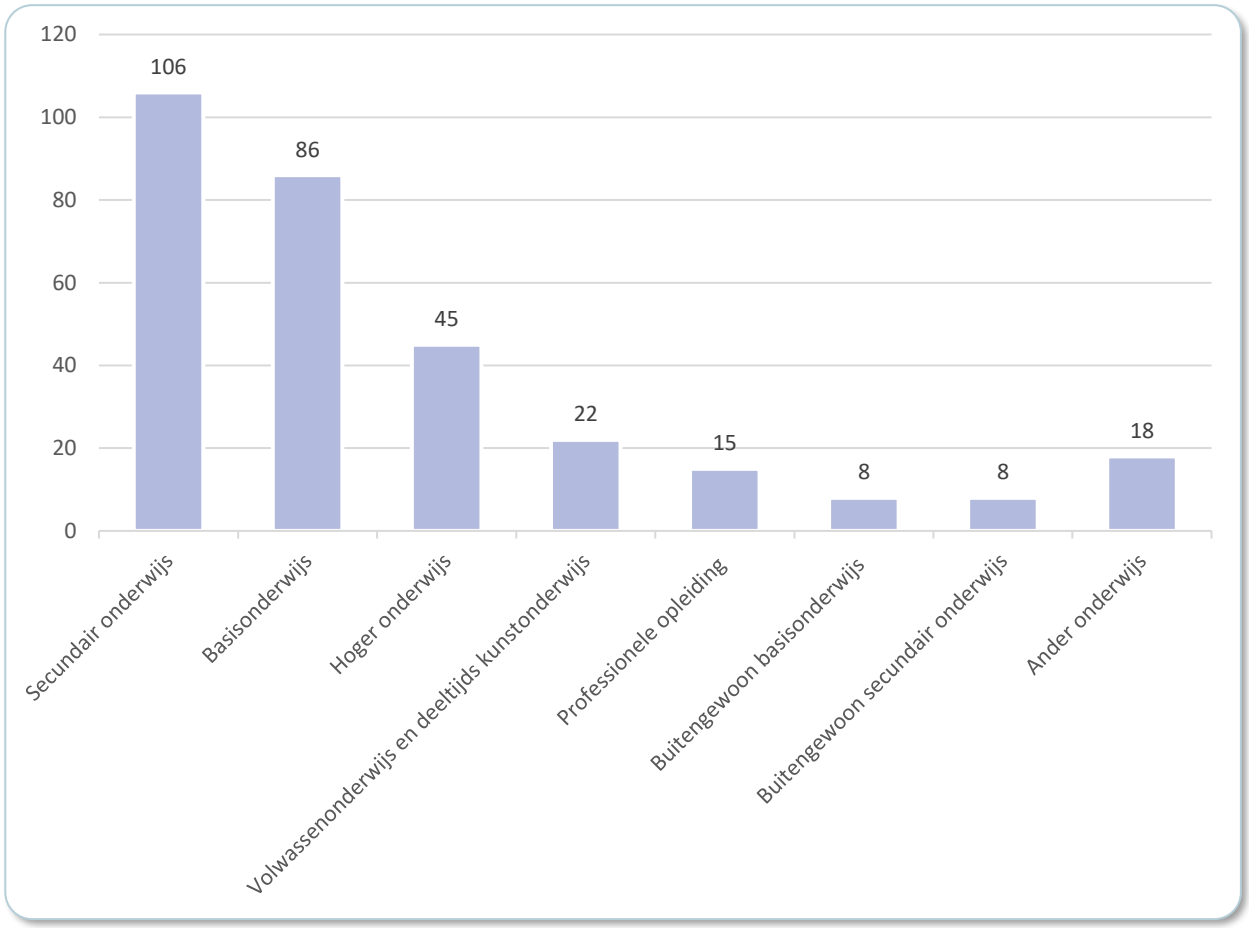
Grafiek 34: Evolutie van het aantal dossiers rond onderwijs per criterium sinds 2014 (belangrijkste criteria)

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Handicap	86	90	127	123	155	166
'Raciale' criteria	33	43	39	50	69	79
Geloof of levensbeschouwing	35	35	40	35	49	57
Andere (bevoegd)	18	10	16	33	36	30

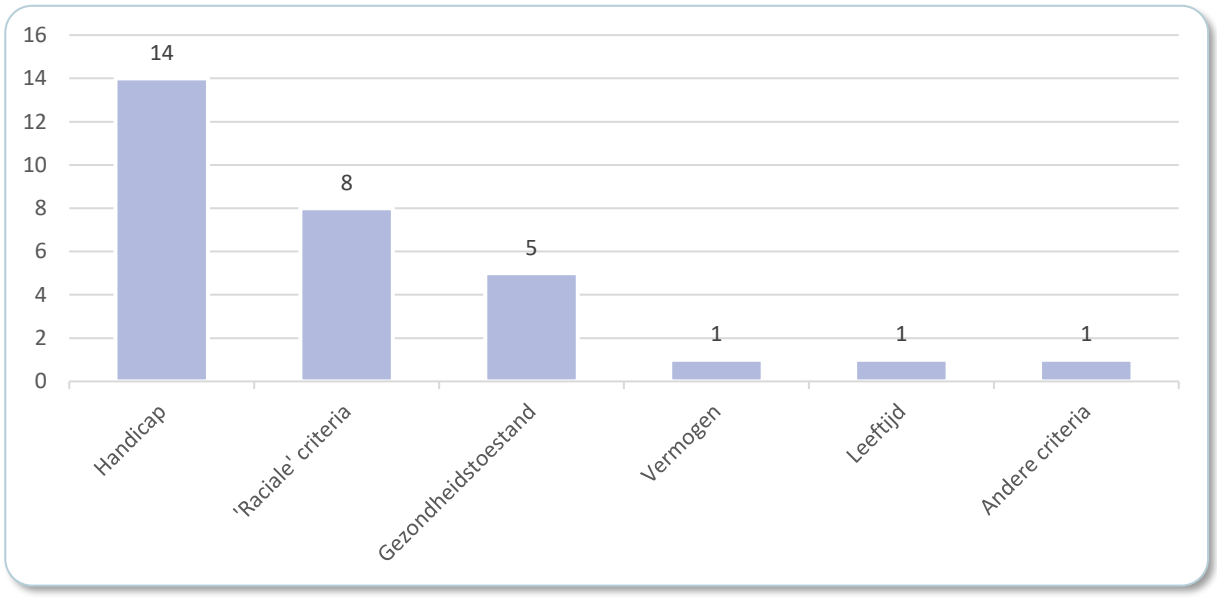
Grafiek 35: Nieuwe dossiers per onderwijsniveau in 2019 (n = 308)

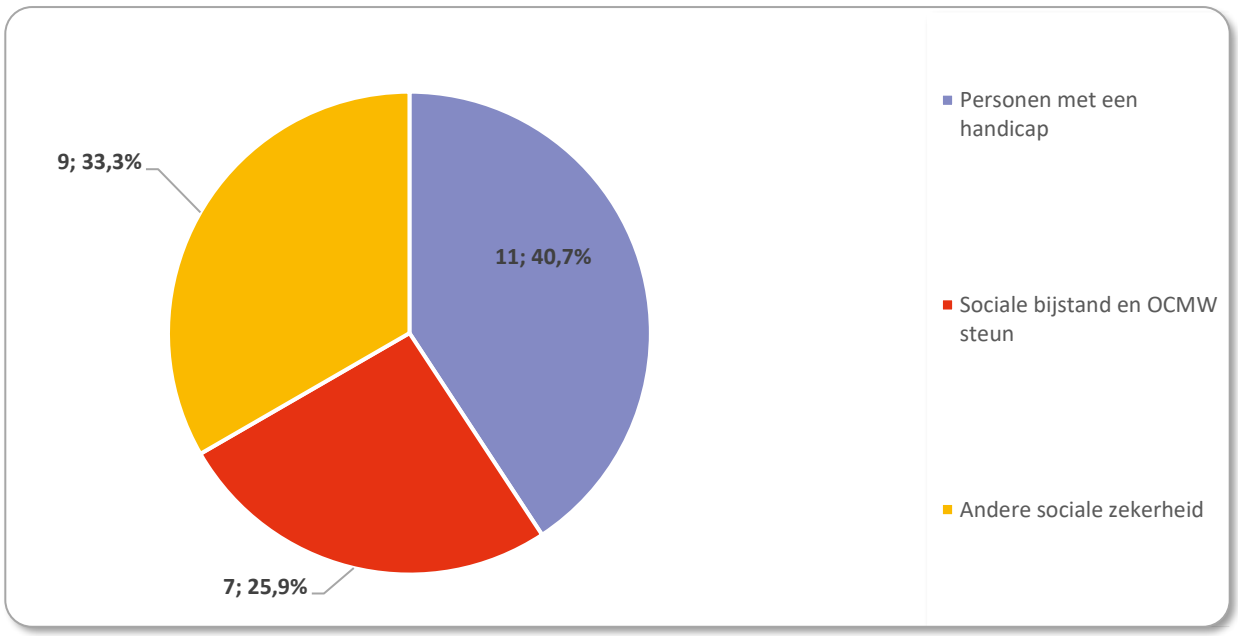
5.4 Sociale bescherming: 27 dossiers

Unia opende in 2019 27 nieuwe dossiers over sociale bescherming. Het gaat om 1,2% van het totale aantal dossiers. 11 dossiers gingen over uitkeringen voor personen met een handicap. Unia opende ook 7 dossiers over sociale bijstand en over OCMW's. Het criterium handicap kwam aan bod in 46,7% van de dossiers, gevolgd door de zogenaamde 'raciale' criteria met 26,7%.

Grafiek 36: Nieuwe dossiers rond sociale bescherming per discriminatiegrond in 2019 (n = 30)

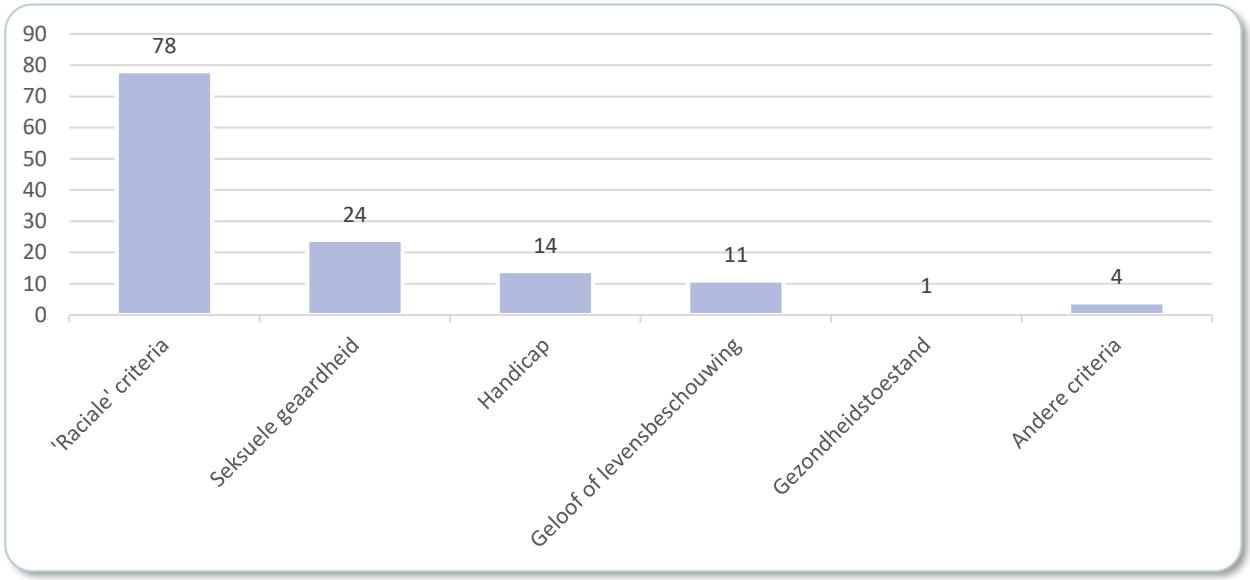
Grafiek 37: Nieuwe dossiers rond sociale bescherming in 2019 per sub-domein (n= 27)

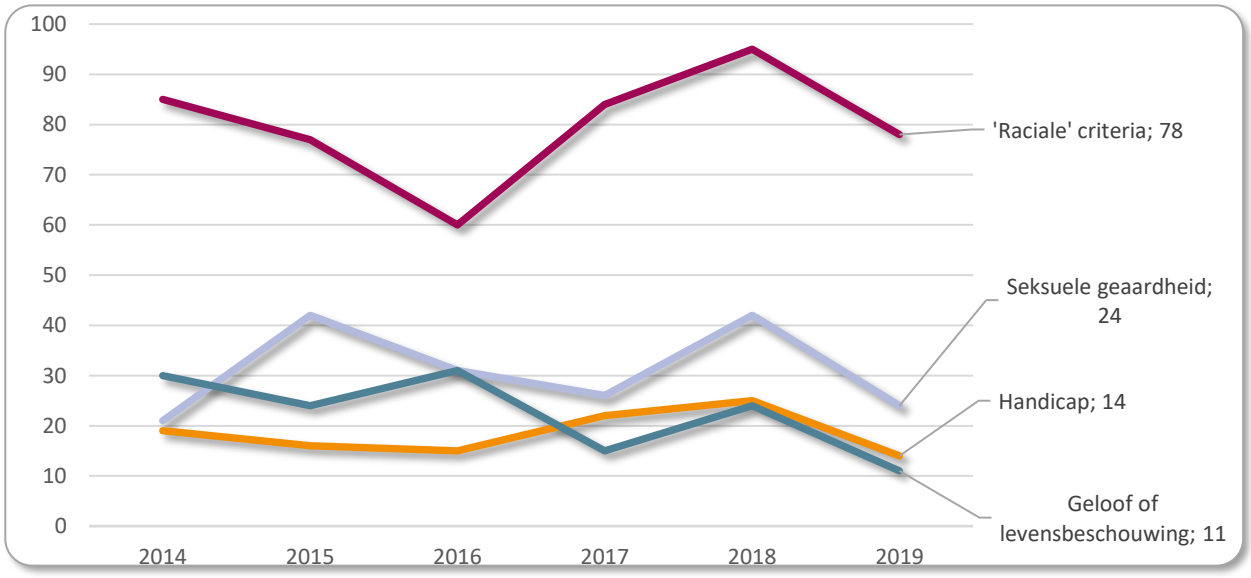
5.5 Samenleving: 125 dossiers

Unia opende in 2019 125 dossiers over de samenleving. In vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar gaat het hier om een daling met 19,3%. De meeste dossiers gaan over conflicten in de openbare ruimte (77,6%) en over burenruzies (12%). In een derde van deze dossiers is er sprake van aanzetten tot haat. Dit houdt vooral verband met de zogenaamde 'raciale' criteria. Unia opende in 2019 31 dossiers over slagen en verwondingen met een potentieel discriminerend motief. Dit waren er 8 minder dan in 2018. 59,1% van deze dossiers hield verband met de zogenaamde 'raciale' criteria, 18,2% met seksuele geaardheid, 10,6% met handicap en 8,3% met geloof of levensbeschouwing. In ongeveer de helft van de dossiers over de zogenaamde 'raciale' criteria is er sprake van aanzetten tot haat, discriminatie of geweld. In 15 van de geopende dossiers over deze criteria is er sprake van slagen en verwondingen.

Grafiek 38: Nieuwe dossiers rond samenleving per discriminatiegrond in 2019 (n = 132)

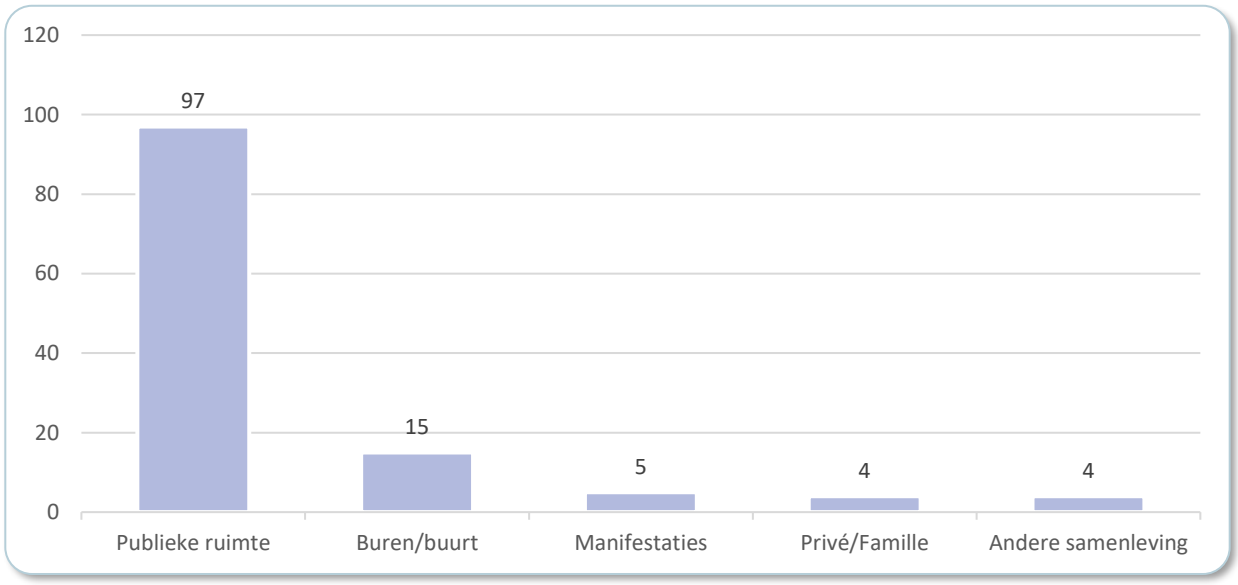
Grafiek 39: Evolutie van het aantal dossiers rond samenleving per criterium sinds 2014 (belangrijkste criteria)

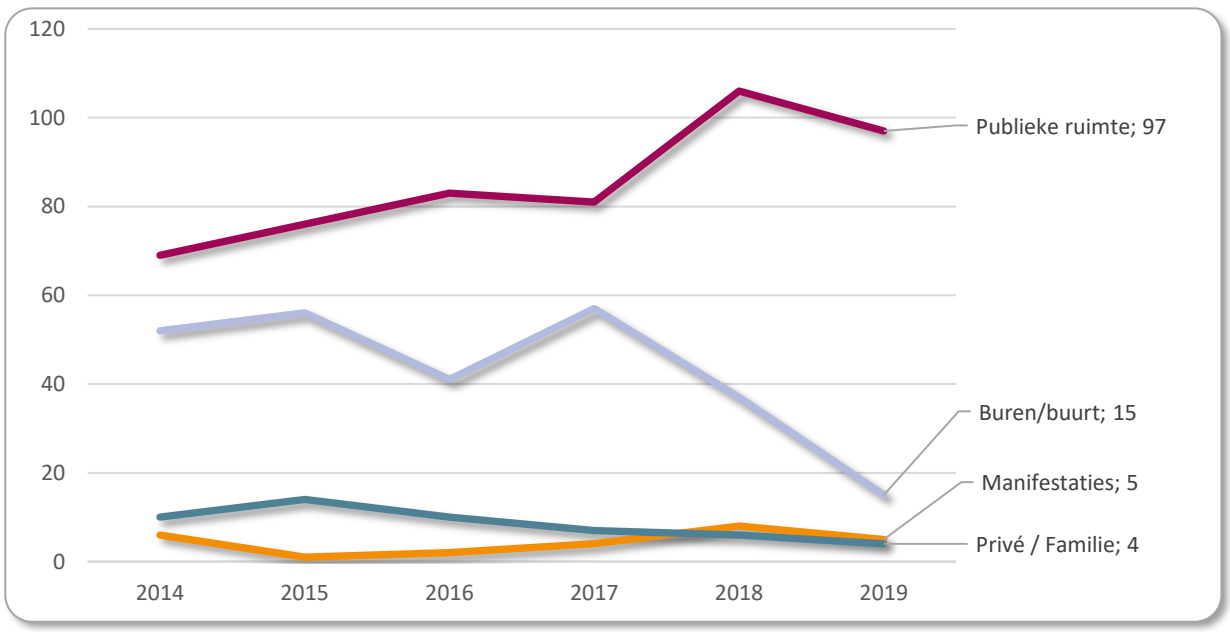
Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
'Raciale' criteria	85	77	60	84	95	78
Seksuele geaardheid	21	42	31	26	42	24
Handicap	19	16	15	22	25	14
Geloof of levensbeschouwing	30	24	31	15	24	11
Andere (bevoegd)	5	2	12	14	14	5

Grafiek 40: Nieuwe dossiers rond samenleving in 2019 (n = 125)

Grafiek 41: Evolutie van het aantal dossiers rond samenleving sinds 2014

Details

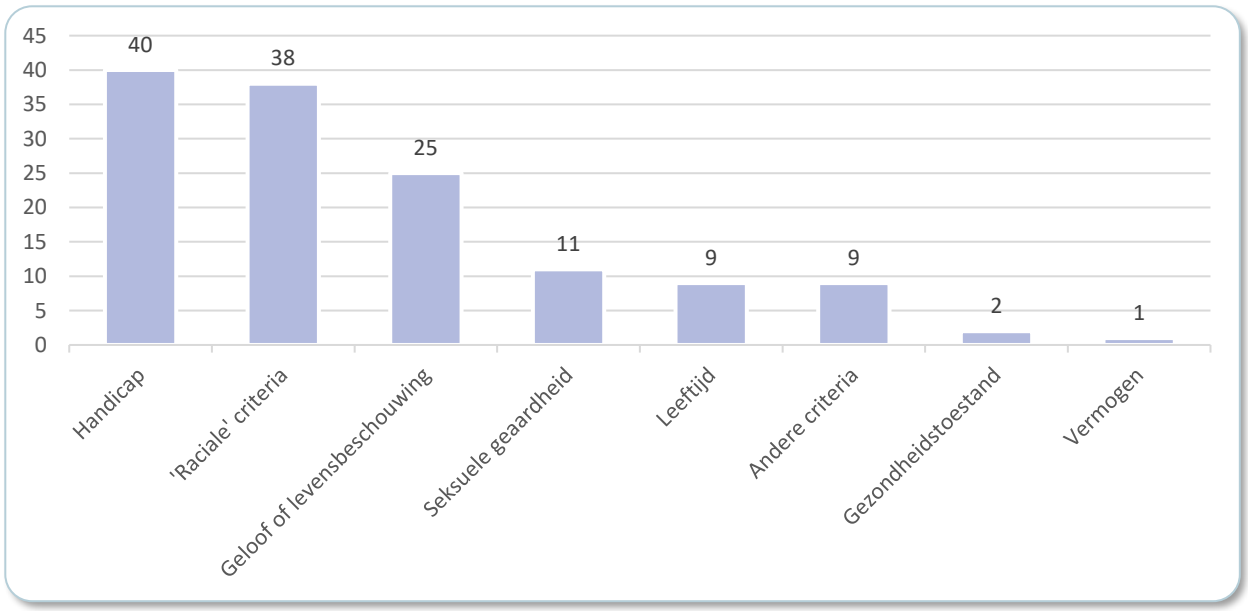
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Publieke ruimte	40	69	76	83	81	106
Buren/buurt	38	52	56	41	57	37
Privé/Familie	8	10	14	10	7	6
Andere/niet duidelijk	6	9	7	6	9	17
Manifestaties	1	6	1	2	4	8

5.6 Diverse activiteiten: 127 dossiers

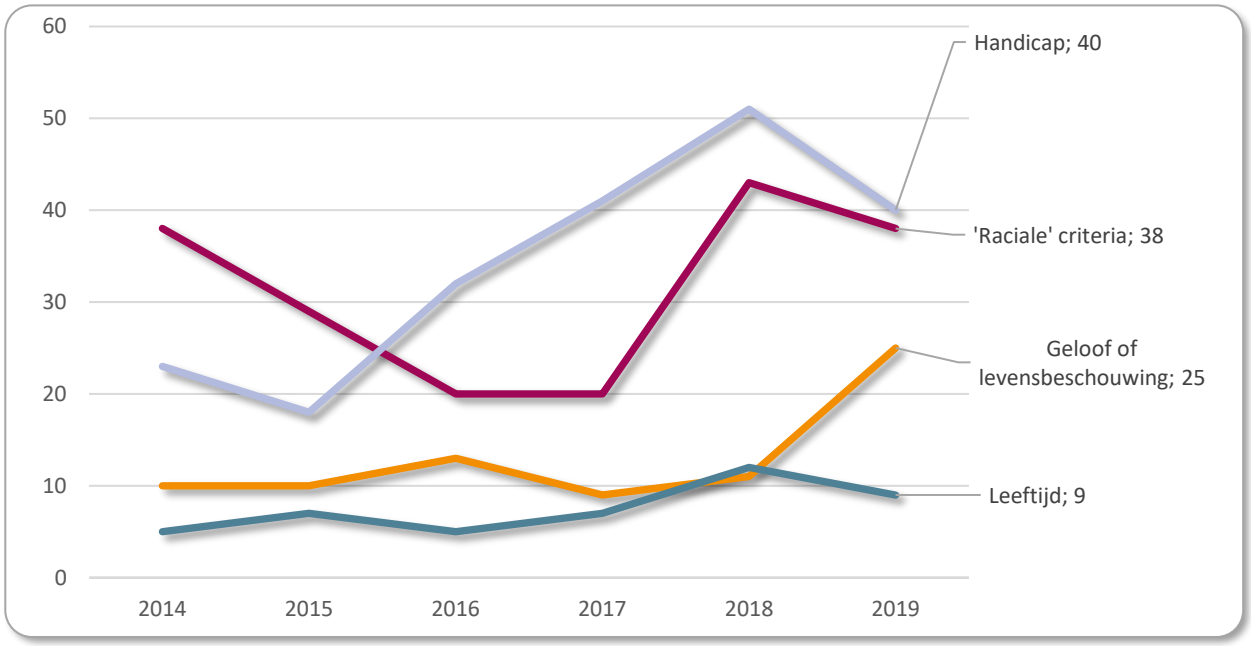
Unia opende in 2019 127 dossiers over diverse activiteiten. Het gaat om 5,4% van het totale aantal dossiers. De meeste dossiers houden verband met socioculturele en sportieve activiteiten (84,3%). 44,4% van de dossiers gaat over het criterium handicap. Dat is iets minder dan in 2018, maar nog steeds 21,2% meer dan het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Een derde van de dossiers gaat over sportactiviteiten waarbij de situatie verband houdt met de zogenaamde 'raciale' criteria (23 dossiers) en geloof of levensbeschouwing (12 dossiers).

Unia opende tot slot 7 dossiers over activiteiten voor jongeren, meer specifiek rond het criterium handicap. Het gaat om 17,5% van de dossiers over handicap in dit domein.

Grafiek 42: Nieuwe dossiers rond diverse activiteiten per discriminatiegrond in 2019 (n = 135)

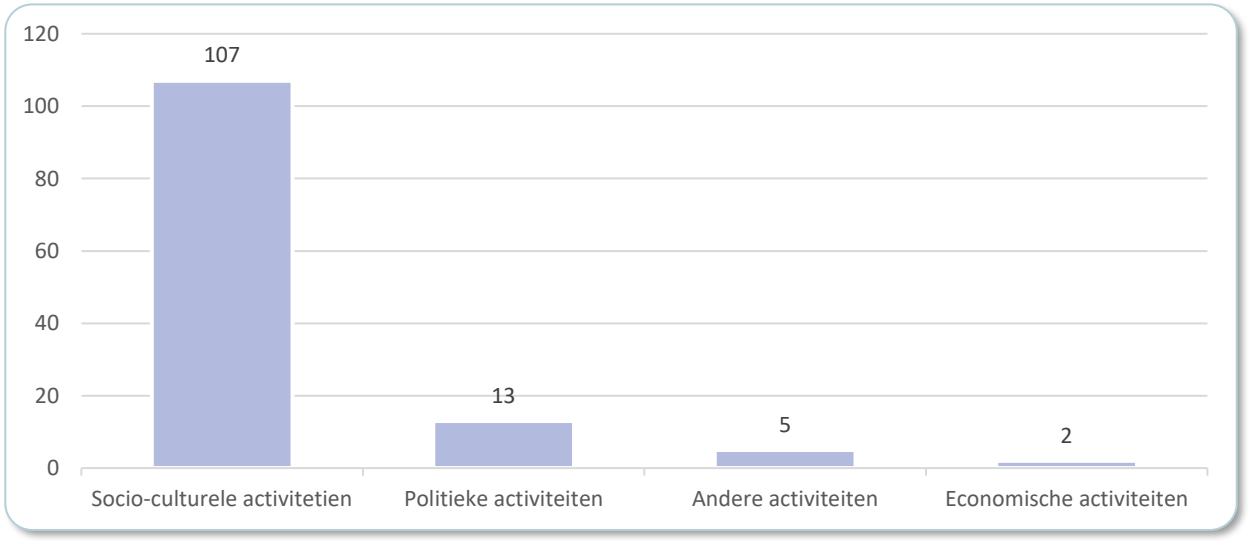
Grafiek 43: Evolutie van het aantal dossiers rond diverse activiteiten per criterium sinds 2014 (belangrijkste criteria)

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
'Raciale' criteria	38	29	20	20	43	38
Handicap	23	18	32	41	51	40
Geloof of levensbeschouwing	10	10	13	9	11	25
Leeftijd	5	7	5	7	12	9
Andere (bevoegd)	6	6	10	13	20	23

Grafiek 44: Nieuwe dossiers rond diverse activiteiten in 2019 (n = 127)

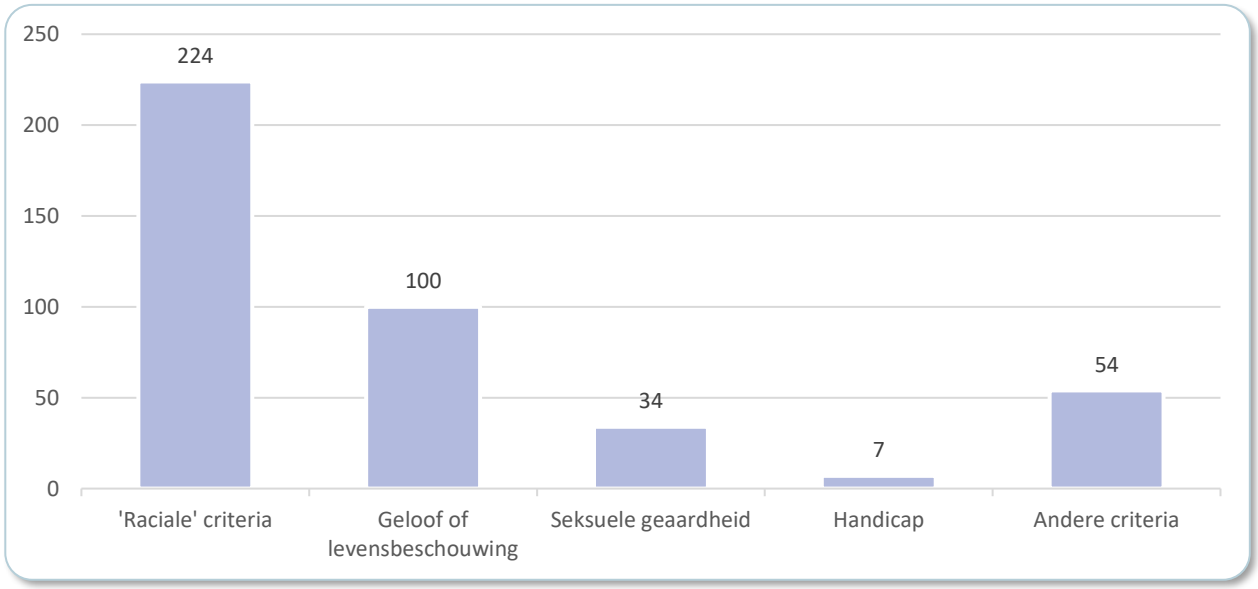
5.7 Media/internet: 346 dossiers

Het totale aantal dossiers over de media is goed voor 14,8% van alle dossiers bij Unia in 2019. Dit domein blijft stabiel, want het aantal dossiers neemt met slechts 2,1% toe in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. 8 op de 10 dossiers houdt verband met onlinemedia. 76% van die dossiers gaan over sociale media. Unia opende in 2019 alleen al over Facebook in totaal 160 dossiers. Als we kijken naar het aandeel dossiers over sociale media in het totale aantal dossiers over het internet, zullen sociale media binnenkort het fenomeen van de kettingmails volledig vervangen. Het aantal dossiers over sociale media steeg met 50,9% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

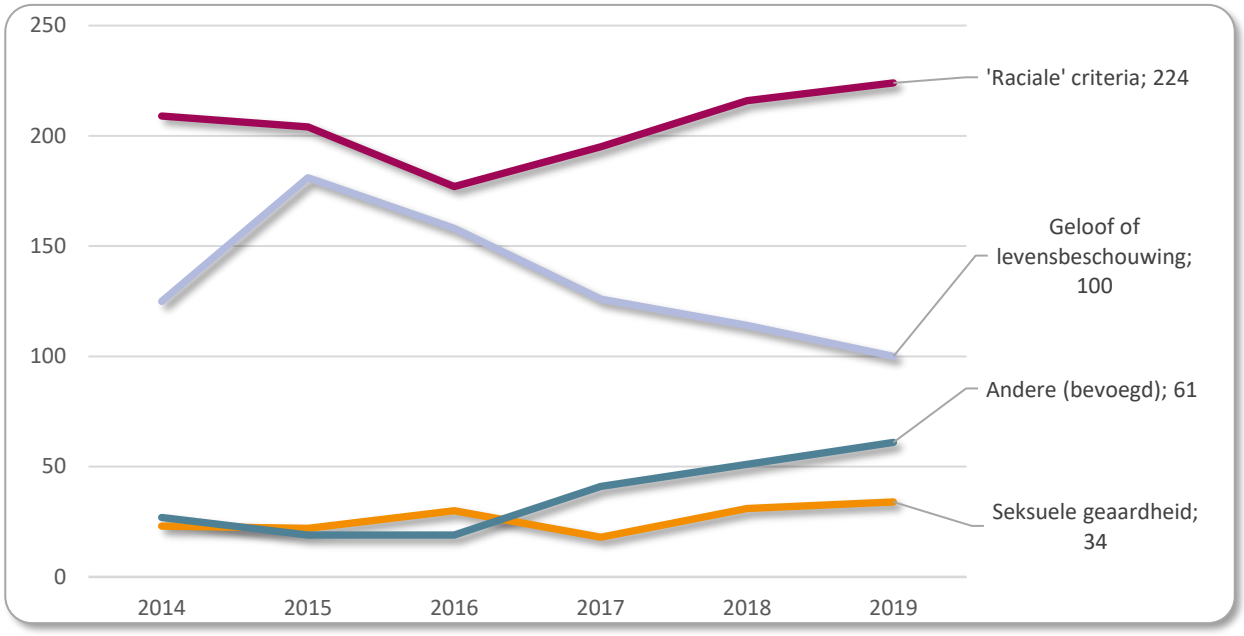
Het stabiele aantal dossiers over media betekent echter niet dat het internet toleranter is geworden. De opmars van de sociale media toont aan dat iemand vandaag relatief eenvoudig kan aansluiten bij haatgroepen en vervolgens zelf haatboodschappen kan verspreiden.

Driekwart van de dossiers in dit domein houden verband met racisme (53,5%) en geloof of levensbeschouwing (23,9%). Op de derde plaats in dit domein staat seksuele geaardheid (8,1% van de geopende dossiers). Als we kijken naar de trend over de afgelopen vijf jaar, zien we een daling met 29% van het aantal dossiers over geloof of levensbeschouwing.

Grafiek 45: Nieuwe dossiers rond media/internet per discriminatiegrond in 2019 (n = 419)

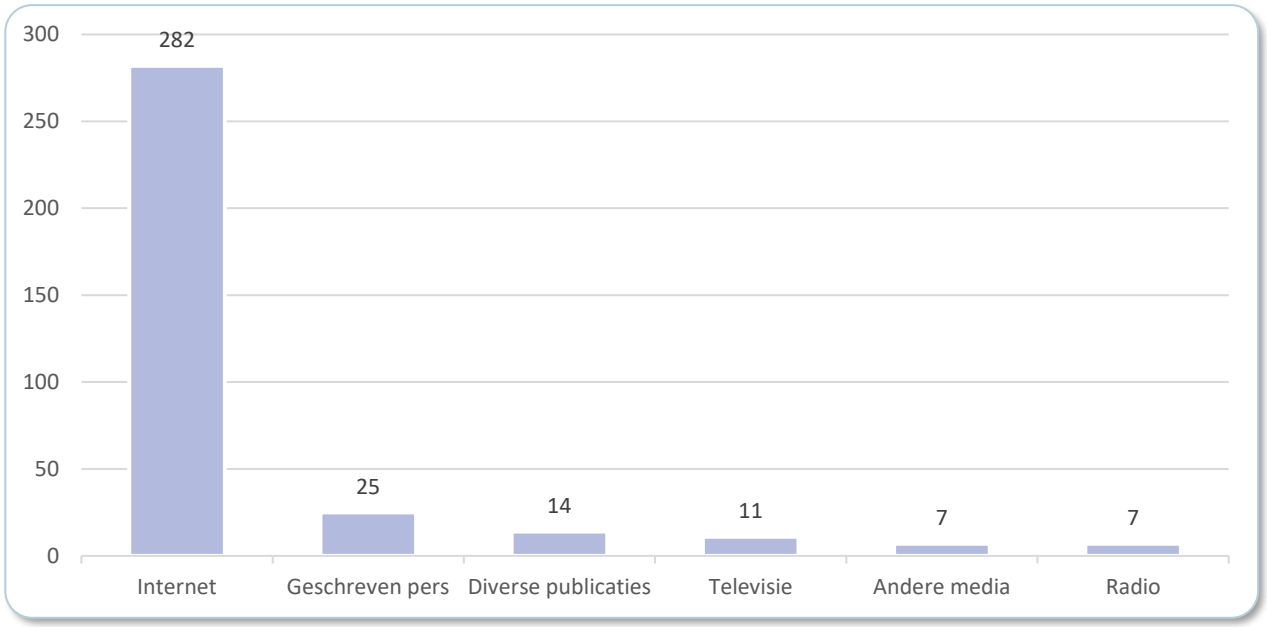
Grafiek 46: Evolutie van het aantal dossiers rond media/internet per criterium sinds 2014 (belangrijkste criteria)

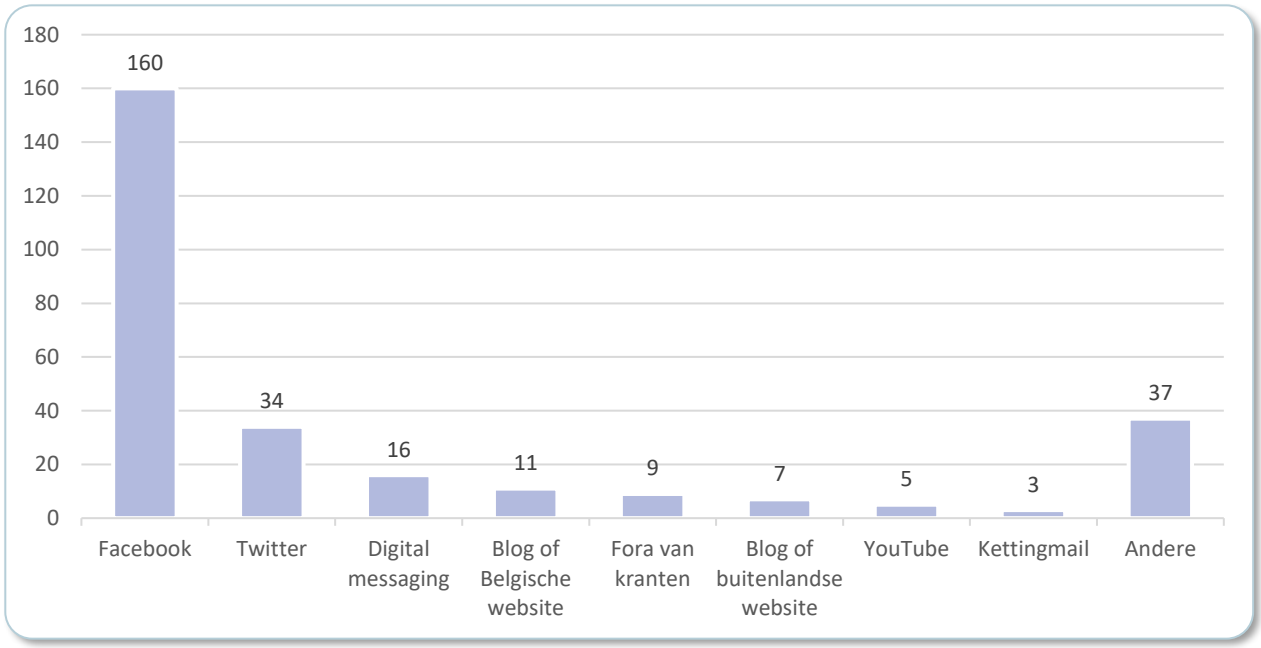
Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
'Raciale' criteria	209	204	177	195	216	224
Geloof of levensbeschouwing	125	181	158	126	114	100
Seksuele geaardheid	23	22	30	18	31	34
Andere (bevoegd)	27	19	19	41	51	61

Grafiek 47: Nieuwe dossiers rond media/internet per type media in 2019 (n = 346)

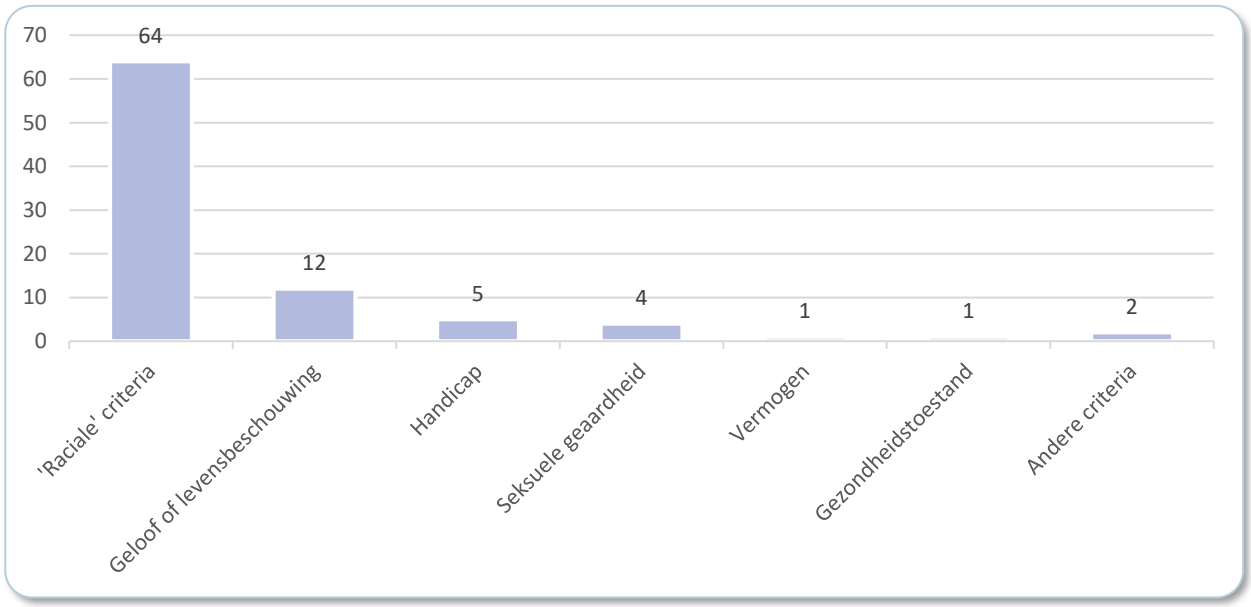
Grafiek 48: Nieuwe dossiers - details internet in 2019 (n = 282)

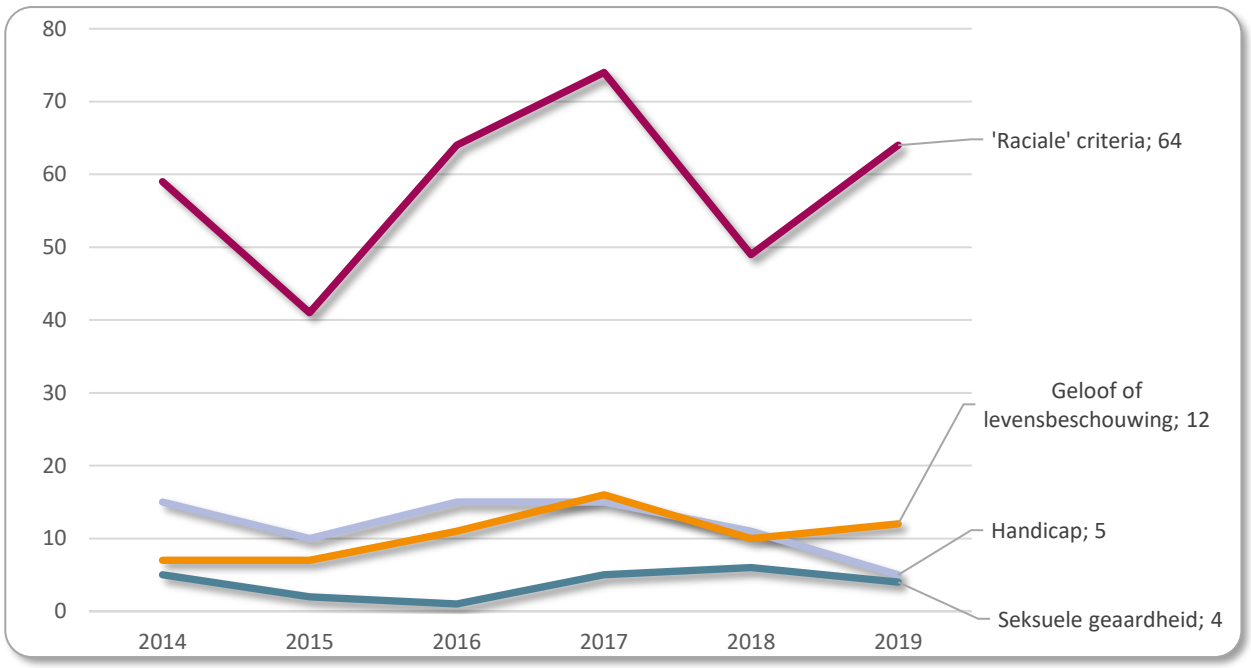
5.8 Politie en justitie: 81 dossiers

Unia opende in 2019 81 dossiers over politie en justitie: 9 dossiers (3,5%) meer dan in 2018. 77,8% van deze dossiers gaat over de politie, 7,4% over justitie en 7,4% over het gevangeniswezen. In 71,9% van deze dossiers is er sprake van zogenaamde 'raciale' criteria. 13,5% houdt verband met geloof of levensbeschouwing en 5,6% met handicap. Het aantal dossiers per criterium bleef de afgelopen jaren vrij stabiel. De jaarlijkse verschillen gaan nooit over meer dan 10 dossiers.

Grafiek 49: Nieuwe dossiers rond politie en justitie per discriminatiegrond in 2019 (n = 89)

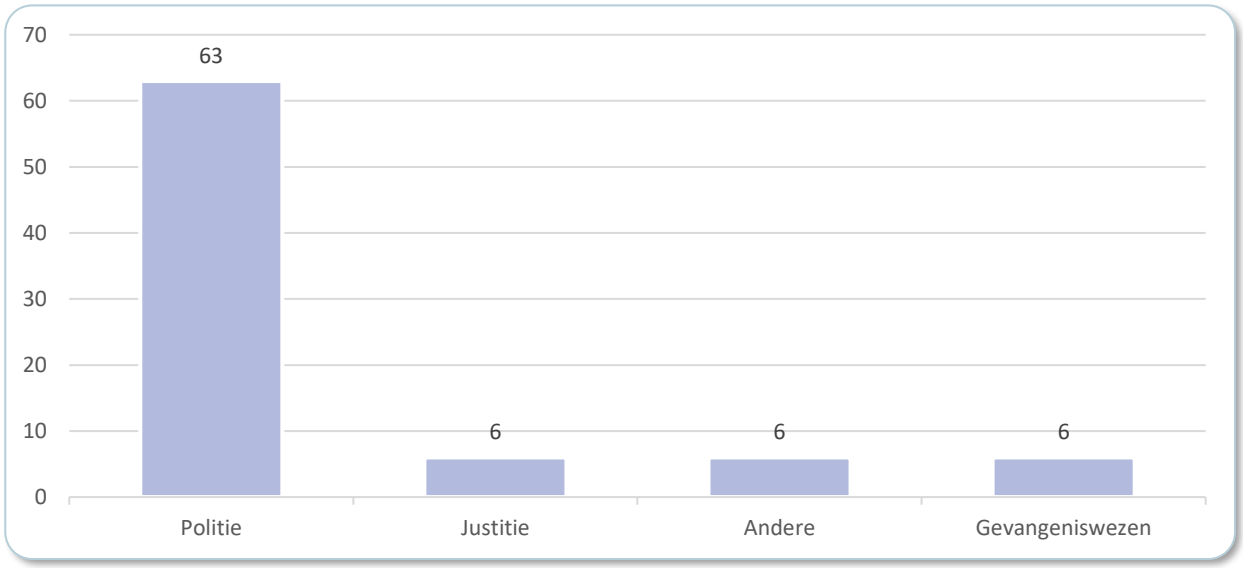
Grafiek 50: Evolutie van het aantal dossiers rond politie en justitie per criterium sinds 2014 (belangrijkste criteria)

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
'Raciale' criteria	59	41	64	74	49	64
Handicap	15	10	15	15	11	5
Geloof of levensbeschouwing	7	7	11	16	10	12
Seksuele geaardheid	5	2	1	5	6	4
Andere criteria (bevoegd)	4	2	7	8	**2**	4

Grafiek 51: Nieuwe dossiers rond politie en justitie in 2019 (n = 81)

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Politie	51	44	66	83	48	63
Justitie	9	13	13	19	13	6
Gevangeniswezen	10	0	4	4	6	6
Parket	1	1	3	4	1	0
Internering	12	2	4	2	1	0
Andere	0	1	1	5	3	6

6 Analyse nieuwe dossiers per discriminatiegrond

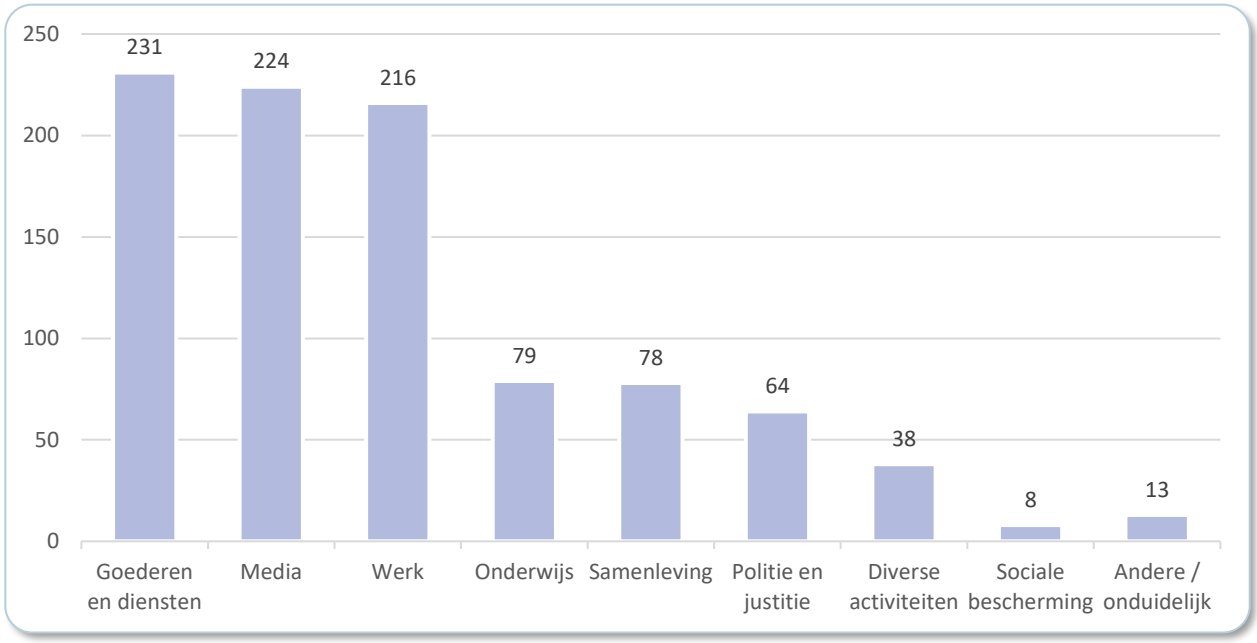
6.1 Zogenaamde 'raciale' criteria: 951 dossiers

Unia opende in 2019 951 dossiers over de zogenaamde 'raciale' criteria. Het gaat om 35,9% van alle dossiers. Die cijfers liggen 9,8% hoger dan in 2018 en 26,3% hoger dan het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. De dossiers gaan vooral over de domeinen goederen en diensten (24,3%), media (23,6%) en werk (22,7%).

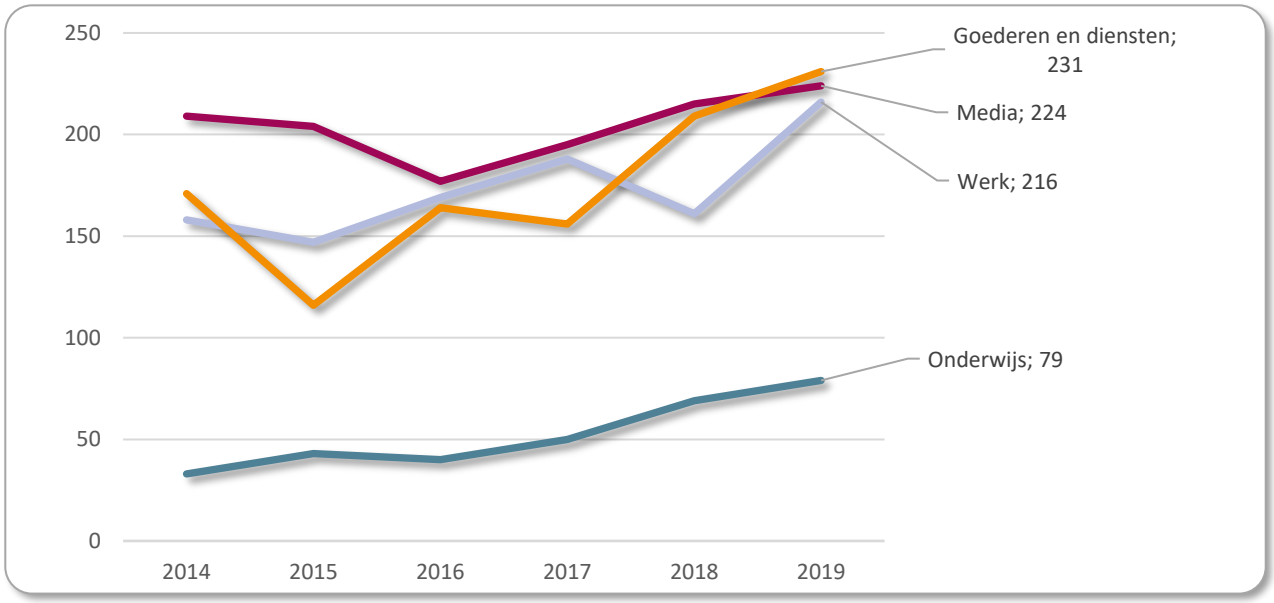
86 dossiers over het domein goederen en diensten houden verband met de toegang tot huisvesting. 41 dossiers gaan over problemen met het openbaar vervoer. Racistische uitlatingen in de media gebeuren vooral via sociale media zoals Facebook (55,2%) en Twitter (13%). In de dossiers over het domein werk worden vooral de relaties met leidinggevenden, collega's of klanten aangekaart (34,7%). 28,2% van deze dossiers gaat over weigeringen tot aanwerving op grond van deze criteria. 14,4% van deze dossiers gaat over ontslagen en 13,9% over de organisatie van het werk.

Nog ernstiger is dat Unia 38 dossiers over slagen en verwondingen opende. Bij 12 ervan was de politie betrokken en 2 dossiers hielden verband met het onderwijs. Tot slot moest Unia twee dossiers openen over pogingen tot moord met een verwerpelijk motief op grond van één van de zogenaamde 'raciale' criteria.

Grafiek 53: Nieuwe dossiers rond de 'raciale' criteria per domein in 2019 (n = 951)

Grafiek 54: Evolutie van het aantal dossiers rond de 'raciale' criteria per domein sinds 2014

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Media	209	204	177	195	215	224
Werk	158	147	169	188	161	216
Goederen en diensten	171	116	164	156	209	231
Samenleving	85	77	60	84	95	78
Politie en justitie	59	41	64	74	49	64
Onderwijs	33	43	40	50	69	79
Diverse activiteiten	23	18	20	20	43	38
Sociale bescherming	13	8	2	10	5	8
Andere/onduidelijk	7	7	2	5	19	13

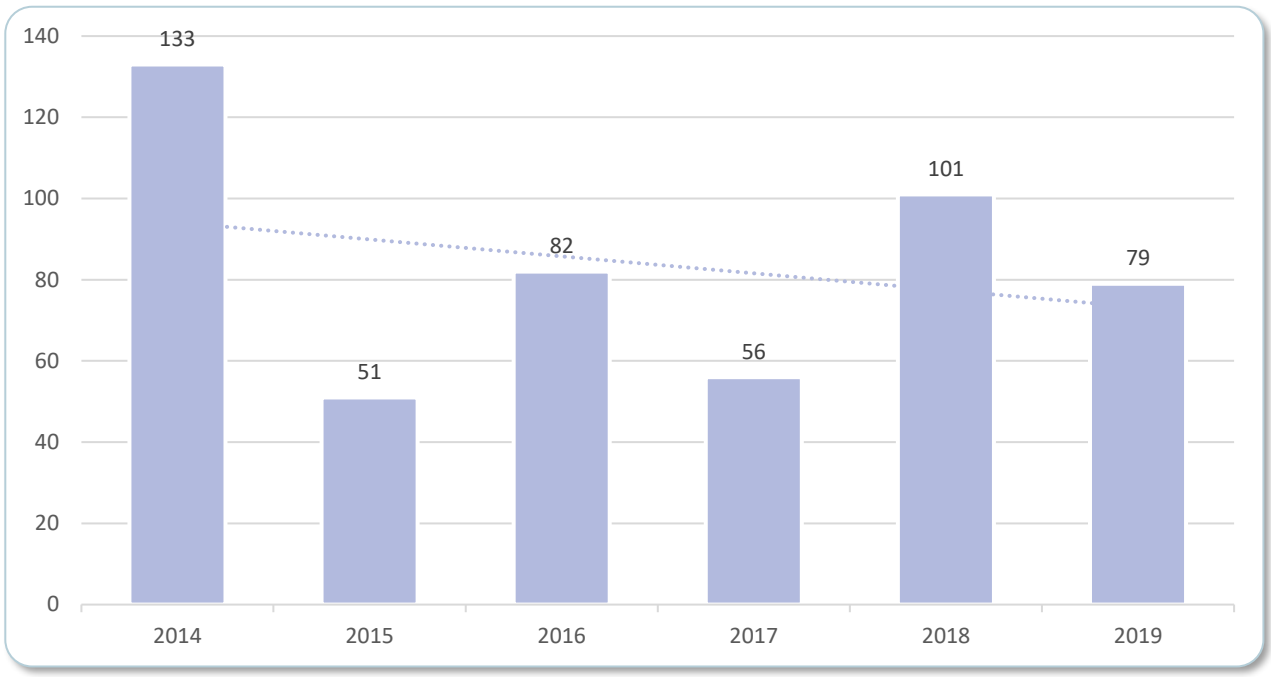
6.1.1 Antisemitisme en negationisme

In 2019 werden er in het totaal 79 incidenten van antisemitisme en/of negationisme bij Unia gemeld. Dat is een daling van 21% ten opzichte van 2018, en een verschil van -7% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar.

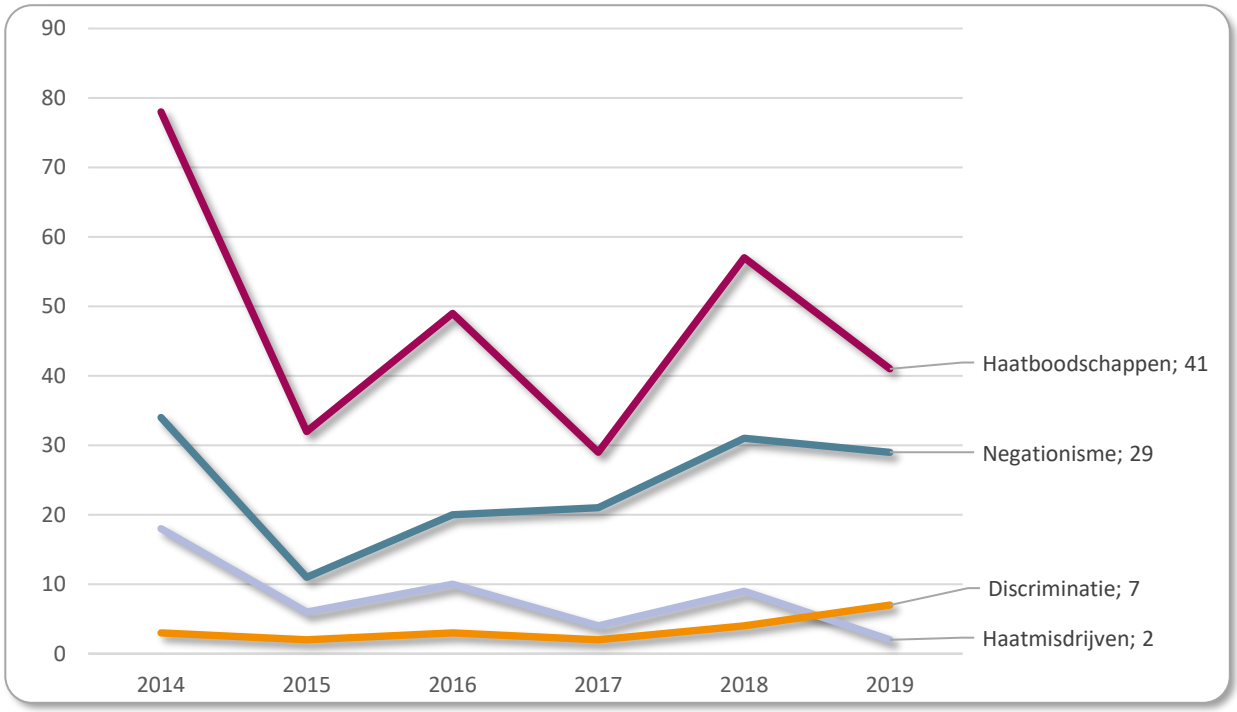
In 58,2% van de meldingen ging het over antisemitisme op het internet. Bij 6 incidenten ging het om vernielingen in de openbare ruimte, vooral over antisemitische graffiti. Er waren ook 5 meldingen van antisemitisme in het onderwijs. Tot slot waren er 5 incidenten van verbale agressie of dreigementen en één incident van slagen en verwondingen.

Bij 51,9% gaat het om antisemitische haatboodschappen, vaak op de sociale media. 36,7% van de meldingen gaat over antisemitisch discours of over uitlatingen die de genocide van de joden door de nazi's goedkeuren of rechtvaardigen. De meldingen van directe of indirecte discriminatie in verband met antisemitisme, maken samen 8,9% uit van het totale aantal meldingen bij Unia.

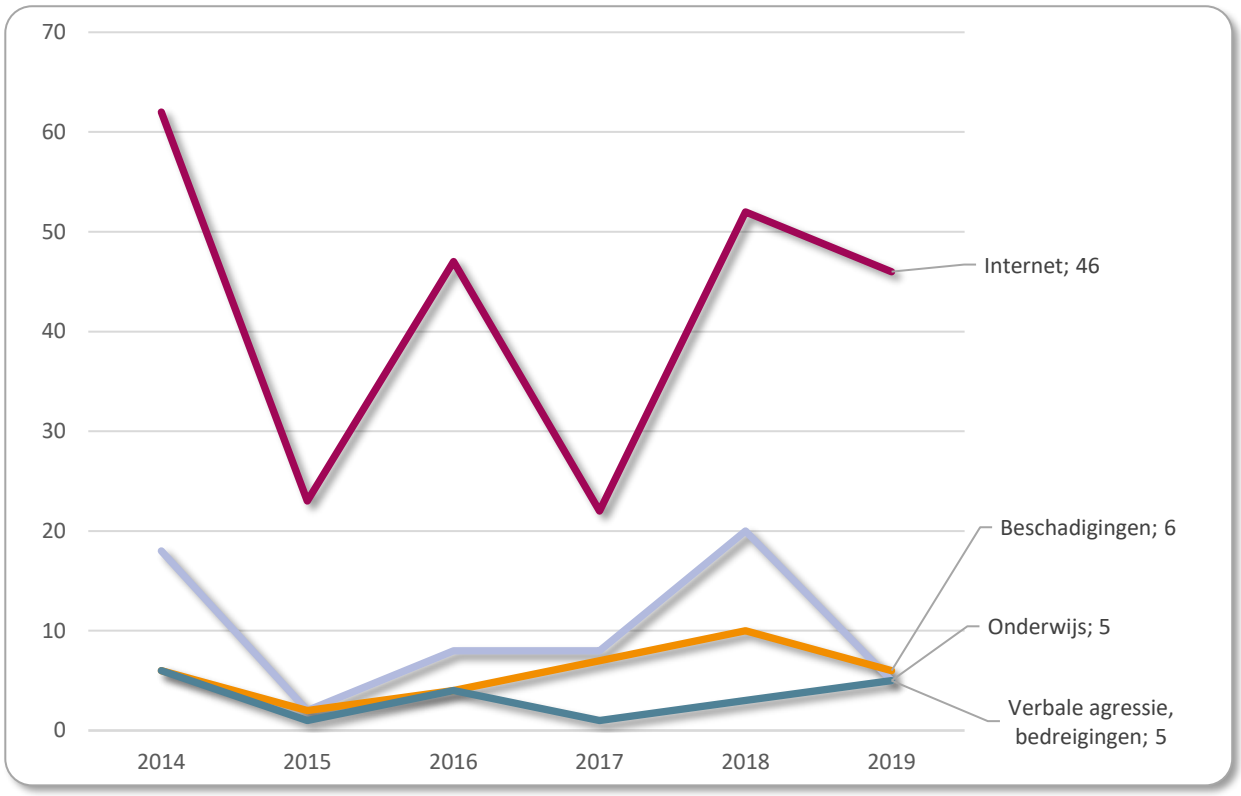
Grafiek 55: Evolutie van het aantal meldingen rond negationisme en antisemitisme sinds 2014

Grafiek 56: Evolutie van het aantal meldingen rond negationisme en antisemitisme sinds 2014 volgens wettelijke kwalificatie

Grafiek 57: Evolutie in het aantal gesignaleerde incidenten rond antisemitisme sinds 2014

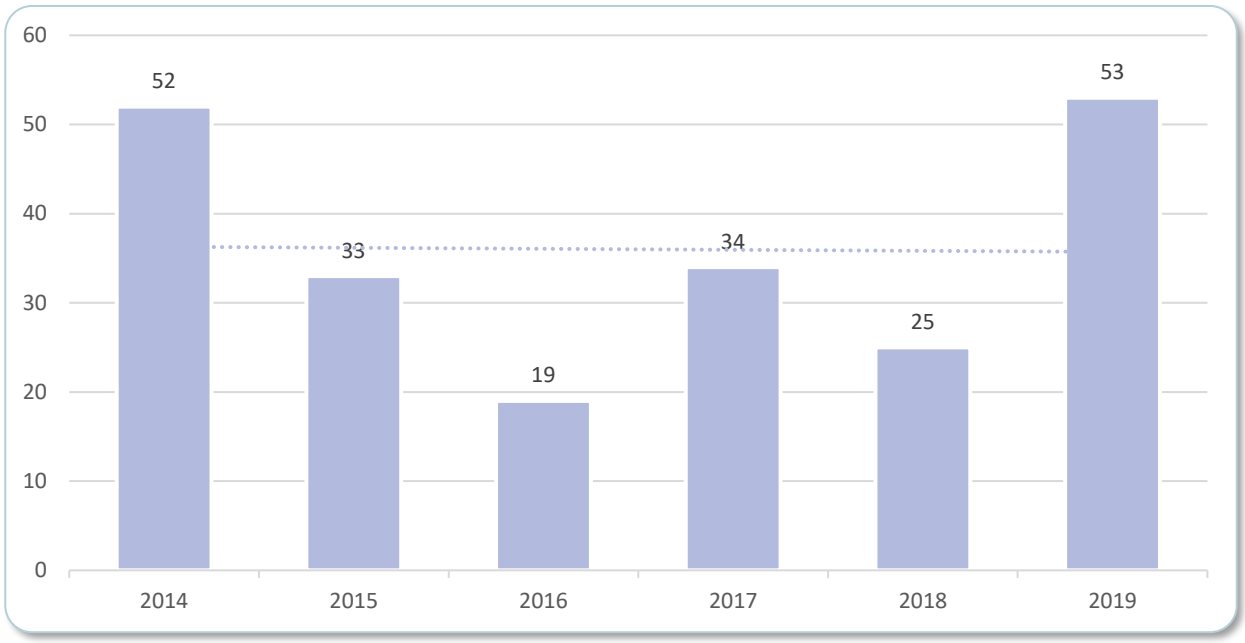
Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Internet	62	23	47	22	52	46
Verbale agressie, bedreigingen	18	2	8	8	20	5
Beschadigingen	6	2	4	7	10	6
Onderwijs	6	1	4	1	3	5
Intimidatie	5	7	3	6	4	0
Geschreven pers, audiovisuele media	10	6	6	6	4	2
Slagen en verwondingen	7	3	4	1	0	1
Werk						4
Andere	19	7	6	5	8	10

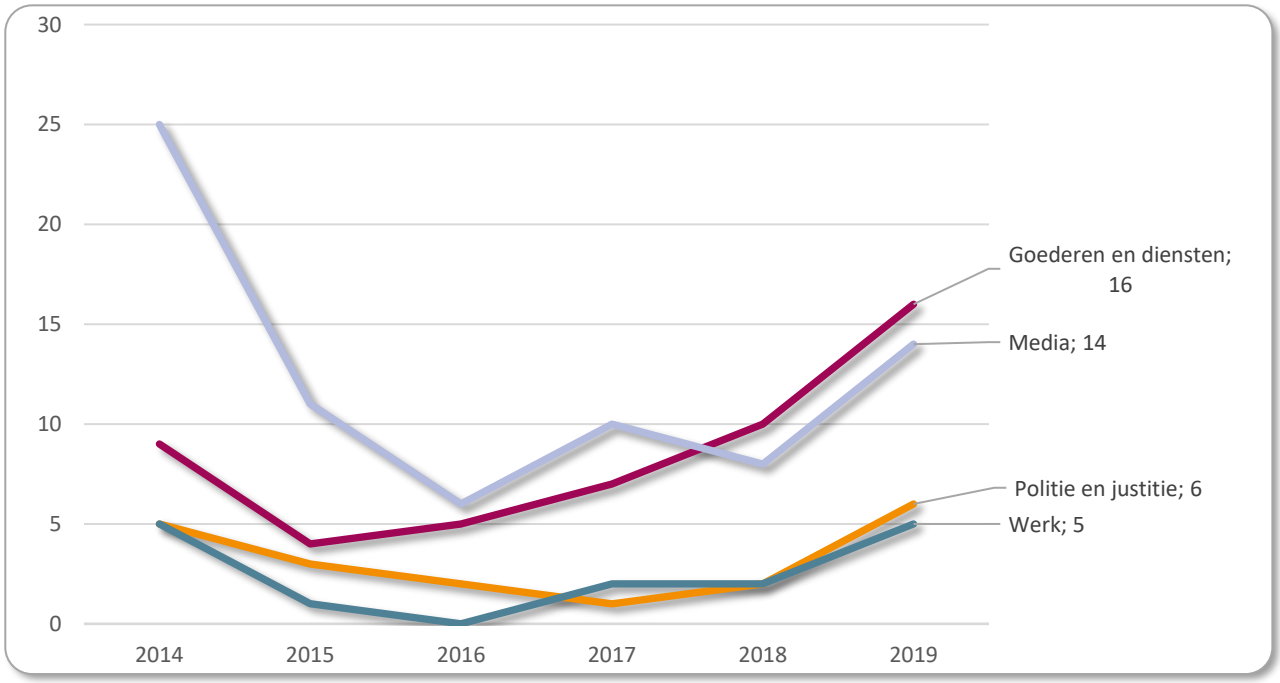
6.1.2 Roma en woonwagenbewoners

In 2019 waren er 53 meldingen van discriminatie tegenover Roma of woonwagenbewoners, iets meer dan het dubbele ten opzichte van 2018. De onderstaande cijfers zijn gecorrigeerd voor de jaren 2017 en 2018, omdat die een fout bevatten. De cijfers voor 2019 zijn hoger dan het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar, met een verschil van +62,2%. Er is een stijging van het aantal meldingen rond de toegang tot goederen en diensten, met een totaal van 16 geopende dossiers.

Grafiek 58: Evolutie van de meldingen rond discriminatie van Roma en woonwagenbewoners sinds 2014

Grafiek 59: Evolutie van meldingen rond discriminatie van Roma en woonwagenbewoners per domein sinds 2014

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Goederen en diensten	9	4	5	7	10	16
Media	25	11	6	10	8	14
Politie en justitie	5	3	2	1	2	6
Werk	5	1	0	2	2	**5**
Samenleving	2	4	5	10	1	**4**
Diverse activiteiten	1	2	1	2	0	**3**
Andere	4	2	0	0	2	3
Sociale bescherming	0	3	0	1	0	1
Onderwijs	1	3	0	1	0	1

6.2 Handicap: 614 dossiers

Unia opende in 2019 614 nieuwe dossiers over het criterium 'handicap'. Het gaat om 23,2% van alle nieuwe dossiers. Met een stijging van 1,7% is dit cijfer relatief stabiel gebleven in vergelijking met 2018. In vergelijking met de afgelopen vijf jaar zien we echter een stijgende trend, met 30% meer dossiers dan het gemiddelde. De drie belangrijkste domeinen zijn werk, onderwijs en goederen en diensten.

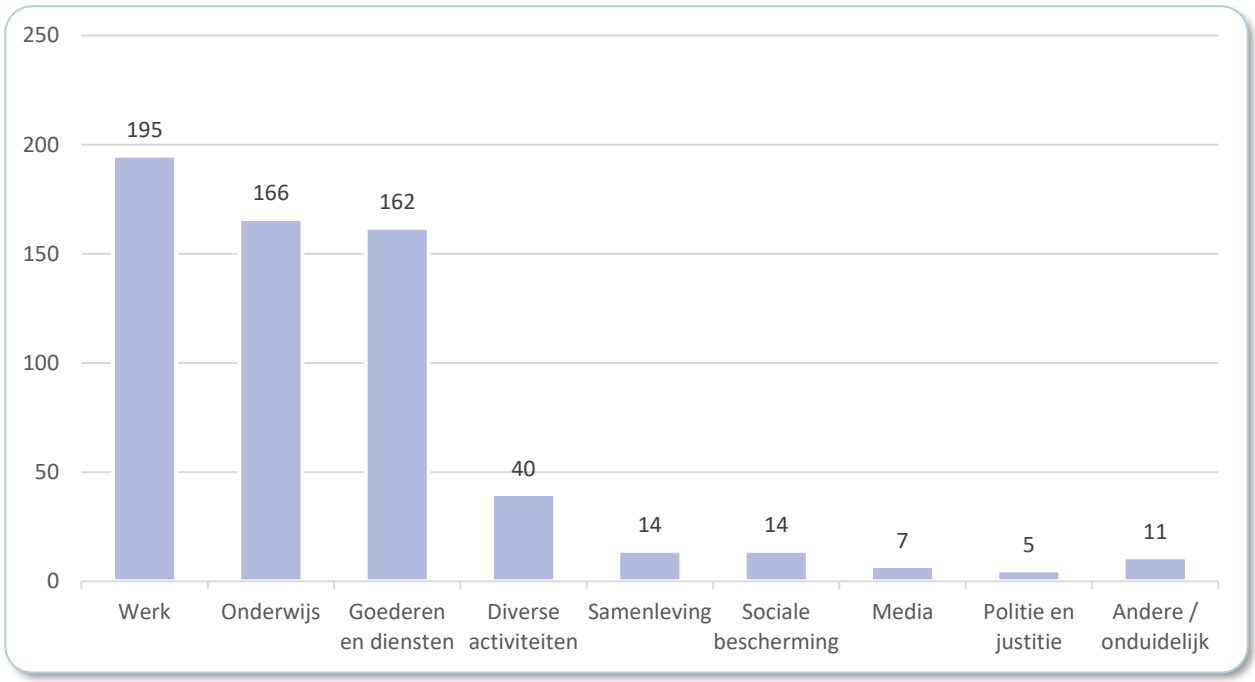
Het grootste deel van de geopende dossiers over **werk** houdt verband met overheidsdiensten (29,2%). De dossiers gaan vooral over de organisatie van het werk en over de arbeidsomstandigheden (44,1%), over ontslagen (24,1%) en over vermoedelijke discriminatie tijdens het wervingsproces (20,5%). In de meeste dossiers over het domein werk waren redelijke aanpassingen mogelijk, maar werden die niet overwogen.

De meeste dossiers over het domein **onderwijs** hebben betrekking op het lager en secundair onderwijs (allebei 36,1%). Ze kaarten vooral het ontbreken van redelijke aanpassingen aan: meer dan de helft gaat over het gebrek aan pedagogische ondersteuning. Er zijn ook problemen met het weigeren van inschrijvingen in scholen, uitsluitingen of het niet mogen meegaan op schooluitstappen.

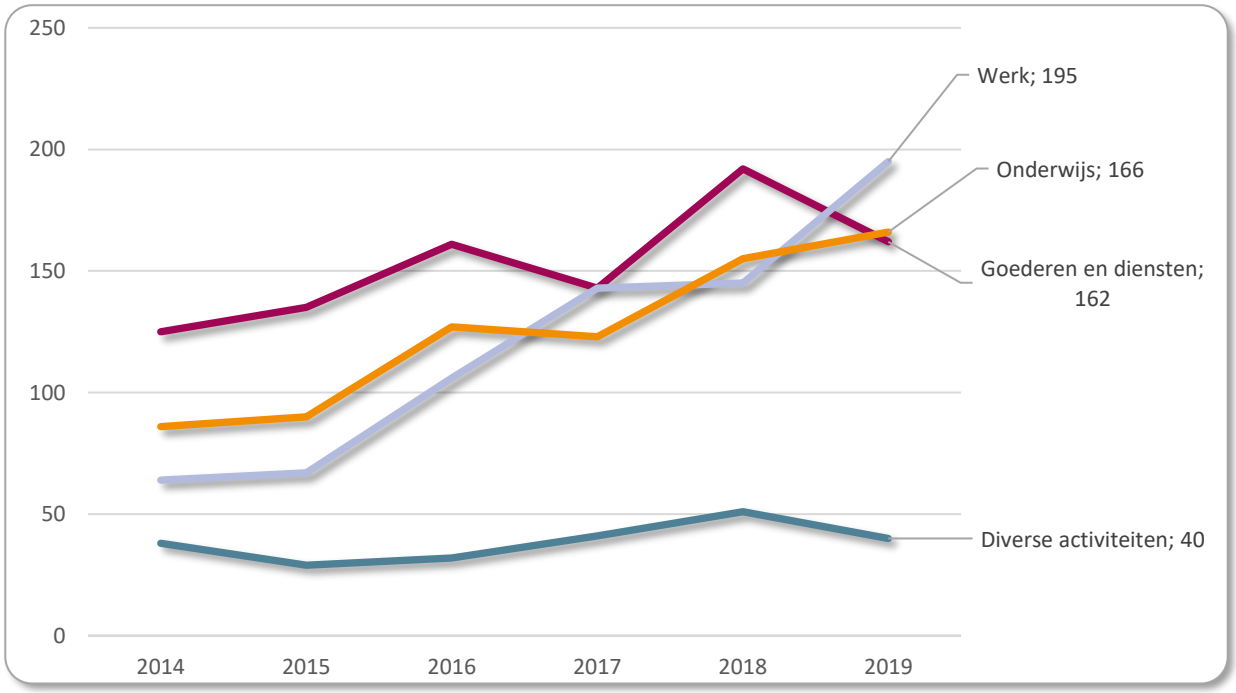
De meeste dossiers over **goederen en diensten** gaan over problemen met toegang tot huisvesting (27,2%), over het openbaar vervoer (23,5%), over toegang tot overheidsdiensten (12,3%) en over gezondheid en de zorg voor personen met een handicap (12,3%).

Bij de dossiers rond handicap gaat het meestal om mensen met een lichamelijke handicap (35,2%), met autisme (9,6%) of met leerproblemen (8,8%). Afhankelijk van het domein vallen enkele bijzonderheden op. Zo gaat meer dan de helft van de dossiers over goederen en diensten over fysieke toegankelijkheid (52,5%). De meeste dossiers over onderwijs gaan dan weer over leerproblemen (29,5%) en diverse psychische aandoeningen (34,9%). De meeste dossiers over werk gaan tot slot vooral over mensen met een lichamelijke handicap (30,3%).

Grafiek 60: Nieuwe dossiers rond handicap per domein in 2019 (n = 614)

Grafiek 61: Evolutie van het aantal dossiers rond handicap per domein sinds 2014

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Goederen en diensten	125	135	161	143	192	162
Werk	64	67	106	143	145	195
Onderwijs	86	90	127	123	155	166
Sociale bescherming	12	32	17	18	11	14
Diverse activiteiten	38	29	32	41	51	40
Politie en justitie	15	10	15	15	11	5
Samenleving	19	16	15	22	25	14
Media	6	2	9	9	6	7
Andere/onduidelijk	6	3	5	2	8	11

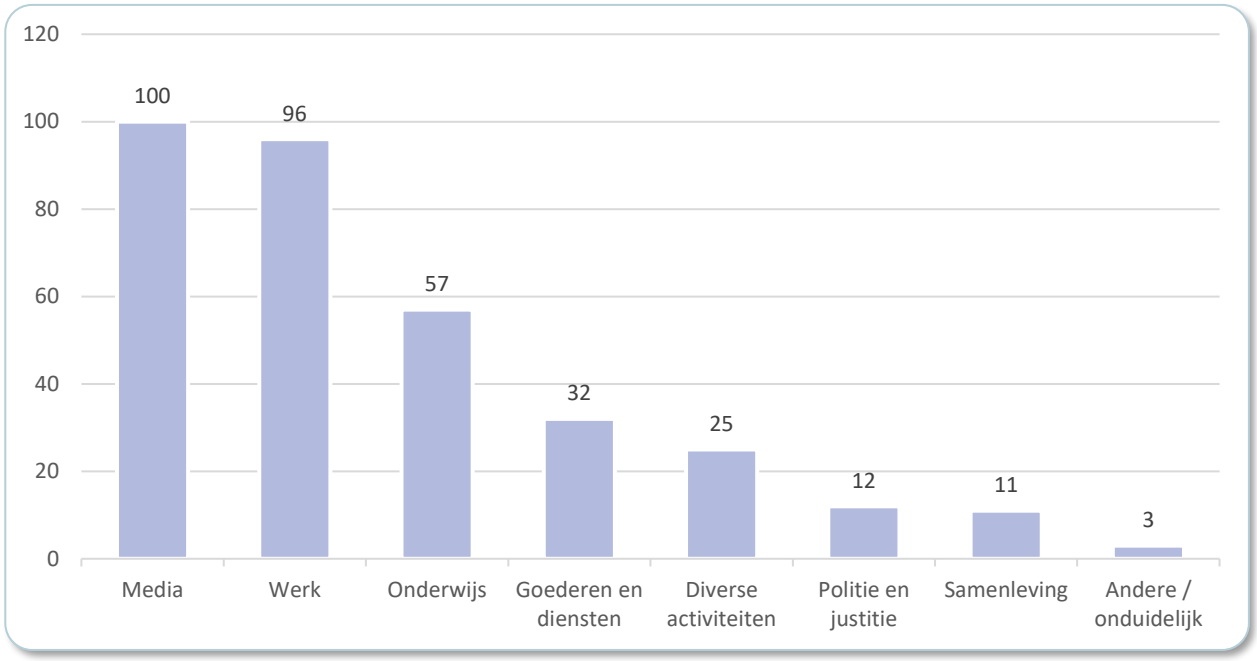
6.3 Geloof of levensbeschouwing: 307 dossiers

Unia sloot 2019 af met 336 geopende dossiers over discriminatie op grond van geloof of levensbeschouwing. Het gaat om 12,7% van alle dossiers. Hoewel dit 29 dossiers meer zijn dan in 2018, blijft de trend vrij stabiel ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar (+2,3%). 29,8% van de meldingen over dit criterium gaat over de media, gevolgd door werk (28,6%) en onderwijs (17%).

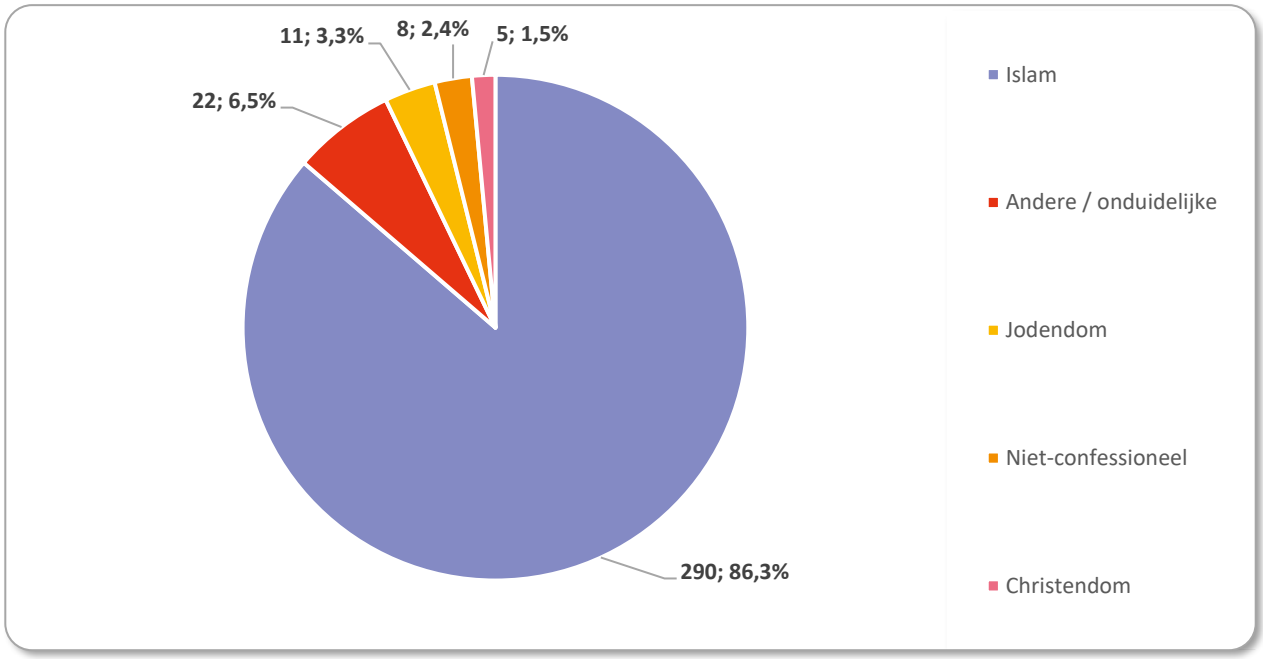
De islamitische geloofsovertuiging is het sterkst gerepresenteerd in het aantal geopende dossiers (maar liefst 86,3% van de dossiers rond geloof en levensbeschouwing). Daarbij krijgen vooral vrouwen te maken met discriminatie omdat ze moslim zijn: zij vertegenwoordigen 59,7% van de personen die contact met ons opnemen over deze vorm van discriminatie.

De meeste meldingen over de media hebben te maken met Facebookposts (54%). In het domein werk gaan de meeste meldingen over de toegang tot de arbeidsmarkt (40,6%), over kledingvoorschriften (15,6%) en over de relaties met leidinggevenden of collega's (15,6%). In het domein onderwijs gaan de meeste meldingen over specifieke beperkingen op het gebied van kledij en vooral over het hoofddoekenverbod (54,4%). Wat de trends van de afgelopen vijf jaar betreft, is de verdubbeling van het aantal dossiers over diverse activiteiten in 2019 opvallend. De meldingen over werk en onderwijs stijgen met respectievelijk 41,6% en 47,7% ten opzichte van het gemiddelde.

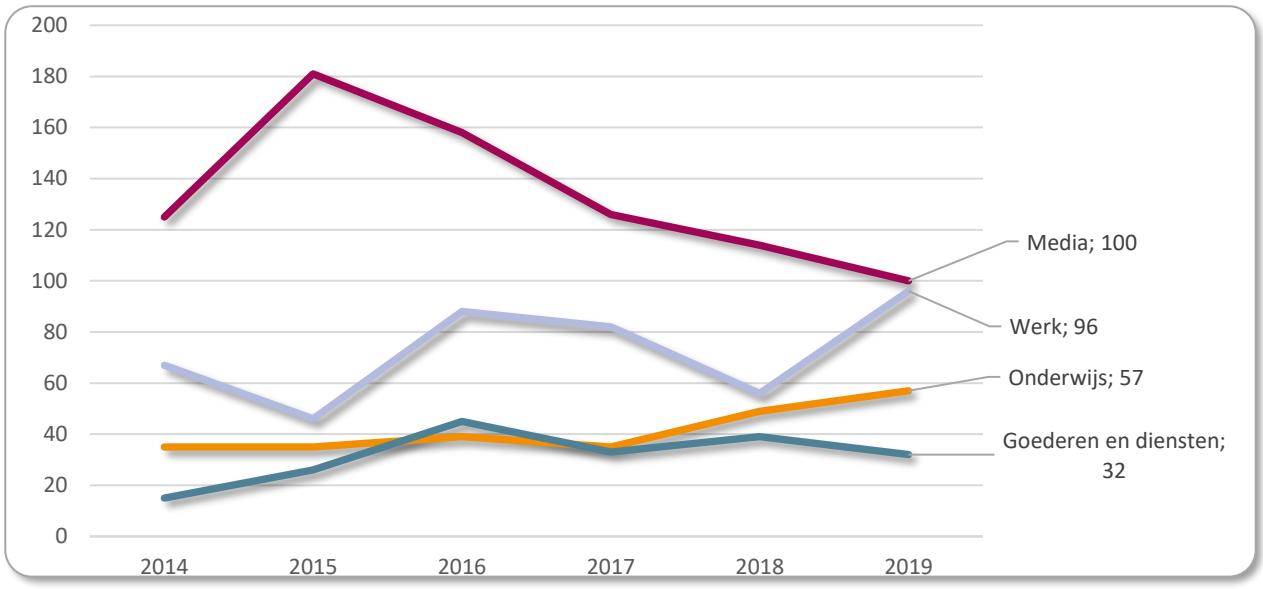
Grafiek 62: Nieuwe dossiers rond religieuze of filosofische overtuiging per domein in 2019 (n = 336)

Grafiek 63: Nieuwe dossiers rond religieuze of filosofische overtuiging in 2019 – per type overtuiging (n = 336)

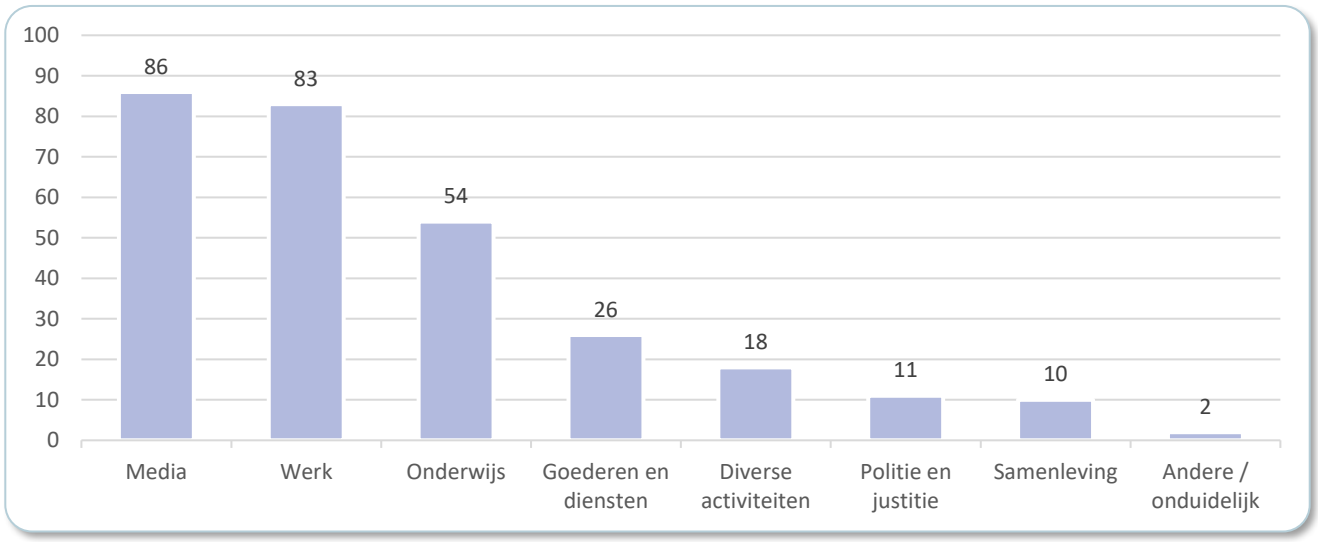
Grafiek 64: Evolutie van het aantal dossiers rond religieuze of filosofische overtuiging - per domein sinds 2014

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Media	125	181	158	126	114	100
Werk	67	46	88	82	56	96
Onderwijs	35	35	39	35	49	57
Goederen en diensten	15	26	45	33	39	32
Samenleving	30	24	31	15	24	11
Diverse activiteiten	10	10	13	9	11	25
Politie en justitie	7	7	11	16	10	12
Sociale bescherming	3	0	4	3	1	0

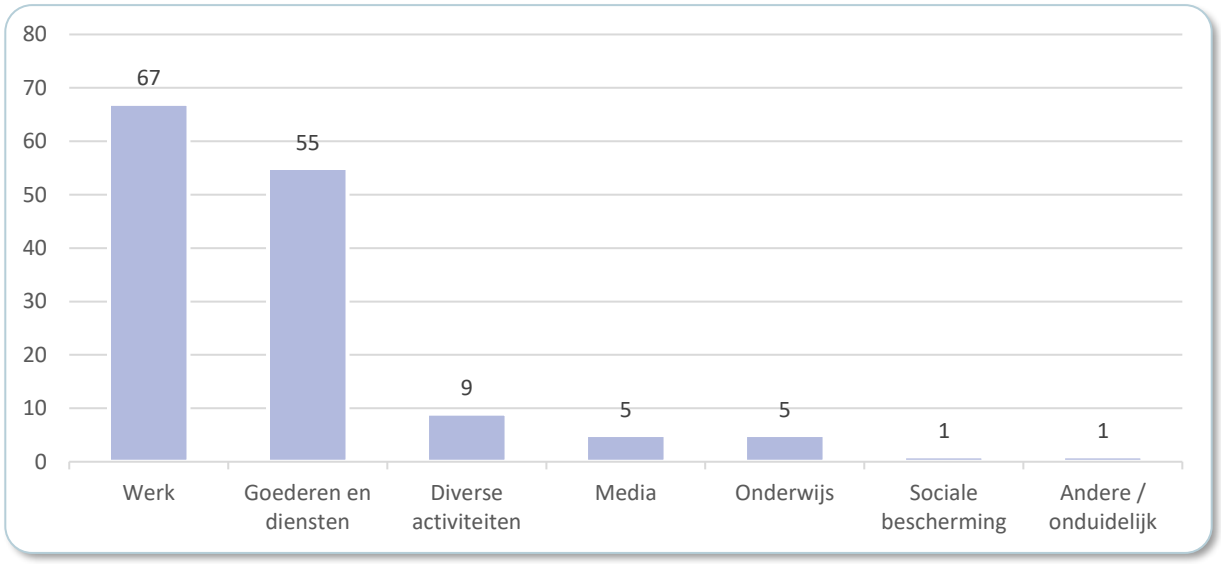
Grafiek 65: Nieuwe dossiers rond religieuze of filosofische overtuiging: islam - per domein (n = 290)

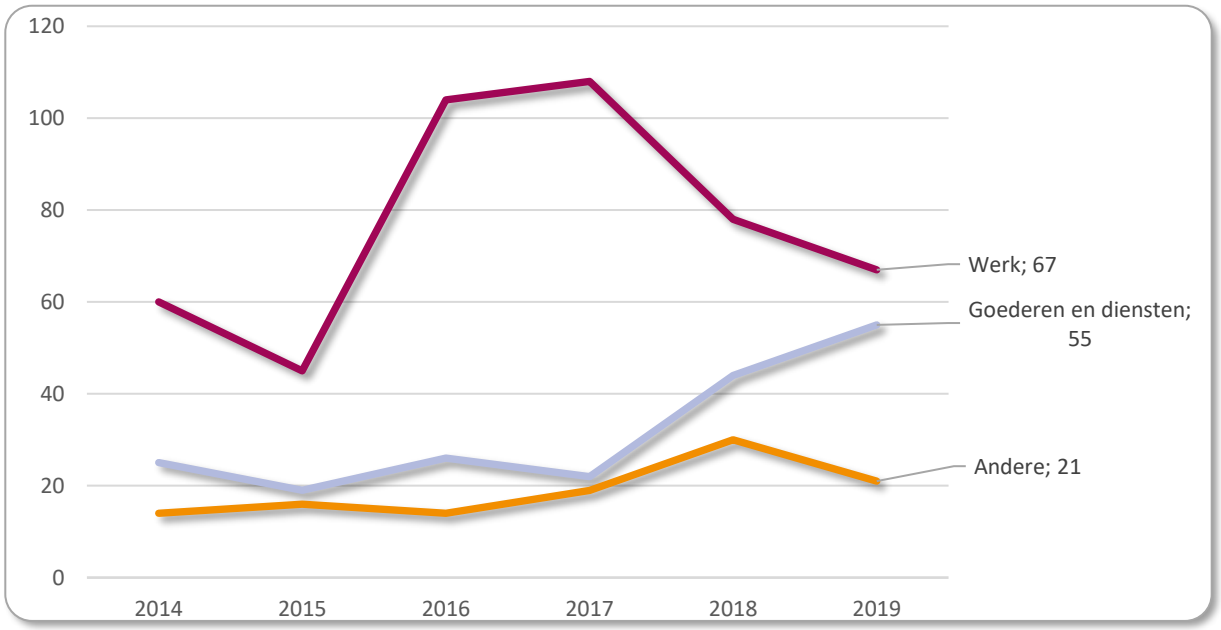
6.4 Leeftijd: 143 dossiers

In vergelijking met 2018 kregen we in 2019 minder meldingen over leeftijdsdiscriminatie. De curve blijft echter stijgen ten opzichte van het vijfjarige gemiddelde (+14,6%). Dit criterium blijft ook zwaar doorwegen in vergelijking met de criteria 'seksuele geaardheid' of 'gezondheidstoestand'. Iets minder dan de helft van de geopende dossiers gaat over werk (46,9%), gevolgd door goederen en diensten (38,5%). In het domein werk is het vooral het wervingsproces dat voor de meeste problemen zorgt (58,2%). Die problemen zijn het grootst voor de leeftijdscategorie 45-54 jaar, gevolgd door die van 55-64 jaar (19,4%). In het domein goederen en diensten krijgen we de meeste meldingen van personen jonger dan 25 jaar of van personen van 65 jaar en ouder. Jongeren melden het vaakst problemen met de toegang tot huisvesting. Bij ouderen gaat het meestal om de toegang tot bank- en verzekeringsdiensten: vaak gaat het om het weigeren van verzekeringen of om te hoge verzekeringspremies.

Grafiek 66: Nieuwe dossiers rond leeftijd per domein in 2019 (n = 143)

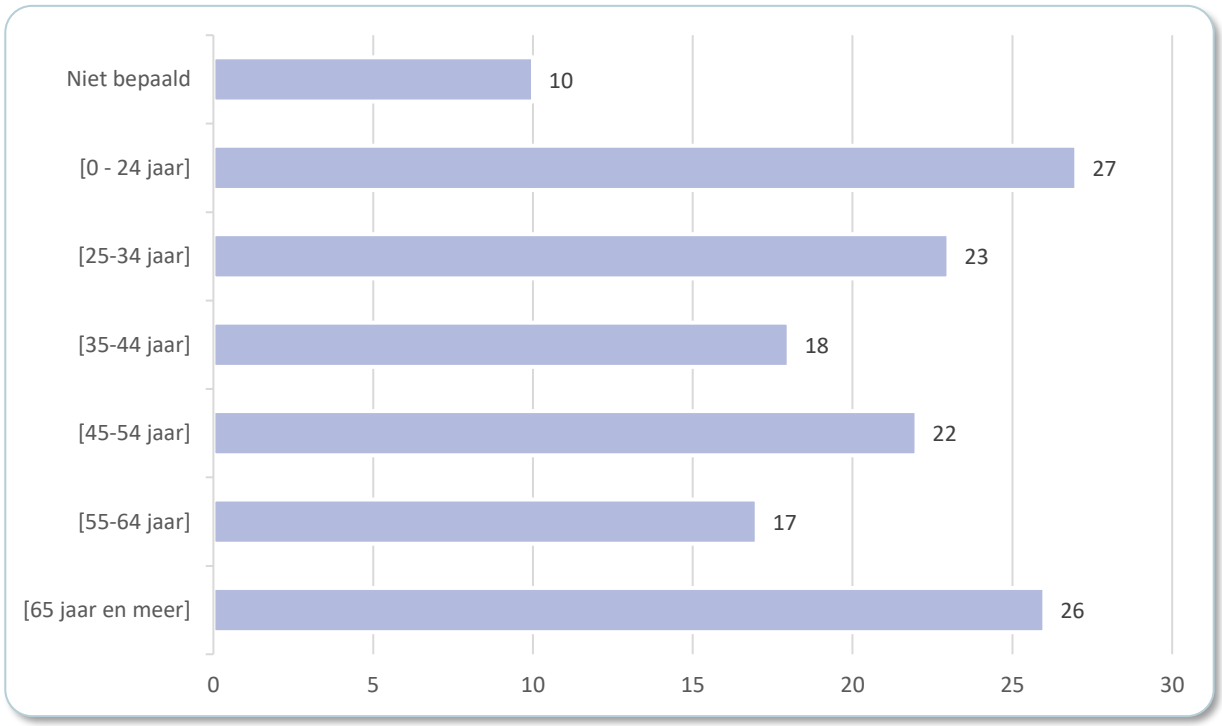
Grafiek 67: Evolutie van het aantal dossiers rond leeftijd per domein sinds 2014

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Werk	60	45	104	108	78	67
Goederen en diensten	25	19	26	22	44	55
Andere	14	16	14	19	30	21

Grafiek 68: Nieuwe dossiers rond leeftijd per leeftijdscategorie in 2019 (n = 143)

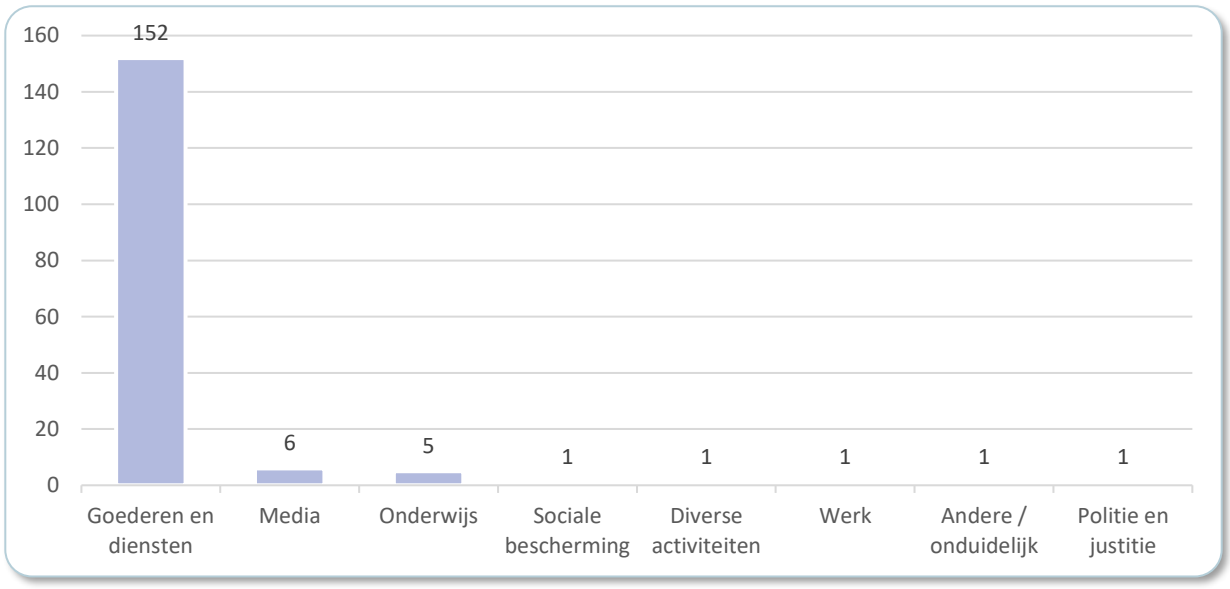

6.5 Vermogen: 168 dossiers

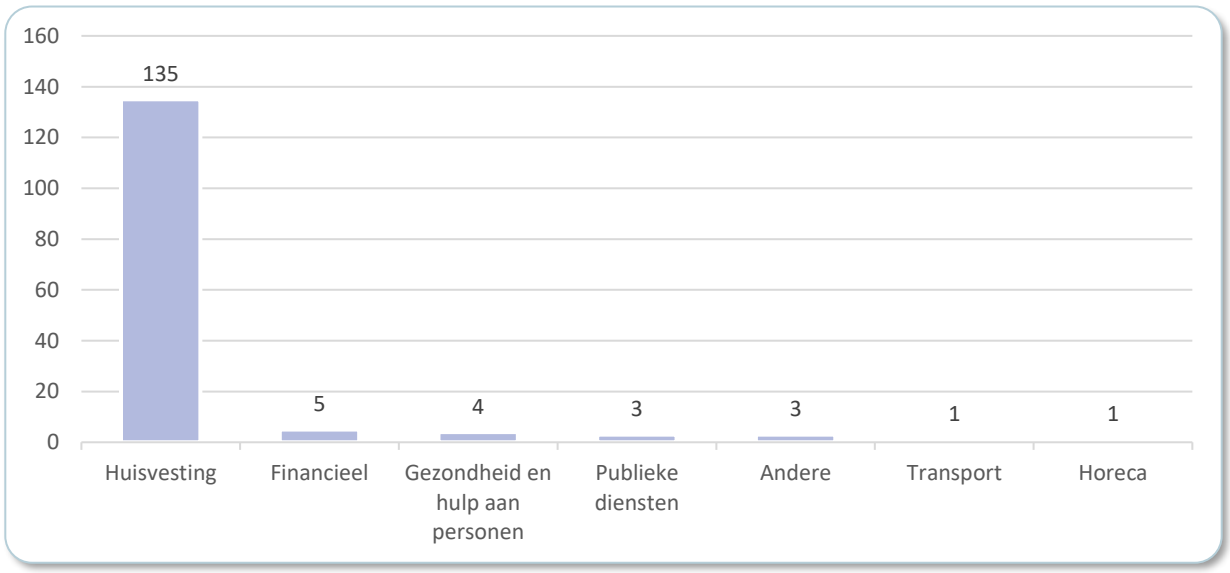
Het vierde criterium waarover Unia in 2019 de meeste vragen kreeg, was het criterium 'vermogen'. Het gaat om 6,3% van alle dossiers. Unia opende 8 dossiers meer dan in 2018. De meeste meldingen die onze diensten ontvangen, gaan over het weigeren van een huurovereenkomst op grond van de afkomst of de aard van de inkomsten van een persoon (88,8%). Bij deze meldingen gebeurt het weigeren van een huurovereenkomst meestal via een vastgoedkantoor (54,8%).

In de meeste dossiers wordt een arbeidsovereenkomst geëist (26,2%). Dan volgen weigeringen op grond van de aard van de inkomsten: OCMW-uitkeringen (24,4%), werkloosheidsuitkeringen (10,7%) of uitkeringen voor personen met een handicap (8,9%).

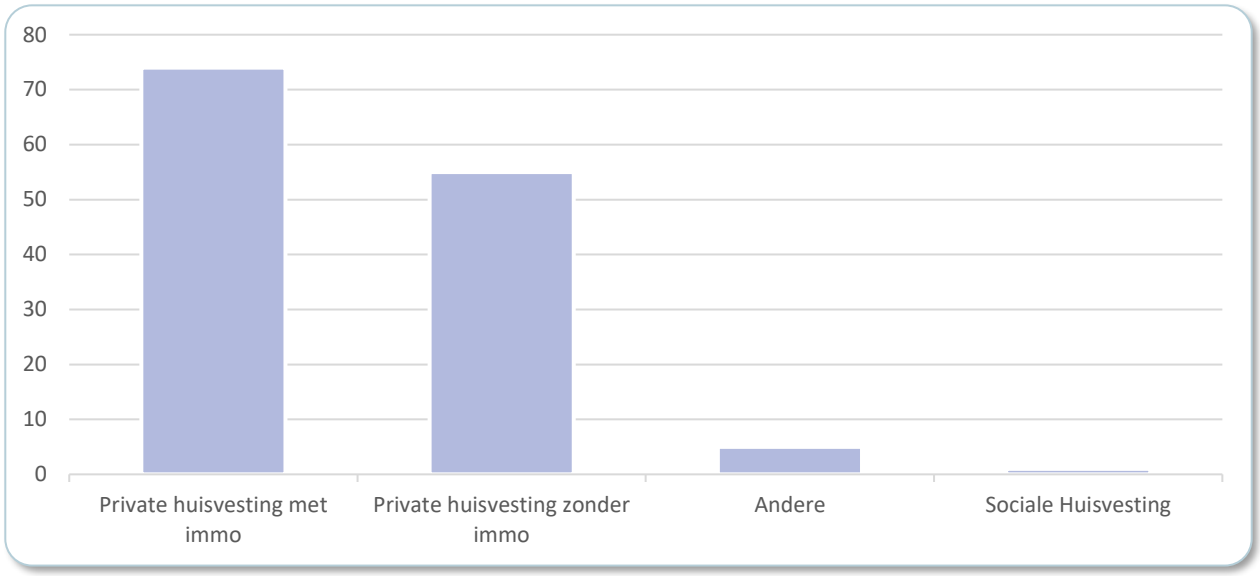
Grafiek 69: Nieuwe dossiers rond vermogen per domein in 2019 (n = 168)

Grafiek 70: Nieuwe dossiers rond vermogen in 2019 – toegang tot goederen en diensten (n = 152)

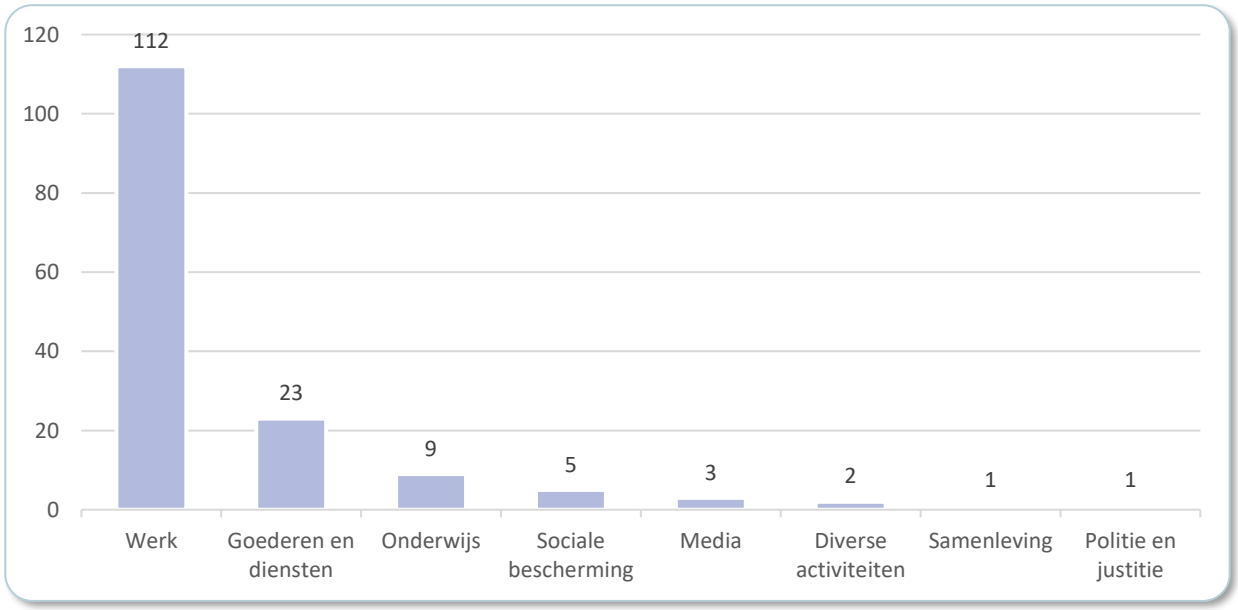
Grafiek 71: Nieuwe dossiers rond vermogen in 2019 – toegang tot huisvesting (n = 135)

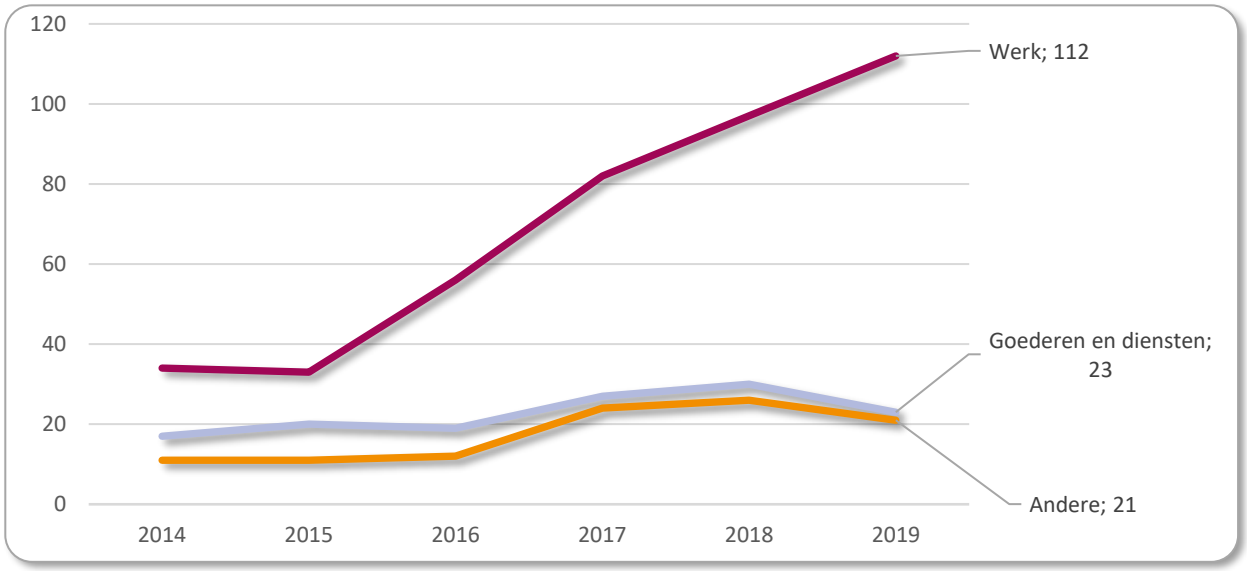
6.6 Gezondheidstoestand: 156 dossiers

Unia opende in 2019 156 nieuwe dossiers over het criterium 'gezondheidstoestand'. Het gaat om 5,9% van alle dossiers. Dit cijfer ligt in de lijn van 2018 (+2%), maar blijft 56,3% hoger dan het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. De meeste dossiers gaan over het domein werk (71,8%), gevolgd door goederen en diensten (14,7%) en onderwijs (5,8%). In 56,3% van de dossiers over werk werd met Unia contact opgenomen na een ontslag wegens frequent absenteïsme. 23,2% van de dossiers gaat over problemen met de organisatie van het werk en de arbeidsomstandigheden. Ongeveer 45,4% van de gevallen heeft betrekking op de fysieke toestand (ziekte, ongeval enz.). 7,1% van die gevallen heeft te maken met kanker, 3,8% met het aidsvirus en 2,6% met diabetes. 17,9% van de dossiers betreft tot slot psychische aandoeningen.

Grafiek 72: Nieuwe dossiers rond gezondheidstoestand per domein in 2019 (n = 156)

Grafiek 73: Evolutie van het aantal dossiers rond gezondheidstoestand per domein sinds 2014

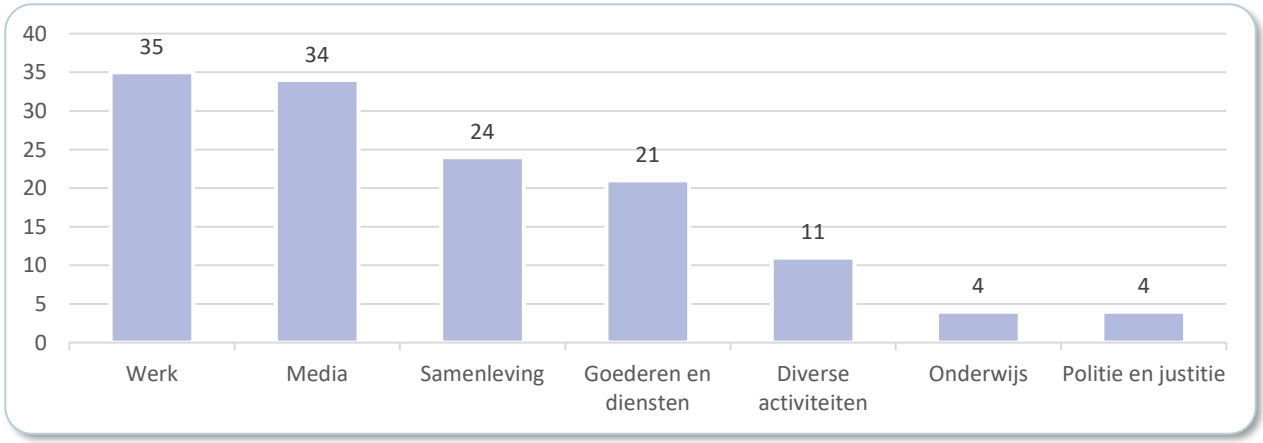
Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Werk	34	33	56	82	97	112
Goederen en diensten	17	20	19	27	30	23
Andere	11	11	12	24	26	21

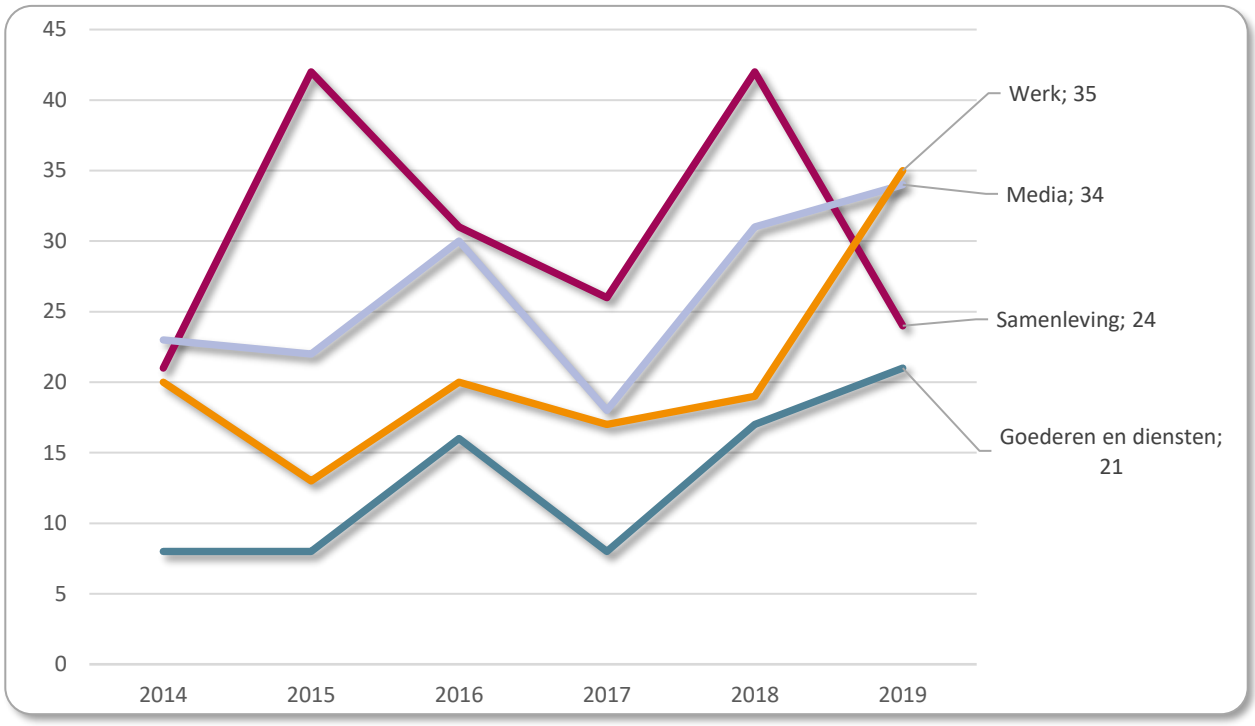
6.7 Seksuele geaardheid: 133 dossiers

In totaal werden in 2019 133 dossiers over het criterium 'seksuele geaardheid' geopend. Het gaat om 5% van alle dossiers. Unia opende 8 dossiers meer dan in 2018. Dit cijfer ligt 37,1% hoger dan het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. De meeste dossiers gaan over werk (26,3%), de media (25,6%) en samenleving (18%). Vergeleken met de vorige jaren, zien we een grote verschuiving in de indeling per domein. Voor het eerst ligt het totale aantal dossiers over werk en de media hoger dan die over het domein samenleving. In het domein werk gaan 15 dossiers over de problematische relaties met collega's of leidinggevenden. 12 dossiers gaan over de organisatie van het werk en de arbeidsomstandigheden. Het overgrote merendeel van de melders zijn mannen (81,2%).

Grafiek 74: Nieuwe dossiers rond seksuele geaardheid per domein in 2019 (n = 133)

Grafiek 75: Evolutie van het aantal dossiers rond seksuele geaardheid per domein sinds 2014

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Samenleving	21	42	31	26	42	24
Media	23	22	30	18	31	34
Werk	20	13	20	17	19	35
Goederen en diensten	8	8	16	8	17	21
Politie en justitie	5	2	1	5	6	4
Onderwijs	1	2	3	3	3	4
Diverse activiteiten	2	1	3	5	5	11
Andere/onduidelijk	0	1	0	0	2	0

7 Gedrag dat in strijd is met de wet

We kunnen onze dossiers indelen volgens verschillende soorten gedrag.

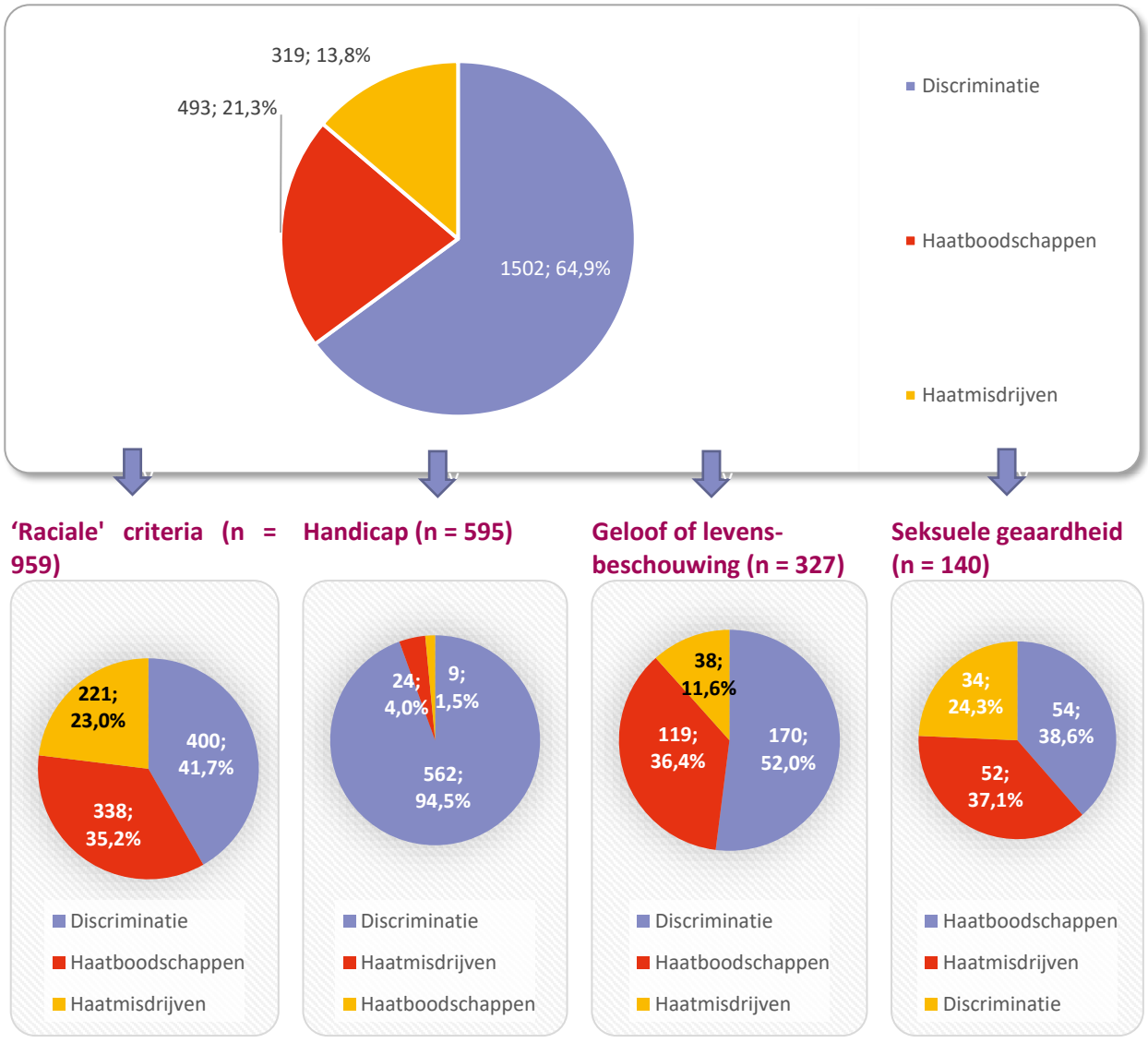
Discriminatie: directe of indirecte discriminatie, discriminatie door associatie, discriminatie door een ambtenaar, weigering om redelijke aanpassingen door te voeren, opdracht geven tot discriminatie.

Haatboodschappen (*hate speech*): aanzetten tot haat, discriminatie of geweld, verbale en non-verbale beledigingen, bedreigingen, negationisme, laster, misbruik van communicatiemiddelen, enz.

Haatmisdrijven (*hate crime*): moord, pesterijen, slagen en verwondingen, graffiti en beschadiging van roerende en onroerende goederen, aantasting van de persoonlijke vrijheid en van de onschendbaarheid van de woning, misbruik van gezag, enz.[3]

Opmerking: De onderstaande indeling per criterium houdt enkel rekening met de belangrijkste discriminatiecriteria.

Grafiek 76: Opdeling van dossiers volgens vorm van verboden gedrag in 2019 (n = 2.314) :

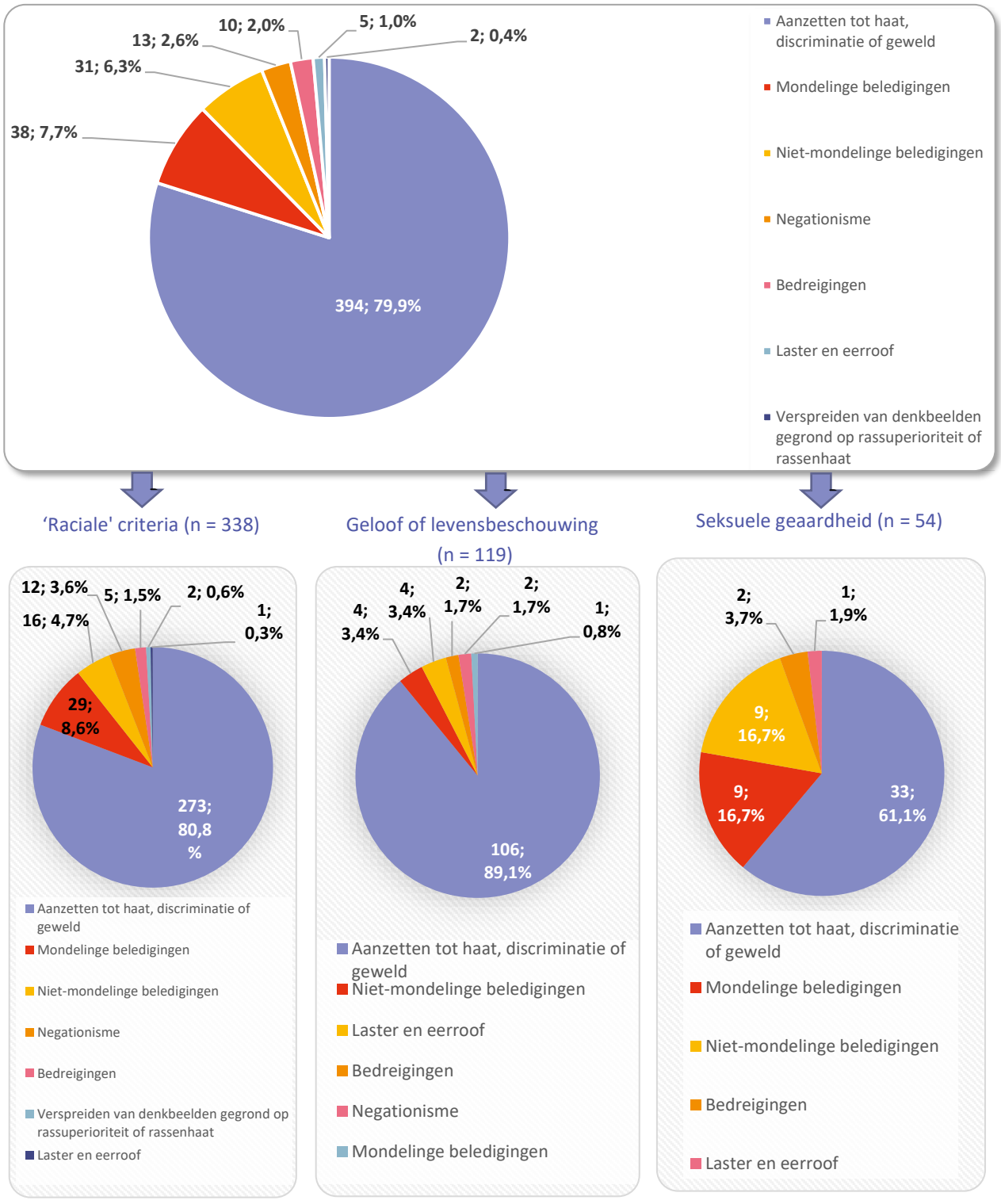

[3] Niet-limitatieve lijst.

7.1 Haatboodschappen

Opmerking: De onderstaande indeling per criterium houdt enkel rekening met de belangrijkste discriminatiecriteria.

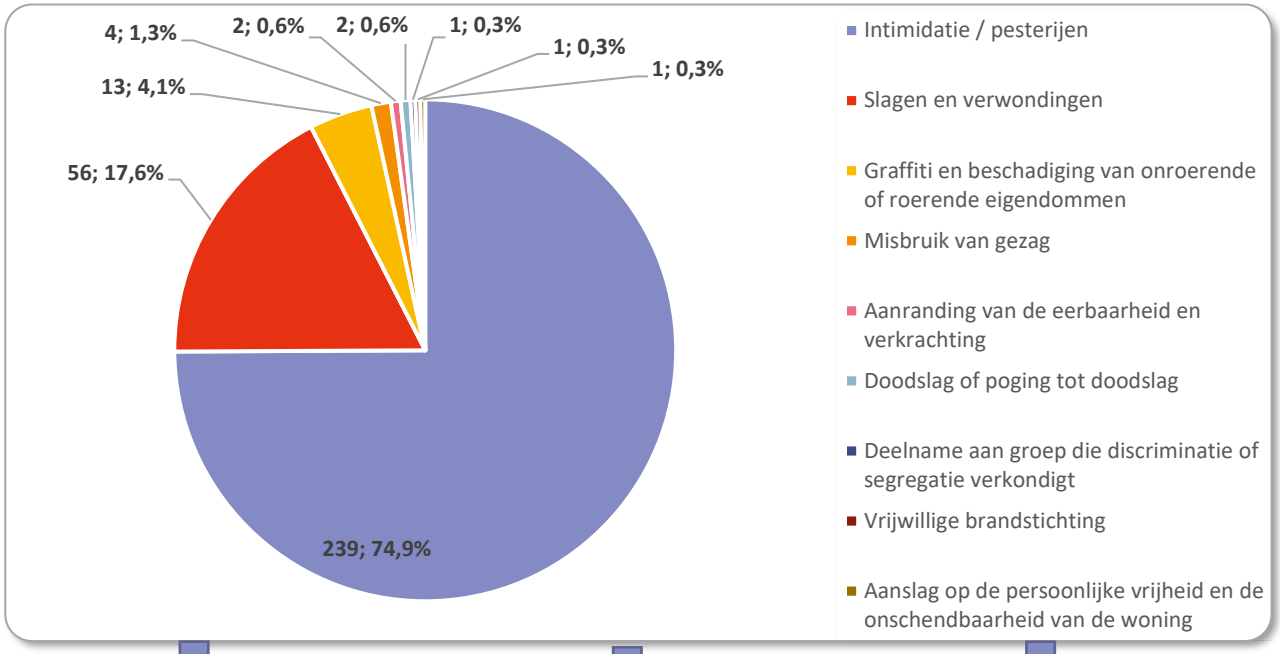
Grafiek 77: Aantal verboden gedragingen volgens type gedrag in 2019 – hatespeech (n = 493)

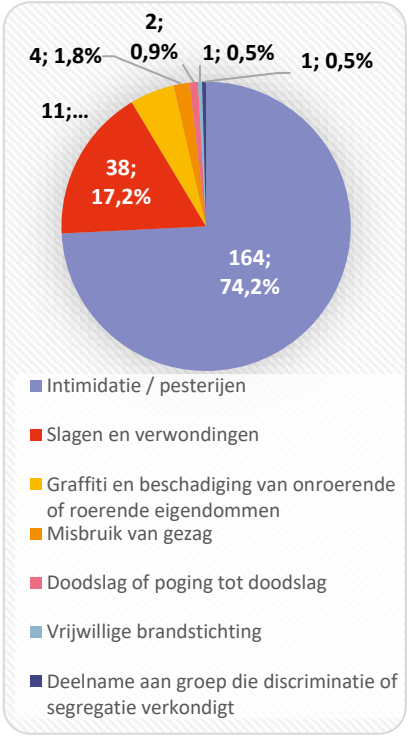
7.2 Haatmisdrijven

Opmerking: De onderstaande indeling per criterium houdt enkel rekening met de belangrijkste discriminatiecriteria.

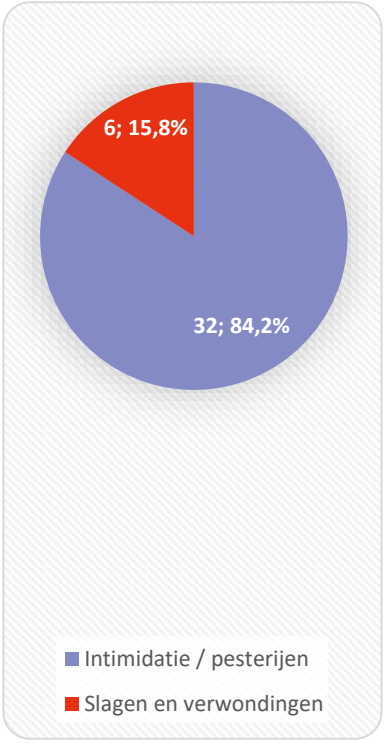
Grafiek 78: Aantal verboden gedragingen volgens type gedrag in 2019 – hatecrime (n = 319)

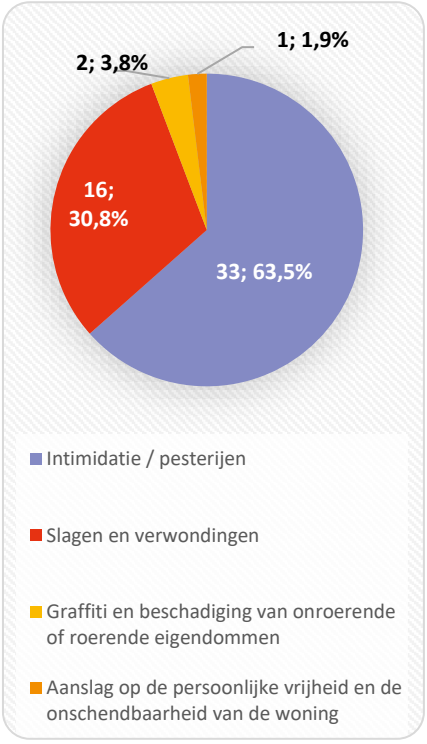
'Raciale' criteria (n = 221)

Geloof of levensbeschouwing (n = 38)

Seksuele geaardheid (n = 52)

8 Deelstaten

Als interfederale instelling is Unia bevoegd om de toepassing van de antidiscriminatiewetgeving te monitoren. Het gaat om de federale wetten en de verschillende wetteksten die de deelstaten hebben goedgekeurd om discriminatie te bestrijden in aangelegenheden die onder hun bevoegdheid vallen. In dit hoofdstuk stellen we verschillende cijfers voor.

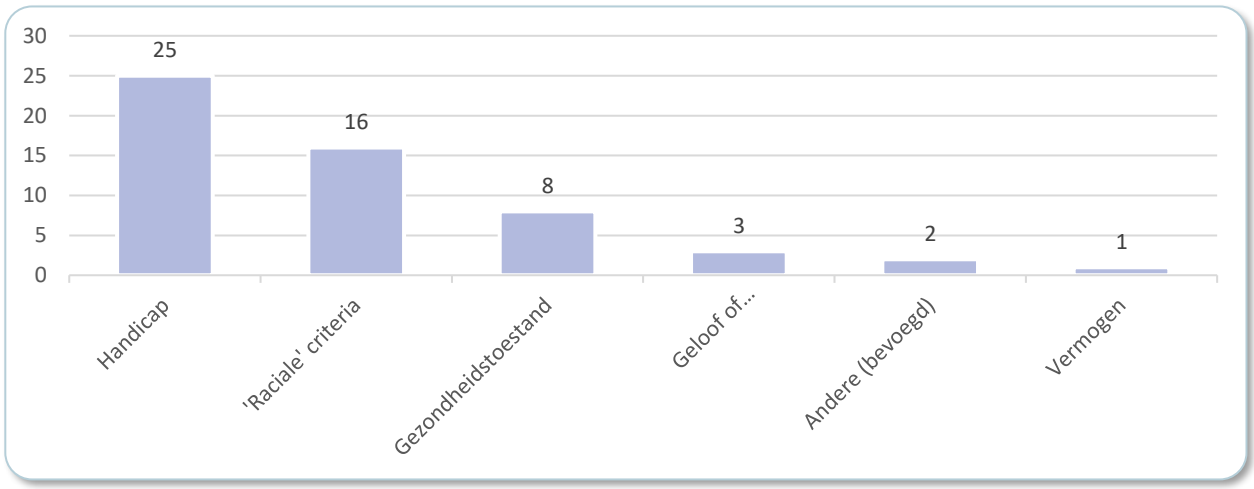
Het gaat om dossiers waarin de overheden naargelang hun bevoegdheidsniveau zelf betrokken partij zijn (bv. de overheid als werkgever). Daarnaast stellen we cijfers voor van dossiers waarop de wetteksten van de deelstaten van toepassing zijn (bv. dossiers over onderwijs). Tot slot vind je hier ook cijfers over de dossiers ingedeeld per gewest of gemeenschap waar de gemelde feiten zich voordeden.

8.1 Federaal

8.1.1 De federale overheid als werkgever: 55 dossiers

Unia opende in 2019 55 nieuwe dossiers over de federale overheid als werkgever. De belangrijkste criteria waren 'handicap' (45,5%) en de zogenaamde 'raciale' criteria (29,1%).

Grafiek 79: Aantal dossiers rond werk bij de federale overheid per discriminatiecriterium in 2019 (n = 55)

8.1.2 Openbaar vervoer (NMBS/INFRABEL/NMBS-HOLDING): 16 dossiers

Unia opende in 2019 16 nieuwe individuele dossiers wegens vermoedelijke discriminatie over de NMBS als aanbieder van openbare vervoersdiensten. 8 van de dossiers gingen over zogenaamde 'raciale' criteria, 7 over het criterium 'handicap' en 1 over geloof of levensbeschouwing.

8.1.3 Politie en justitie: 81 dossiers

Unia opende in 2019 81 nieuwe individuele dossiers over de politie en justitie. Een volledige analyse kan je lezen in het deel Politie en justitie.

8.1.4 Sociale bescherming: 27 dossiers

Unia opende in 2019 27 nieuwe individuele dossiers over sociale bescherming. Een volledige analyse kan je lezen in het deel Sociale bescherming.

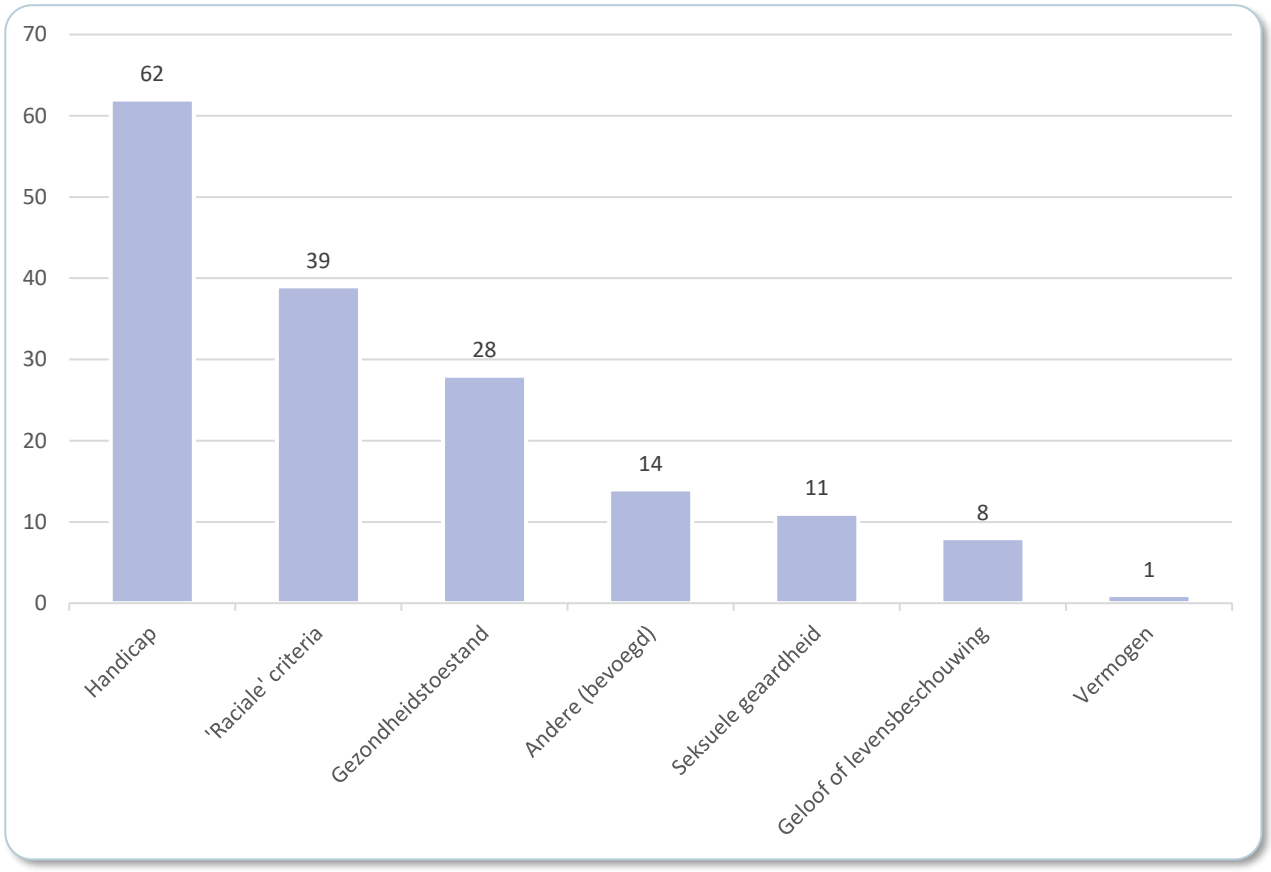
8.2 Wallonië

8.2.1 De Waalse overheidsadministratie als werkgever: 5 dossiers

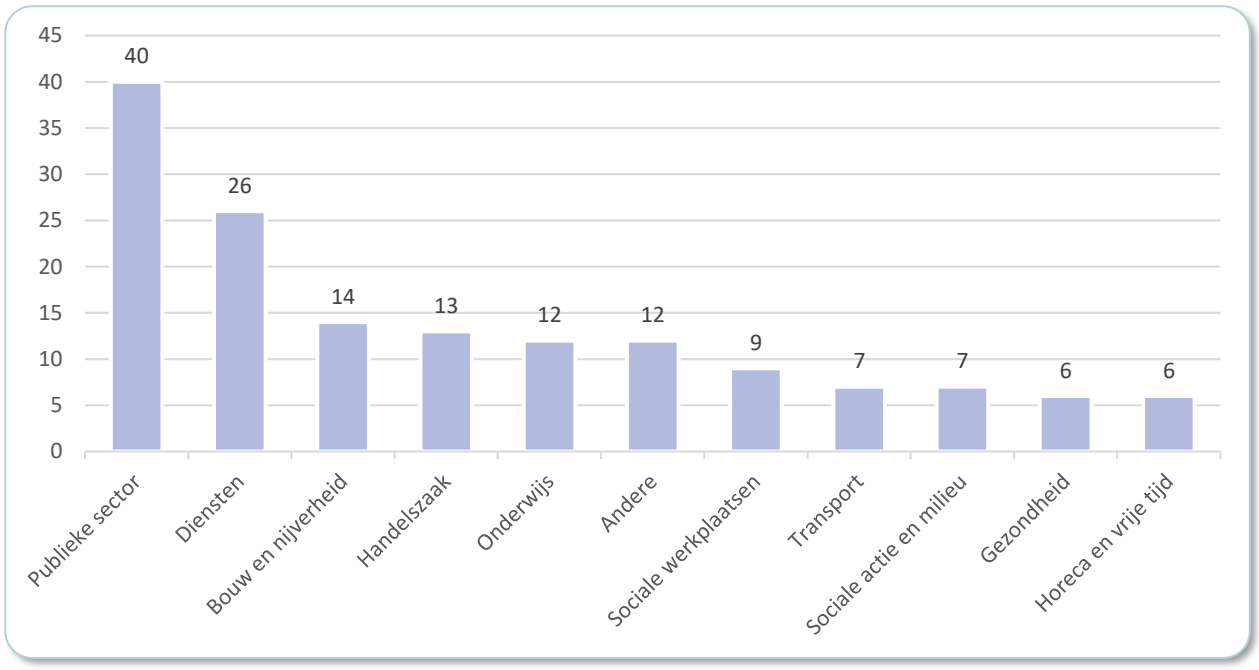
Unia opende in 2019 5 nieuwe dossiers over de Waalse overheidsadministratie als werkgever. Hierna volgt de uitsplitsing van alle dossiers over werk waarvan de feiten zich in Wallonië afspelen. Een volledige analyse van de trends in het domein werk kan je lezen in het deel Werk van dit verslag.

8.2.2 Werk in Wallonië: 152 dossiers

Grafiek 80: Dossiers rond werk waarvan de feiten zich afspeelden in Wallonië in 2019, per discriminatiegrond (n = 163)

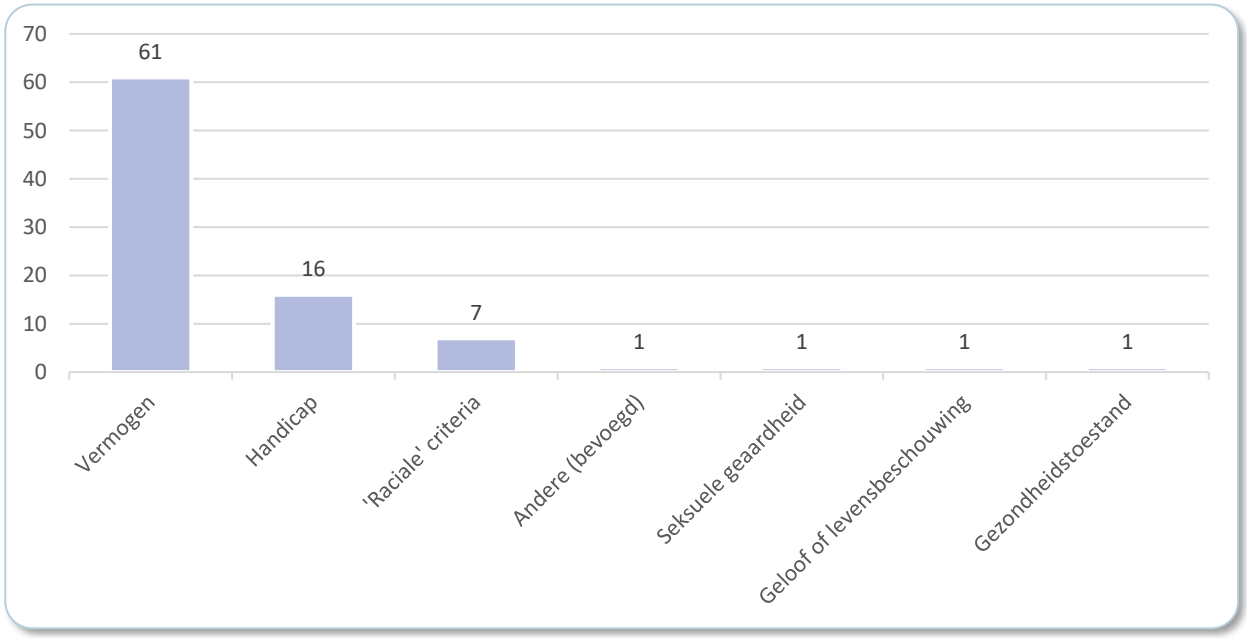
Grafiek 81: Dossiers rond werk waarvan de feiten zich afspeelden in Wallonië in 2019, per sector (n = 152)

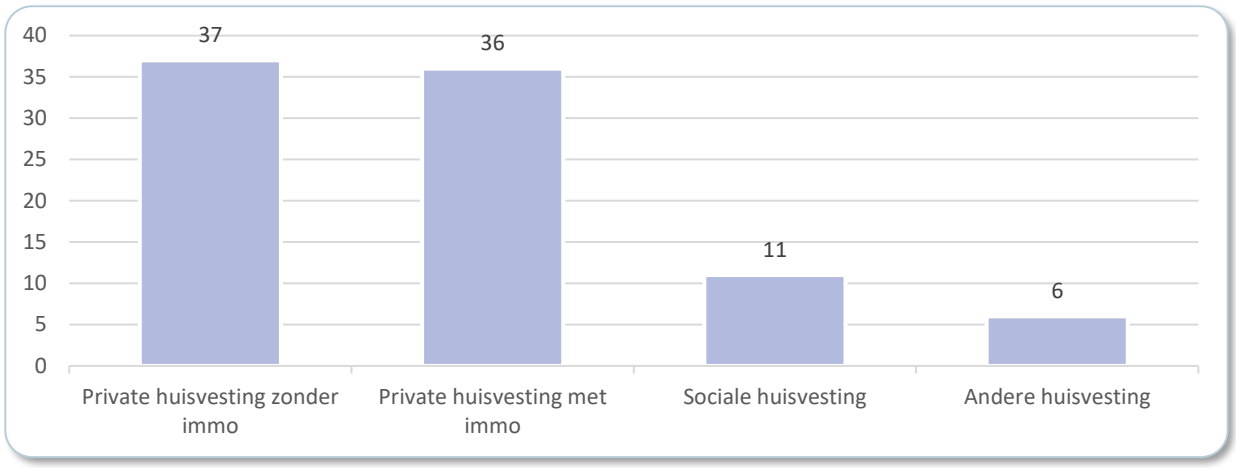
8.2.3 Huisvesting in Wallonië: 90 dossiers

Unia opende in 2019 90 nieuwe dossiers over huisvesting waarvan de feiten zich in Wallonië afspeelden. Een volledigere analyse van de trends in het domein huisvesting kan je lezen in het deel Goederen en diensten van dit verslag.

Grafiek 82: Dossiers rond huisvesting waarvan de feiten zich afspeelden in Wallonië in 2019, per discriminatiegrond (n = 88)

Grafiek 83: Dossiers rond huisvesting waarvan de feiten zich afspeelden in Wallonië in 2019, per sector (n = 90)

8.2.4 Openbaar vervoer (TEC): 6 dossiers

Unia opende in 2019 6 nieuwe dossiers over de TEC als aanbieder van openbare vervoersdiensten. 5 dossiers gingen over een toegankelijkheidsprobleem voor een persoon met een handicap. Unia opende ook één dossier dat verband hield met de zogenaamde 'raciale' criteria.

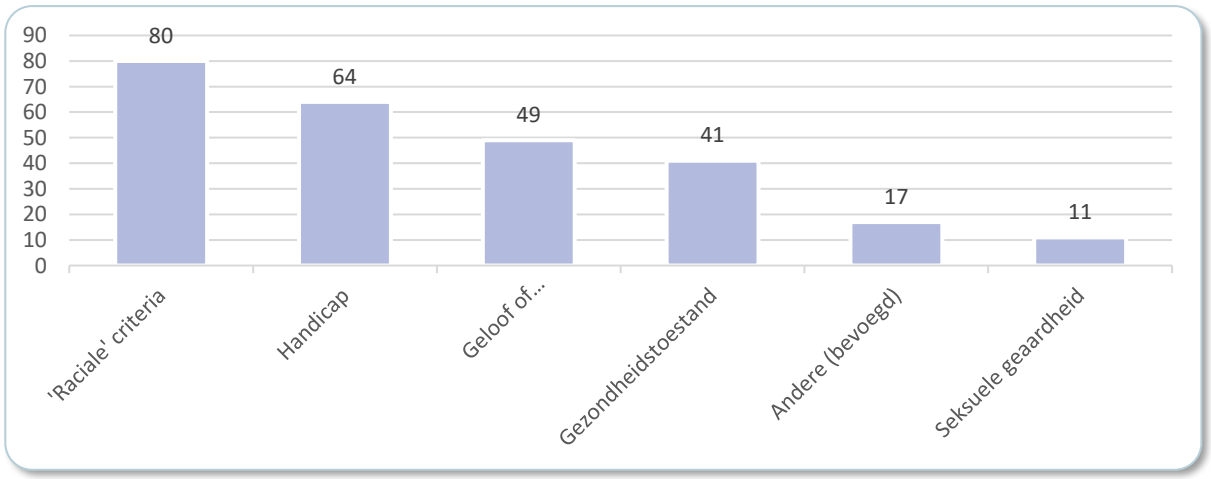
8.3 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

8.3.1 De Brusselse overheidsadministratie als werkgever: 17 dossiers

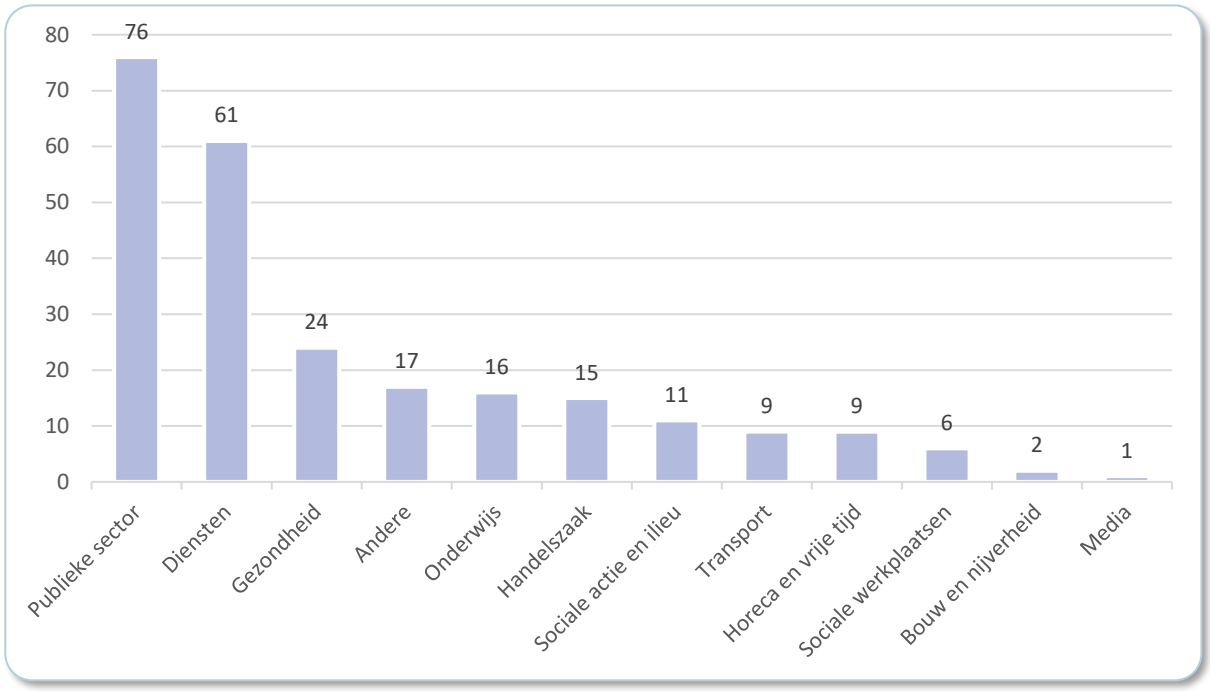
Unia opende in 2019 17 nieuwe dossiers over de Brusselse overheidsadministratie als werkgever. Hierna volgt de uitsplitsing van alle dossiers over werk waarvan de feiten zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest afspeelden. Een volledigere analyse van de trends in het domein werk kan je lezen in het deel Werk van dit verslag.

8.3.2 Werk in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest: 184 dossiers

Grafiek 84: Dossiers rond werk waarvan de feiten zich afspeelden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in 2019, per discriminatiegrond (n = 262)

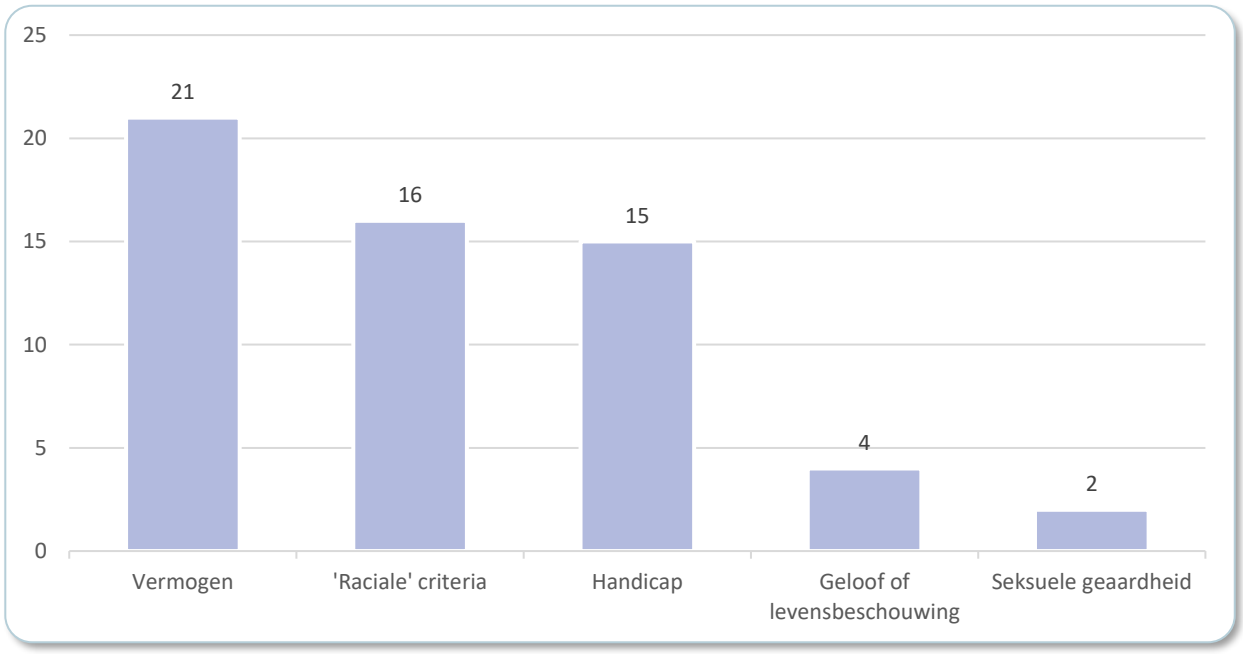
Grafiek 85: Dossiers rond werk waarvan de feiten zich afspeelden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in 2019, per sector (n = 247)

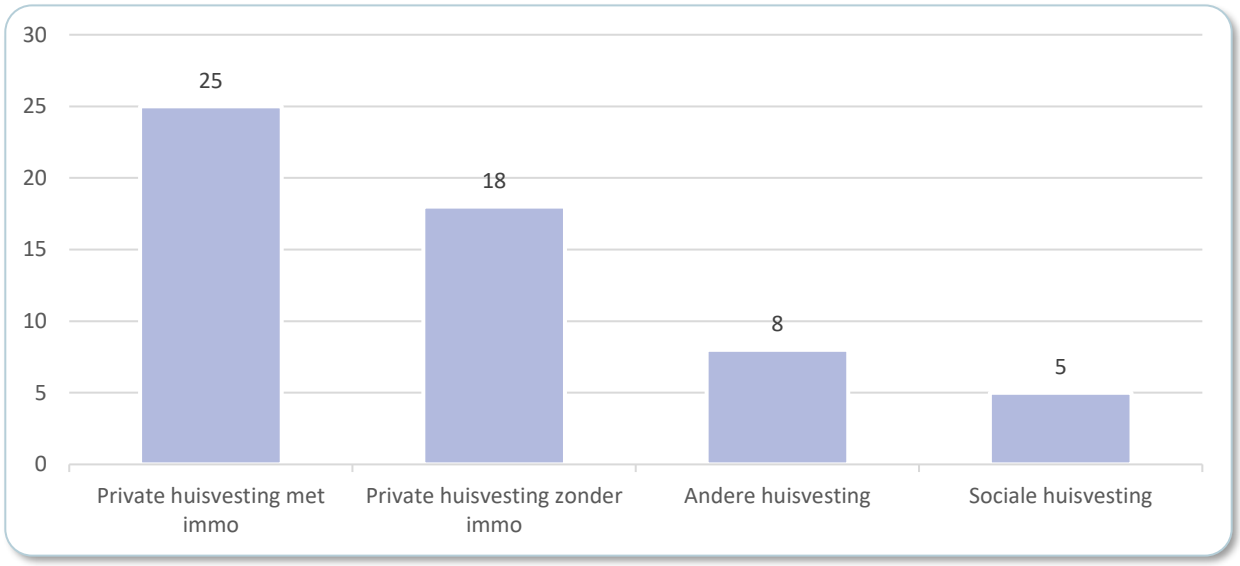
8.3.3 Huisvesting in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest: 56 dossiers

Unia opende in 2019 56 nieuwe dossiers over huisvesting waarvan de feiten zich in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest afspeelden. Een volledigere analyse van de trends in het domein huisvesting kan je lezen in het deel Goederen en diensten van dit verslag.

Grafiek 86: Dossiers rond huisvesting waarvan de feiten zich afspeelden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in 2019, per discriminatiegrond (n = 58)

Grafiek 87: Dossiers rond huisvesting waarvan de feiten zich afspeelden in het Brusselse Gewest in 2019, per sector (n = 56)

8.3.4 Openbaar vervoer (MIVB): 6 dossiers

Unia opende in 2019 6 nieuwe dossiers over de MIVB als aanbieder van openbare vervoersdiensten. 3 gingen over een toegankelijkheidsprobleem voor een persoon met een handicap. Unia opende ook 3 dossiers over zogenaamde 'raciale' criteria en één dossier over seksuele geaardheid.

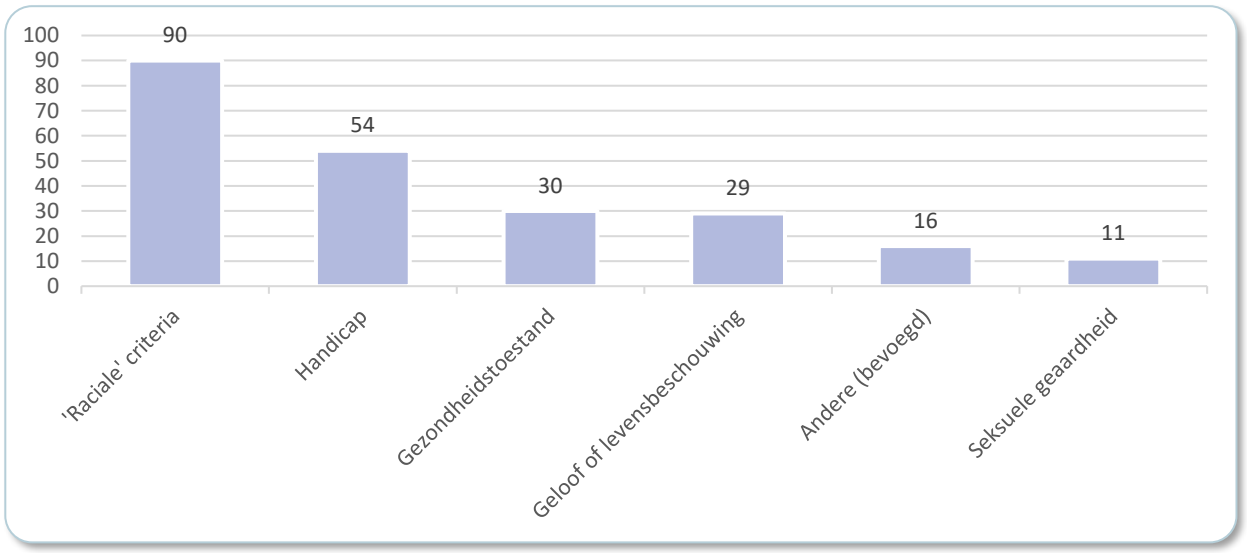
8.4 Vlaamse Gemeenschap/Vlaams Gewest

8.4.1 De Vlaamse overheidsadministratie als werkgever: 13 dossiers

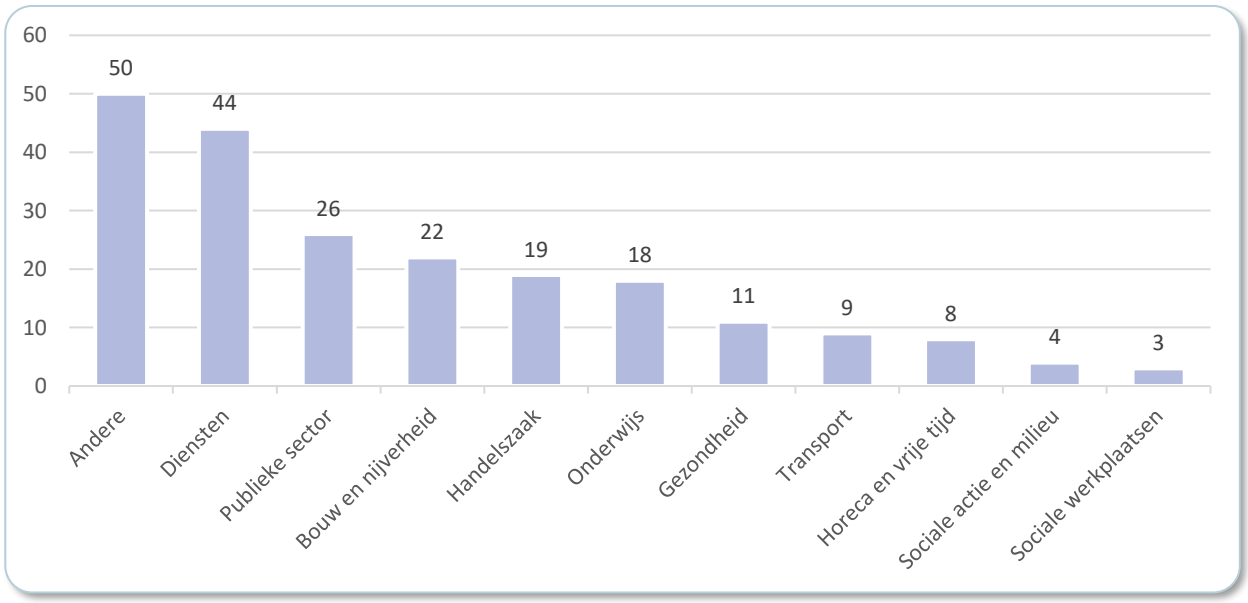
Unia opende in 2019 13 nieuwe dossiers over de Vlaamse overheidsadministratie als werkgever. Hierna volgt de uitsplitsing van alle dossiers over werk waarvan de feiten zich in het Vlaams Gewest afspeelden. Een volledigere analyse van de trends in het domein werk kan je lezen in het deel Werk van dit verslag.

8.4.2 Werk in het Vlaams Gewest: 214 dossiers

Grafiek 88: Dossiers rond werk waarvan de feiten zich afspeelden in Vlaanderen in 2019, per discriminatiegrond (n = 230)

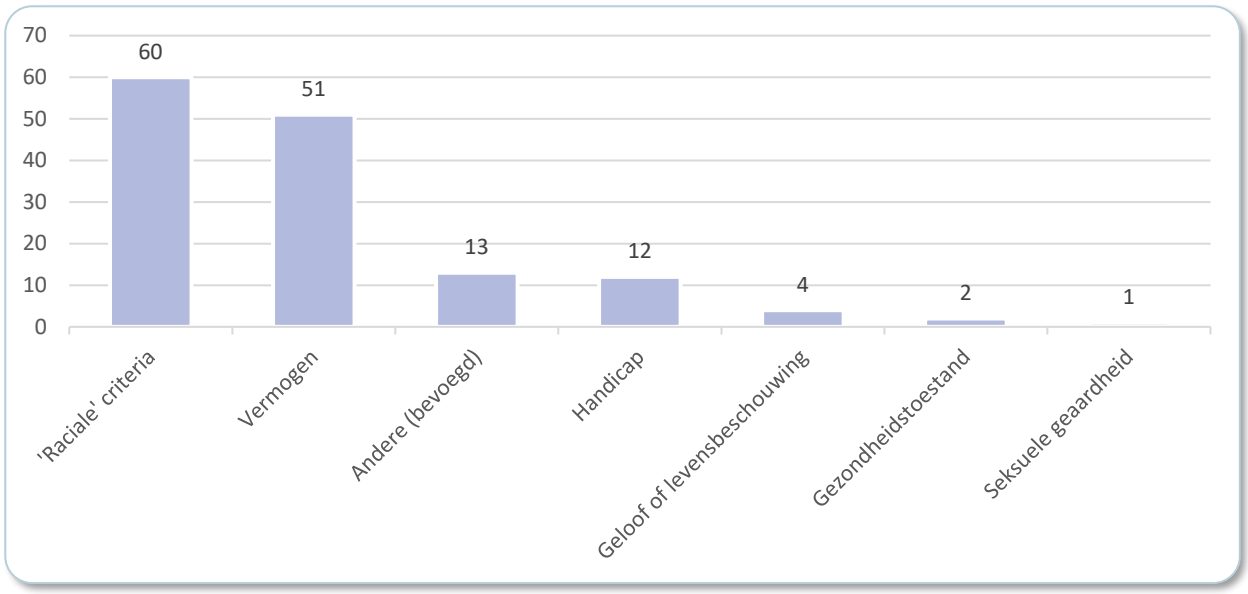
Grafiek 89: Dossiers rond werk waarvan de feiten zich afspeelden in Vlaanderen in 2019, per sector (n = 214)

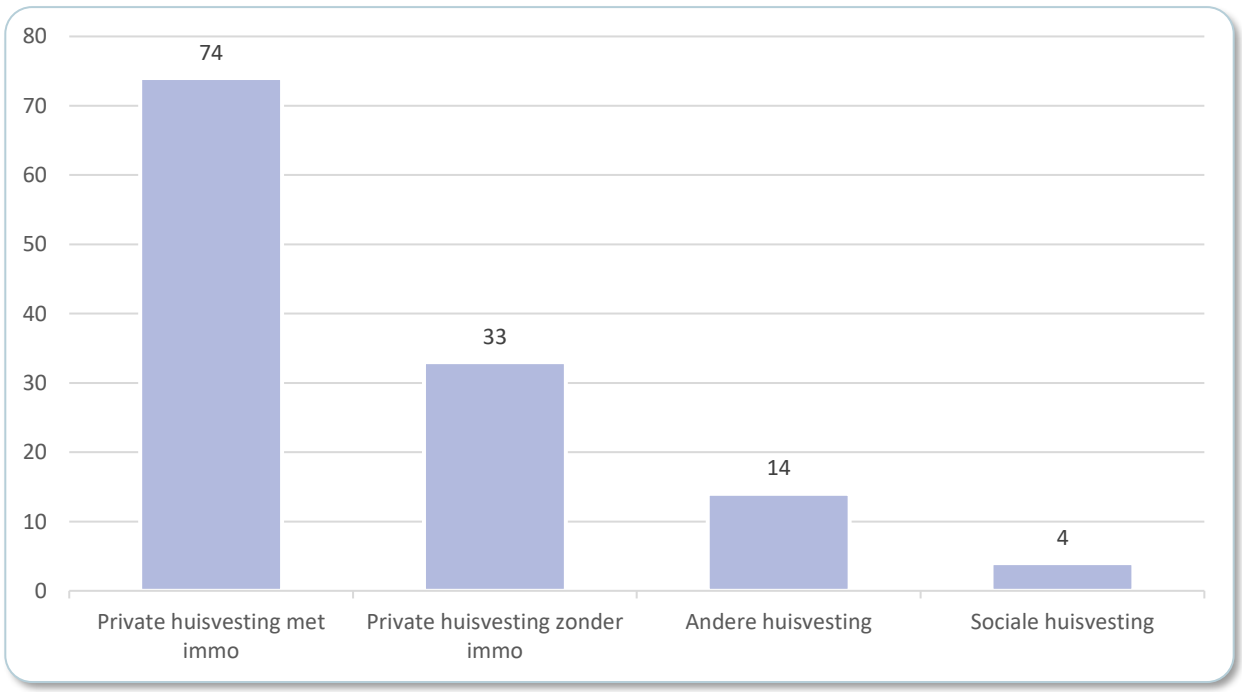
8.4.3 Huisvesting in het Vlaams Gewest: 125 dossiers

Unia opende in 2019 125 nieuwe dossiers over huisvesting waarvan de feiten zich in het Vlaams Gewest afspeelden. Een volledigere analyse van de trends in het domein huisvesting kan je lezen in het deel Goederen en diensten van dit verslag.

Grafiek 90: Dossiers rond huisvesting in 2019 waarvan de feiten zich afspeelden in het Vlaamse Gewest, per discriminatiegrond (n = 143)

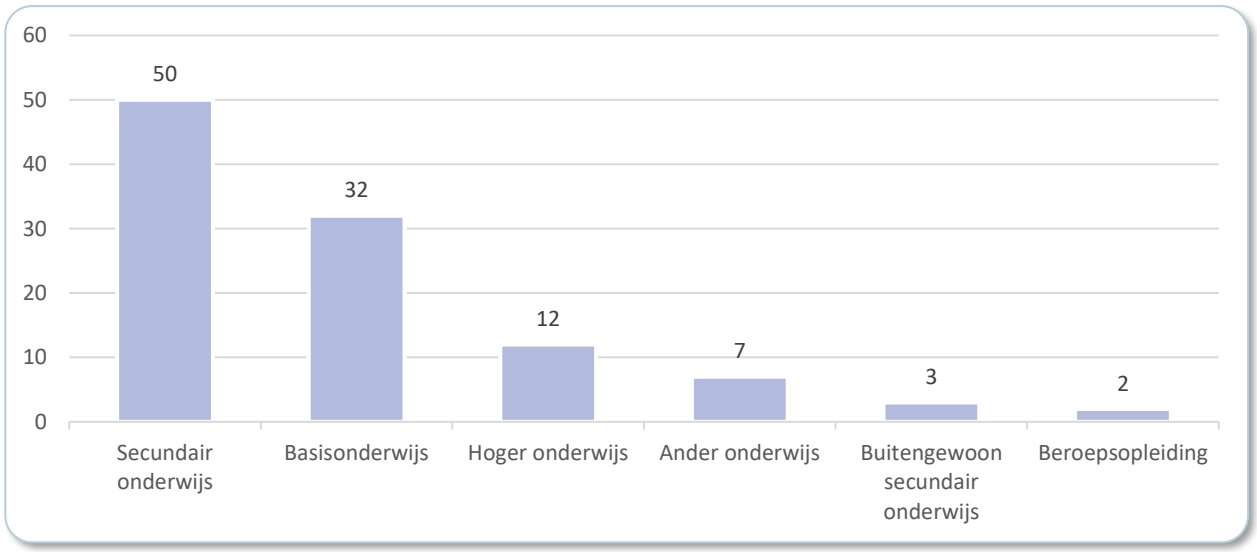
Grafiek 91: Dossiers rond huisvesting in 2019 waarvan de feiten zich afspeelden in het Vlaamse Gewest, per sector (n = 125)

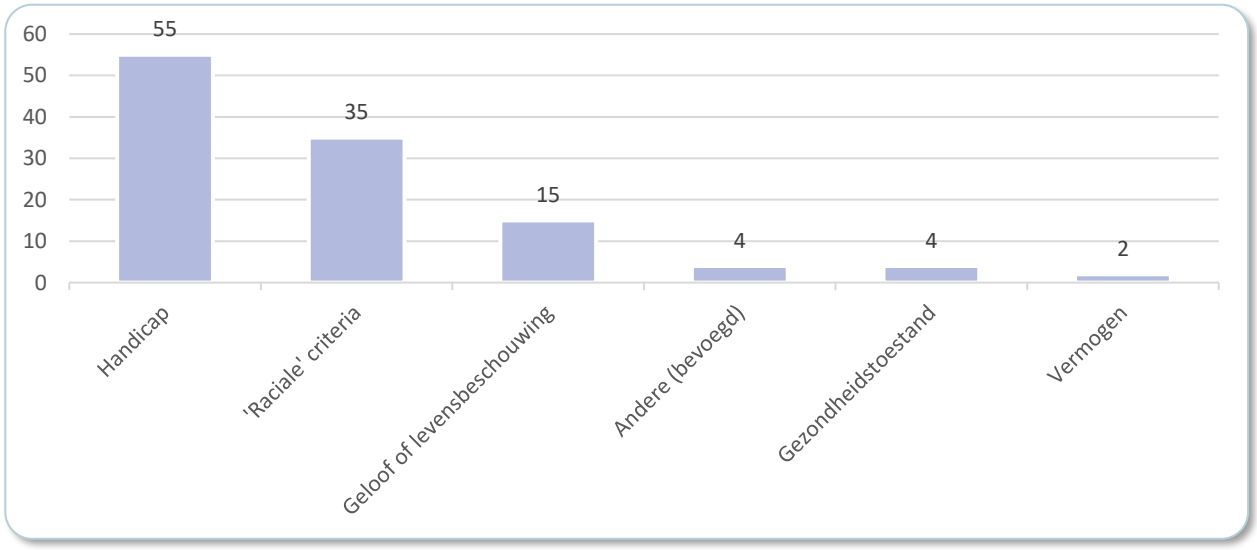
8.4.4 Onderwijs in Vlaanderen: 106 dossiers

In 2019 opende Unia 106 nieuwe dossiers over onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap. Ongeveer de helft van de dossiers heeft betrekking op het criterium 'handicap' en meer dan een kwart op de zogenaamde 'raciale' criteria. Een volledigere analyse van de trends in het domein onderwijs kan je lezen in het deel Onderwijs van dit verslag.

Grafiek 92: Dossiers rond onderwijs per onderwijsniveau in 2019 (n = 106)

Grafiek 93: Dossiers rond onderwijs per discriminatiegrond in 2019 (n = 115)

8.4.5 Openbaar vervoer (De Lijn): 16 dossiers

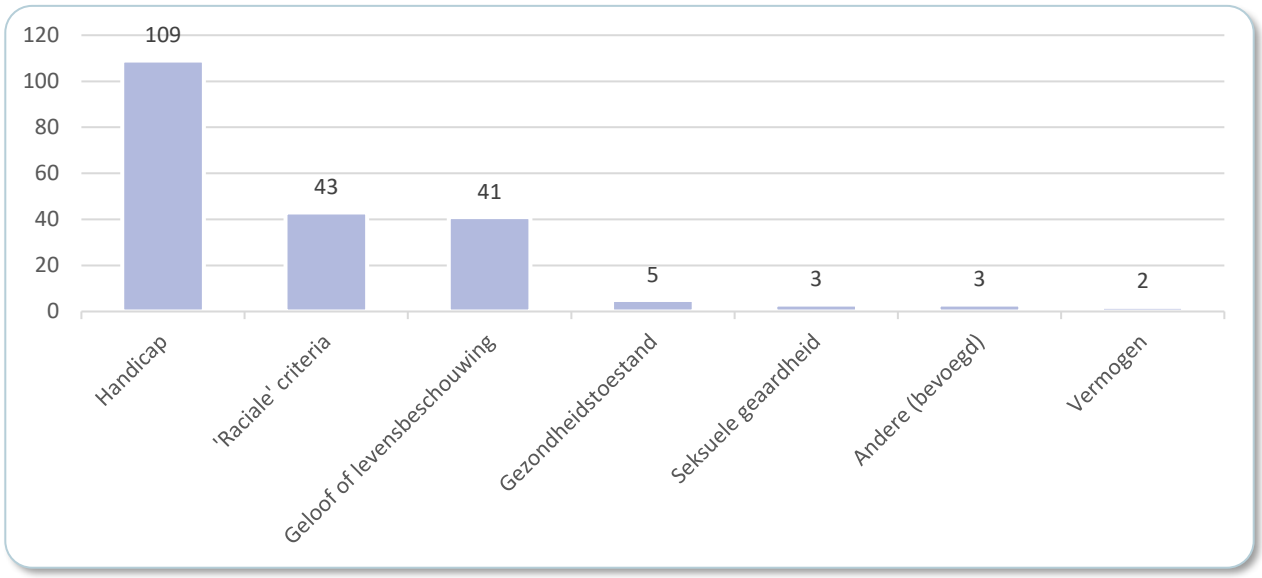
Unia opende in 2019 16 nieuwe dossiers over De Lijn als aanbieder van openbare vervoersdiensten. 12 dossiers houden verband met de zogenaamde 'raciale' criteria, 4 dossiers met het criterium 'handicap' en 2 met het criterium 'geloof en levensbeschouwing'. Een aantal dossiers gaan over meerdere criteria.

8.5 Franse Gemeenschap

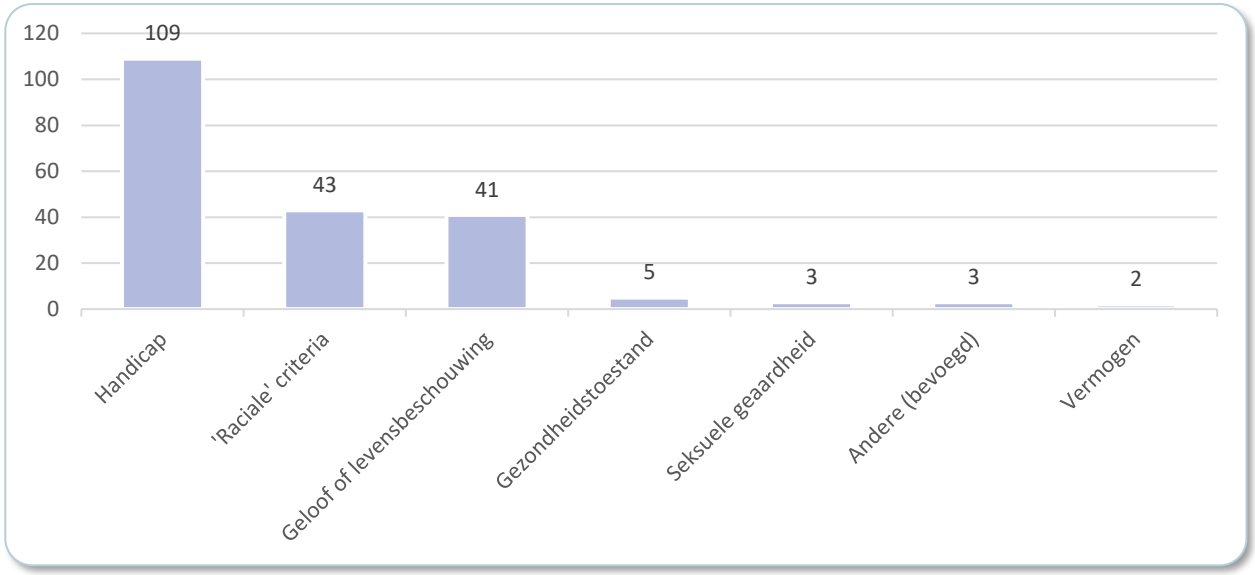
8.5.1 Onderwijs in de Franse Gemeenschap: 196 dossiers

Unia opende in 2019 196 nieuwe dossiers over het onderwijs in de Franse Gemeenschap. Iets minder dan de helft van de dossiers heeft betrekking op het criterium 'handicap' en meer dan een vijfde op de zogenaamde 'raciale' criteria. Een volledigere analyse van de trends in het domein onderwijs kan je lezen in het deel Onderwijs van dit verslag.

Grafiek 94: Dossiers rond onderwijs per onderwijsniveau in 2019 (n = 196)

Grafiek 95: Dossiers rond onderwijs per discriminatiegrond in 2019 (n = 206)

8.5.2 De overheidsadministratie van de Franse Gemeenschap als werkgever: 8 dossiers

Unia opende in 2019 8 nieuwe dossiers over de overheidsadministratie van de Franse Gemeenschap als werkgever.

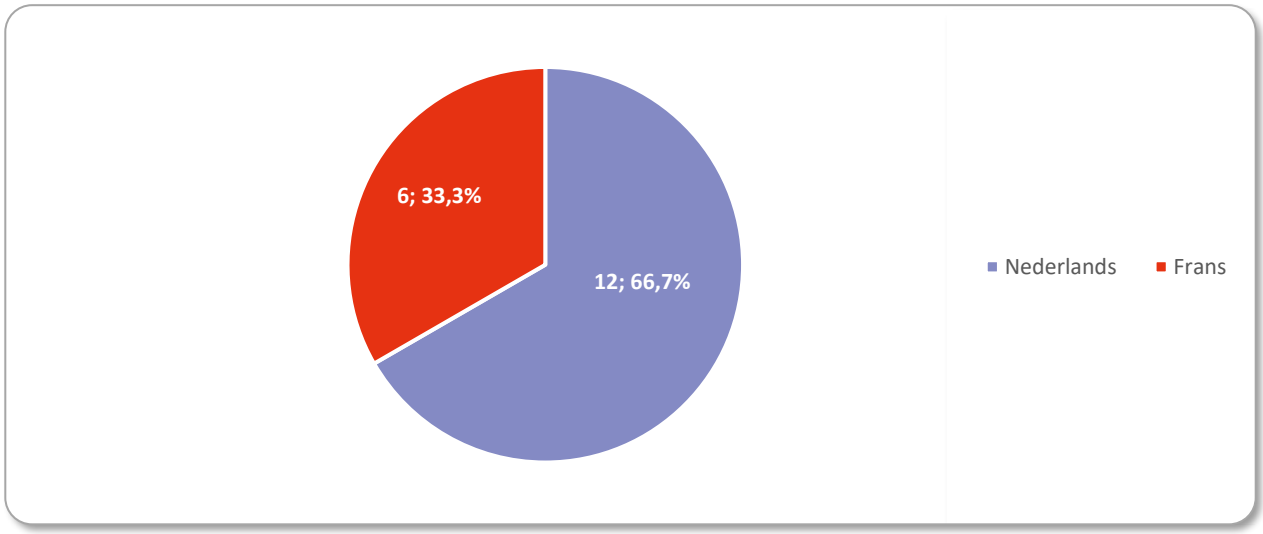
8.6 Duitstalige Gemeenschap

8.6.1 Onderwijs in de Duitstalige Gemeenschap: 0 dossiers

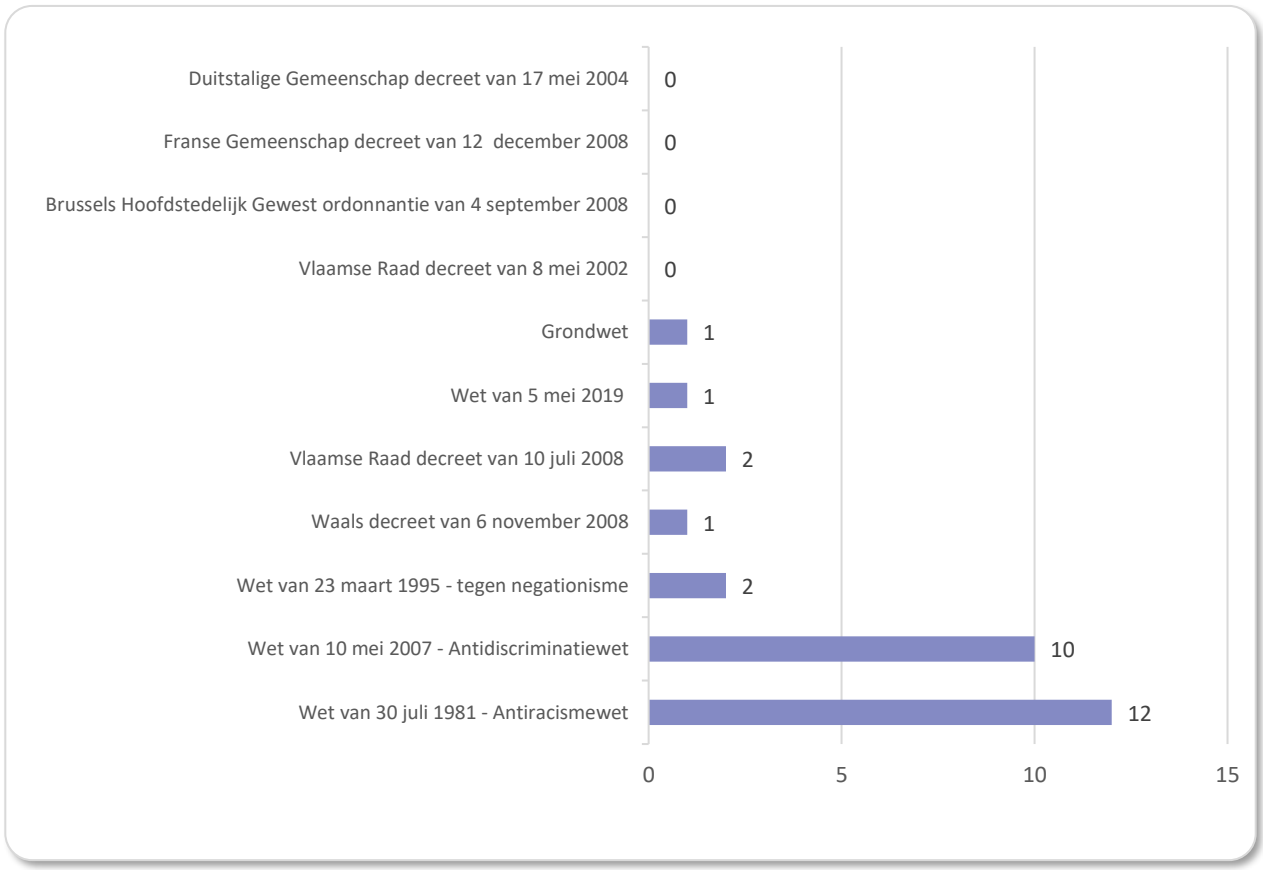
In 2019 werden geen dossiers geopend over het onderwijs in de Duitstalige Gemeenschap.

9 Rechtszaken: 18 dossiers

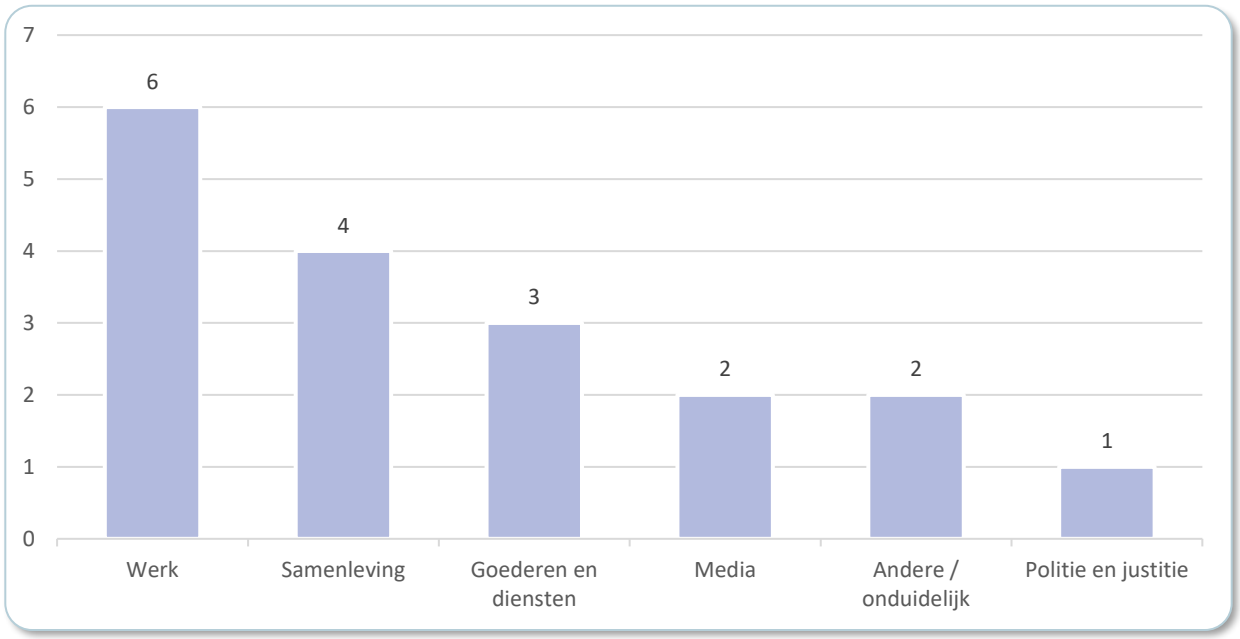
Grafiek 96: Aantal dossiers voor de rechtbank gebracht door Unia in 2019 – volgens taal (n = 18)

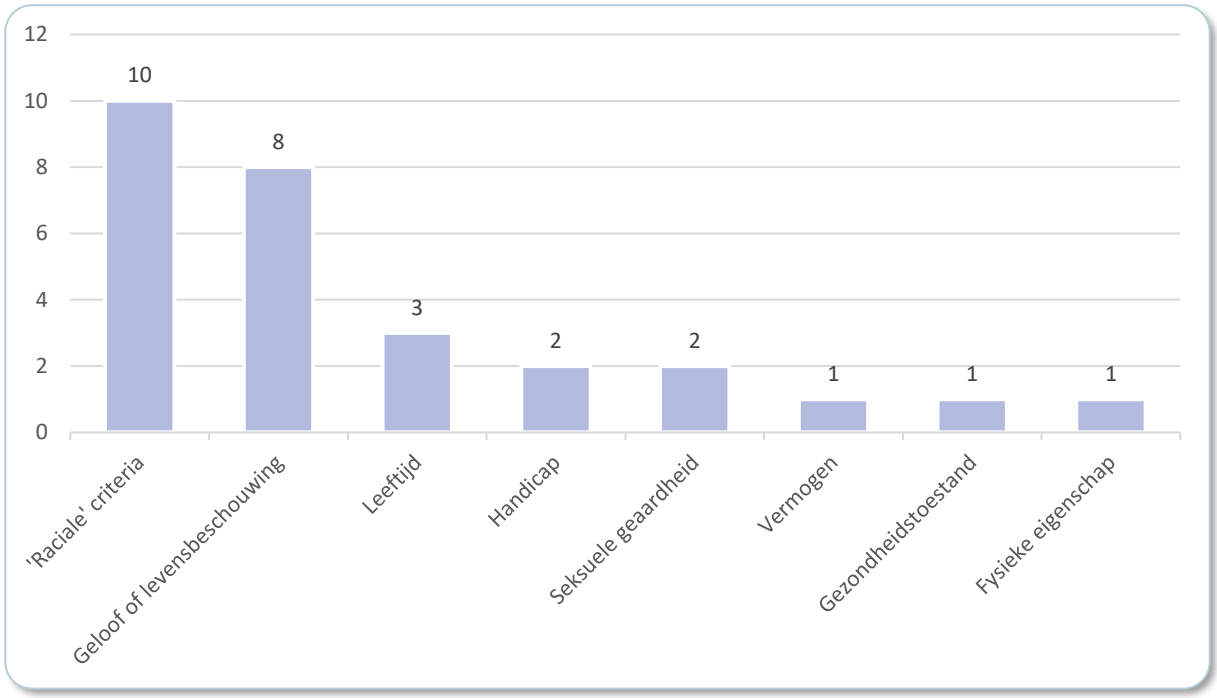
Grafiek 97: Aantal dossiers ingediend voor de rechtbank door Unia in 2019 – volgens wetgeving (n = 30)

Grafiek 98: Aantal dossiers ingediend voor de rechtbank door Unia in 2019 – per domein (n = 18)

Grafiek 99: Aantal dossiers ingediend bij de rechtbank door Unia in 2019 – per criterium (n = 28)

10 Begeleiding en opleiding

Unia in 2019:

- **14.698** mensen bereikt met onze bewustmakingscampagnes en onze opleidingen;
- **2.530** uur opleiding;
- **64** mensen per werkdag bereikt met onze opleidingen en bewustmakingscampagnes;
- **23** nieuwe gebruikers per werkdag van onze onlineopleiding 'eDiv'.

Opmerking: Het vermelde aantal opleidingsuren houdt geen rekening met de tijd die aan de voorbereiding van deze opleidingen werd besteed.

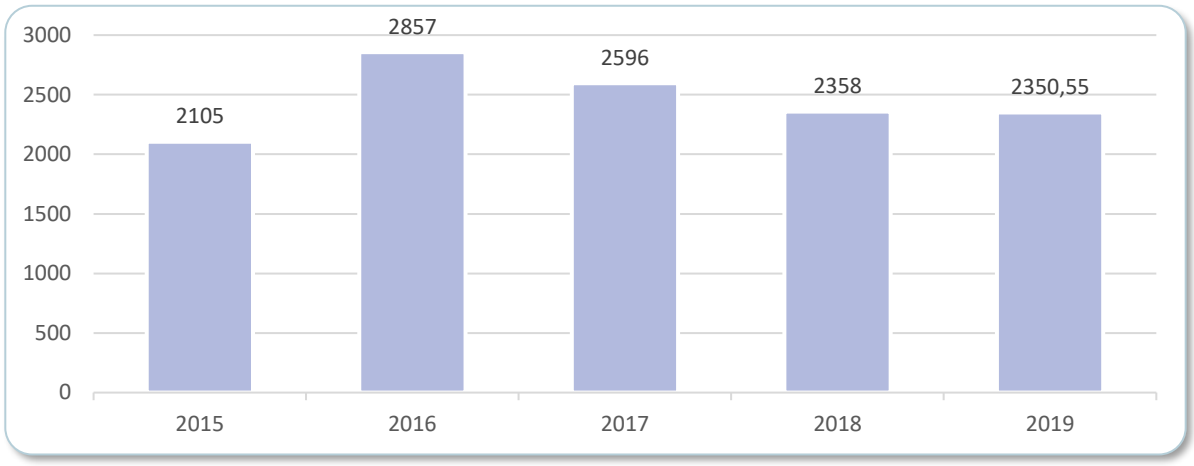
Ook in 2019 bleef Unia volop aanwezig op het terrein om in te zetten op preventie. Dat resulteerde in eenzelfde aantal uren training als in 2018: 2.350 uren (= 294 prestatiedagen).

In onderstaande tabellen vind je meer details over de interventies van Unia (sector, type organisatie, thematieken, …).

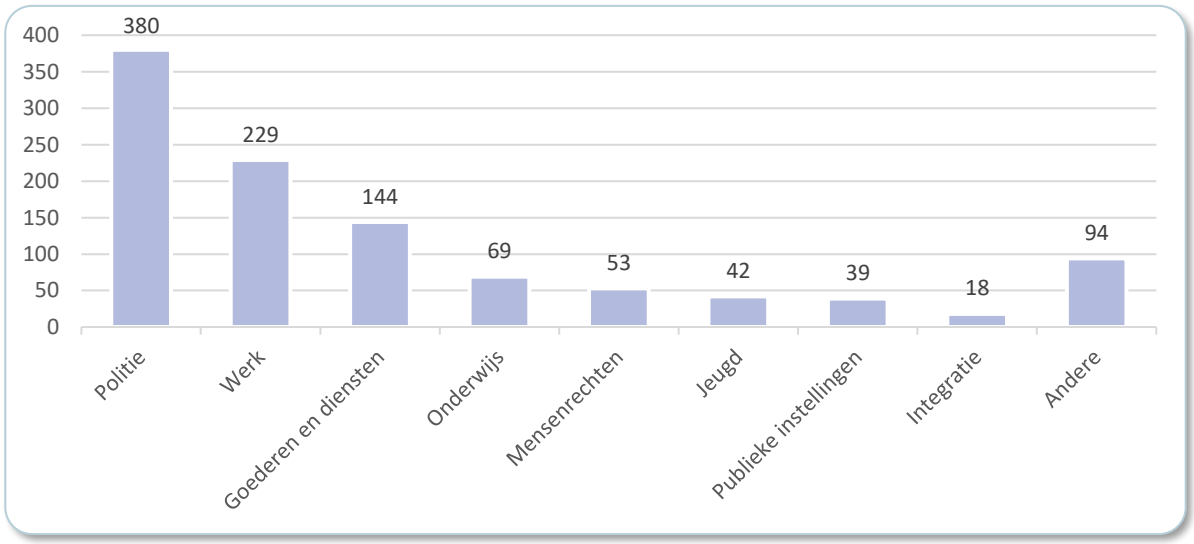
Meer duiding bij de aanpak en inhoud van Unia's trainingen, sensibilisatieacties of begeleidingen kan je terugvinden in hoofdstuk 6 van het jaarverslag 2019. In dat jaarverslag lichten we ook aantal concrete preventieve acties concreet toe.

Unia's preventieve aanbod op het terrein wordt aangevuld met een online aanbod. Na een uitgebreide bevraging van de gebruikers, staken we ons e-learning platform eDiv in 2019 in een nieuw jasje. We ontwierpen een nieuwe *look and feel*, verrijkten de inhoud, fristen de bibliotheek op en maakten ze gebruiksvriendelijker. De module wetgeving is voortaan digitaal toegankelijk voor mensen met een handicap en werd vertaald naar Vlaamse en Frans-Belgische Gebarentaal. Die inspanningen bleven niet zonder resultaat: in 2019 verwelkomden we niet minder dan 5.284 nieuwe gebruikers op eDiv (467 méér dan in 2018). In 2020 hopen we de kaap van de 30.000 unieke gebruikers te halen.

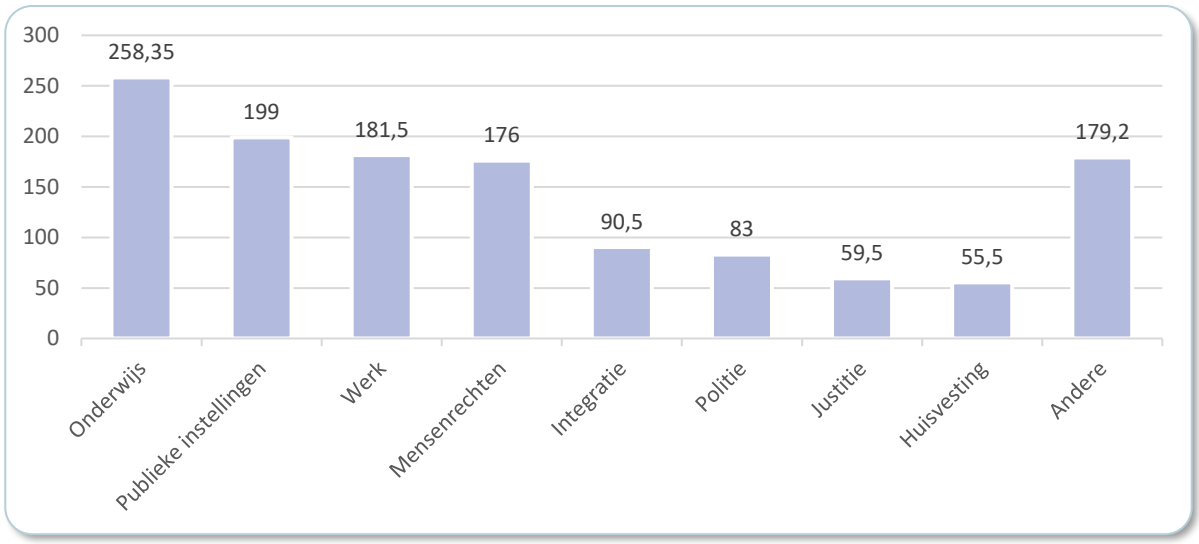
Grafiek 100: Aantal geïnvesteerde uren in sensibilisatie en vormingen tussen 2015 en 2019

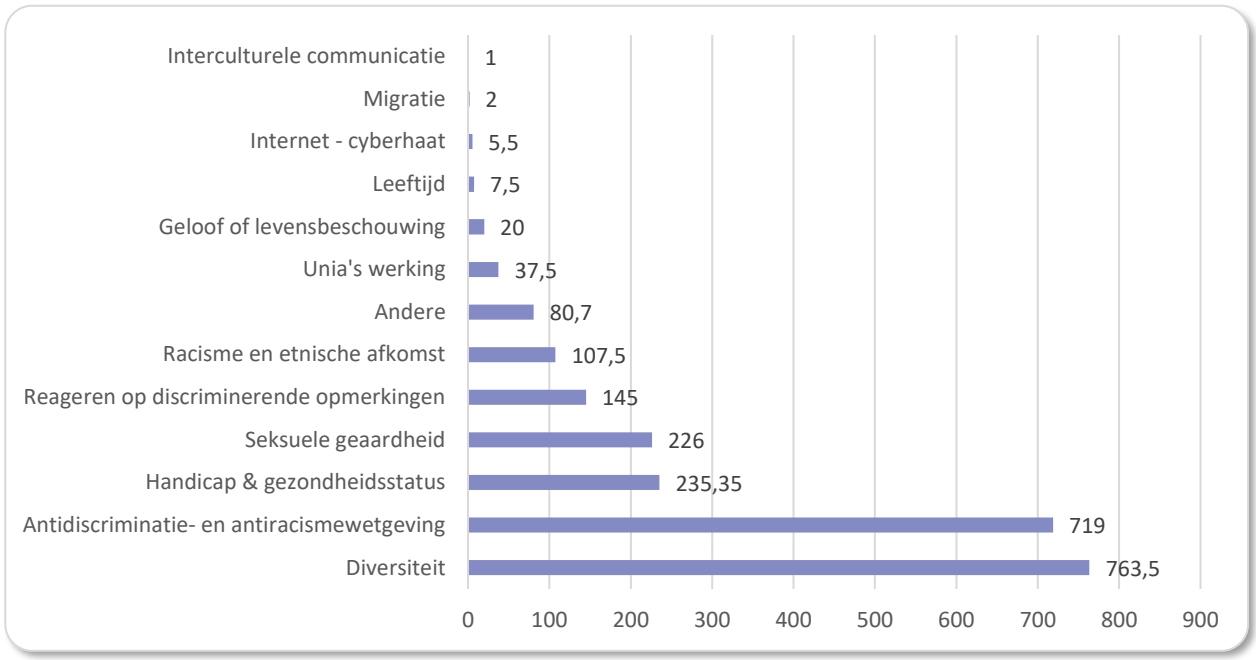
Grafiek 101: Investeringen in lange opleidingen (> 4 uren) per sector in 2019 (n = 1068)

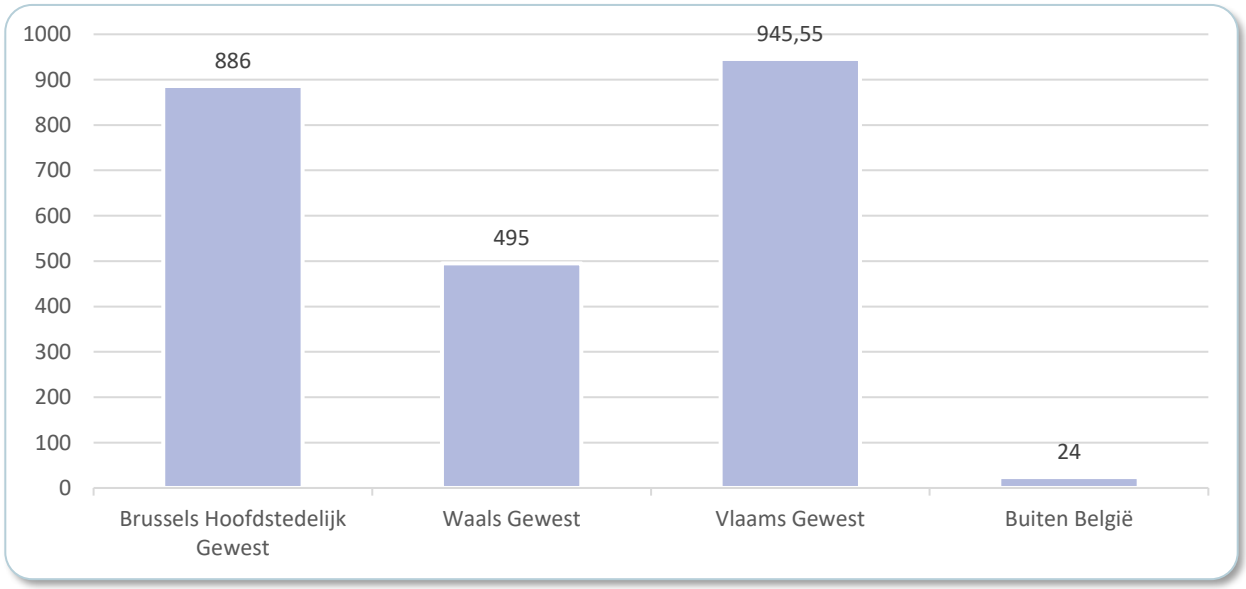
Grafiek 102: Investering in korte opleidingen (4 uur en minder) per sector in 2018 (n = 1282,55)

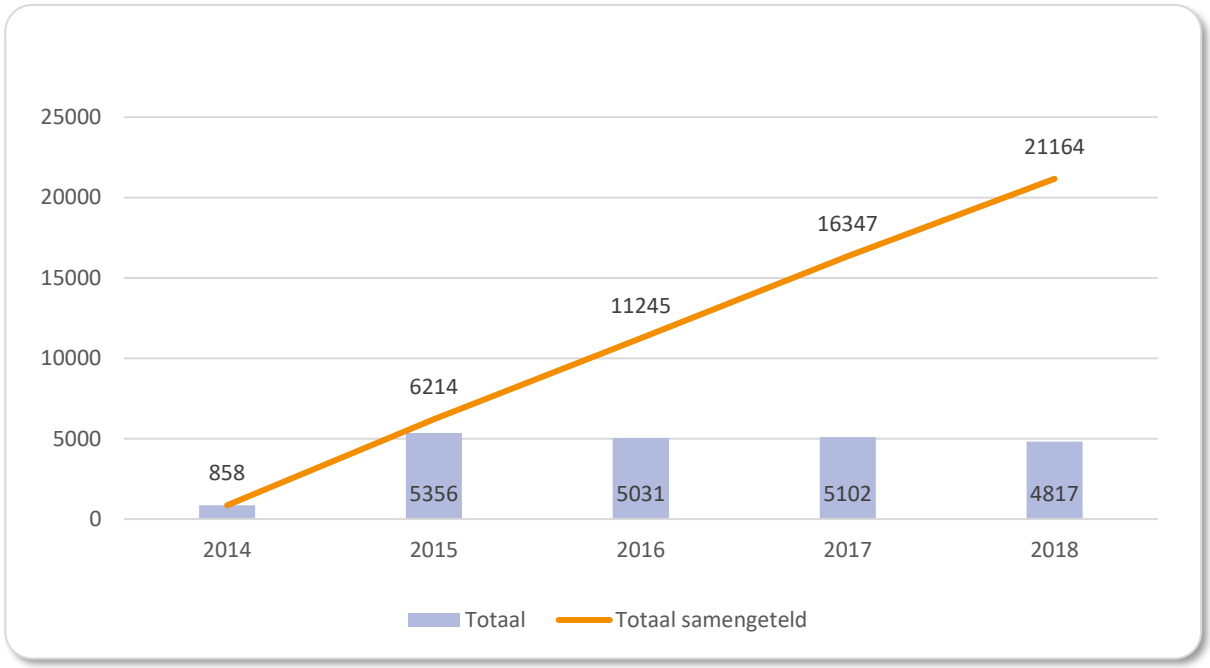
Grafiek 103: Aantal uren investering in sensibilisatie en vorming in 2019, per thema

Grafiek 104: Aantal interventies in 2019 rond sensibilisatie en vorming per regio/ internationaal

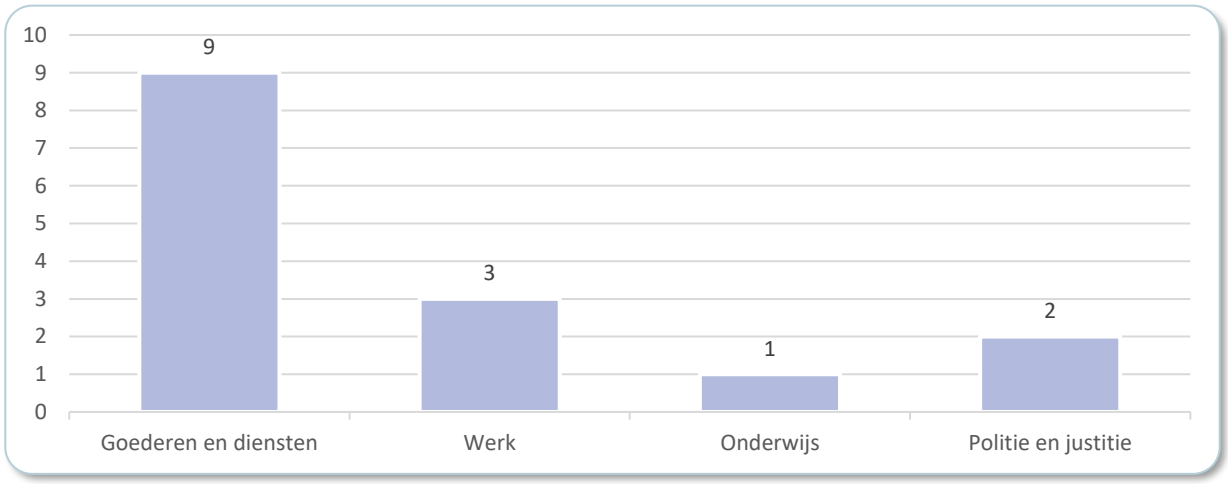
Grafiek 105: Aantal unieke gebruikers van de onlineopleiding eDiv sinds haar lancering in 2014

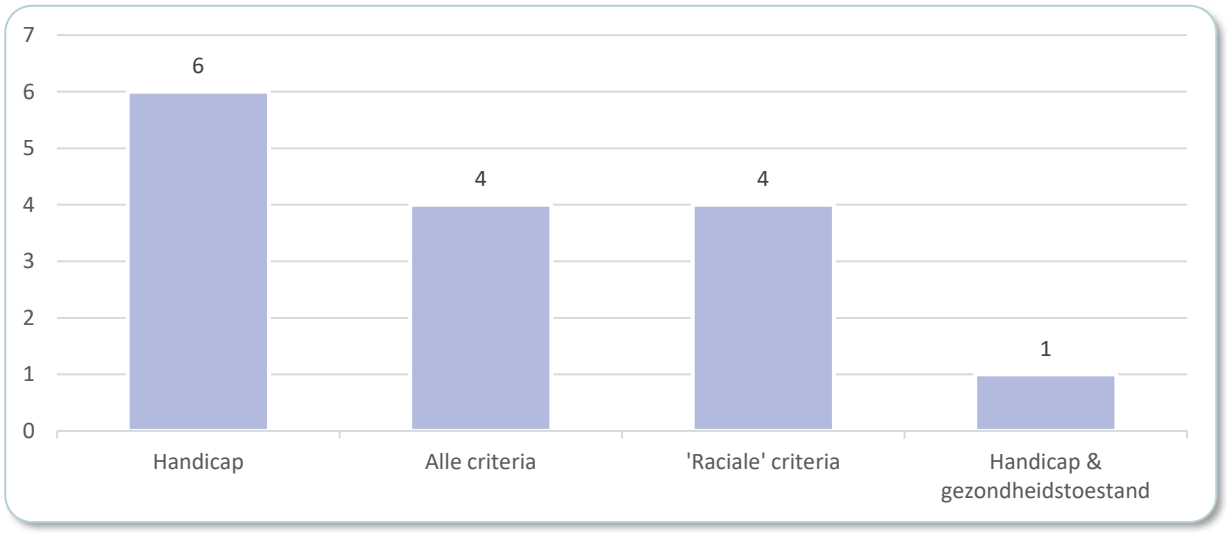
11 Adviezen en aanbevelingen

Zie hoofdstuk 7 - punt 4 van het jaarverslag.

Grafiek 106: Aantal adviezen en aanbevelingen in 2019 – per domein

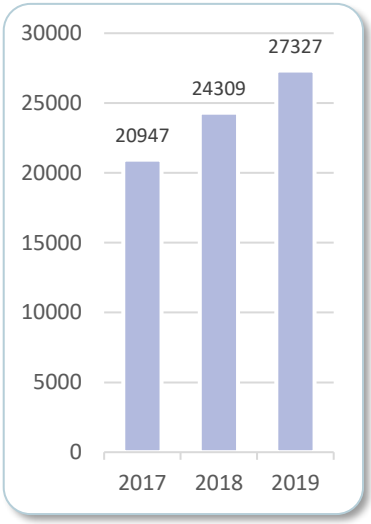

Grafiek 107: Aantal adviezen en aanbevelingen in 2019 – per discriminatiecriterium

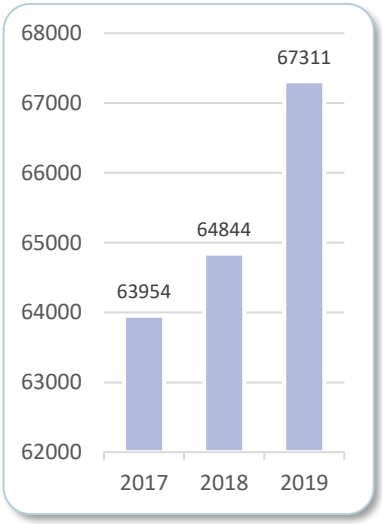

12 Communicatie (website en sociale media)

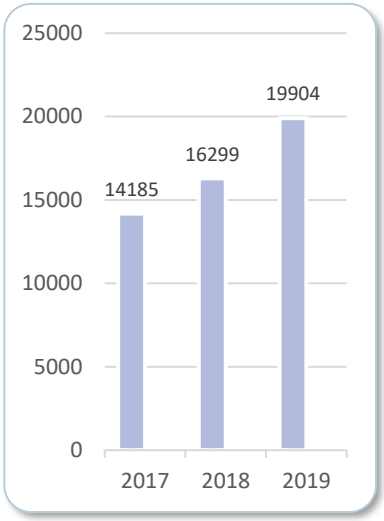
Grafiek 108: Gemiddeld aantal sessies op www.unia.be per maand sinds 2017

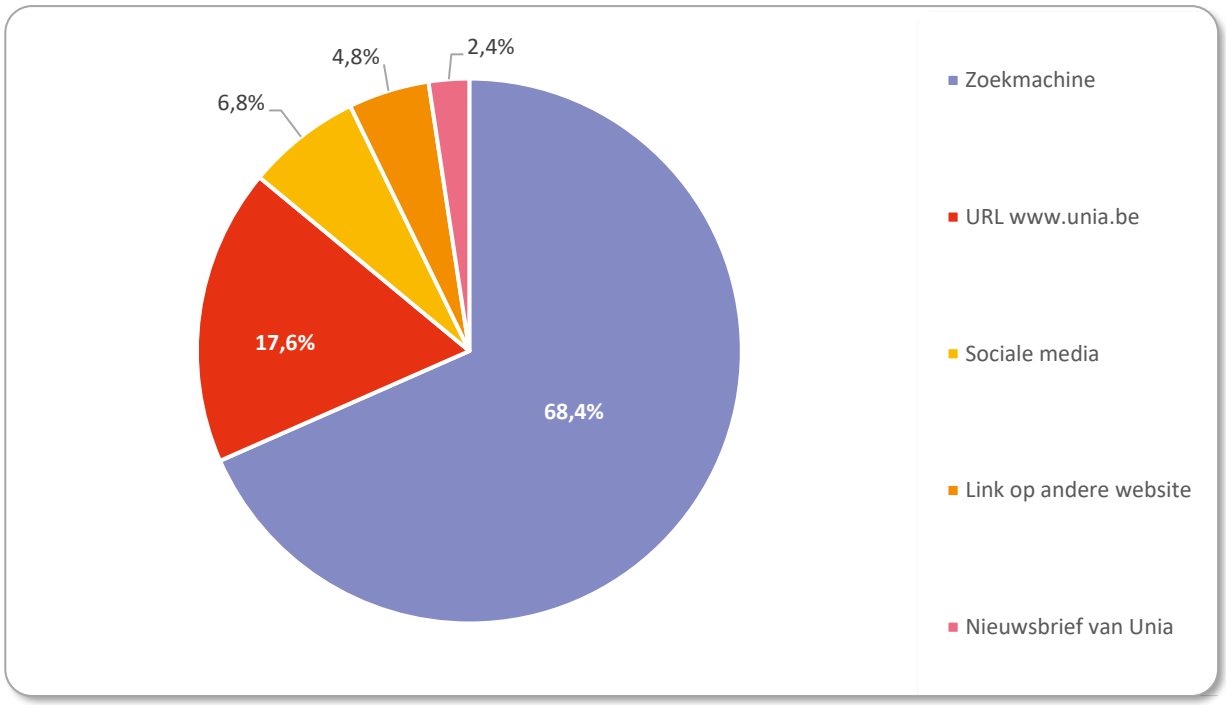
Grafiek 109: Aantal pagina's bezocht op www.unia.be per maand sinds 2017

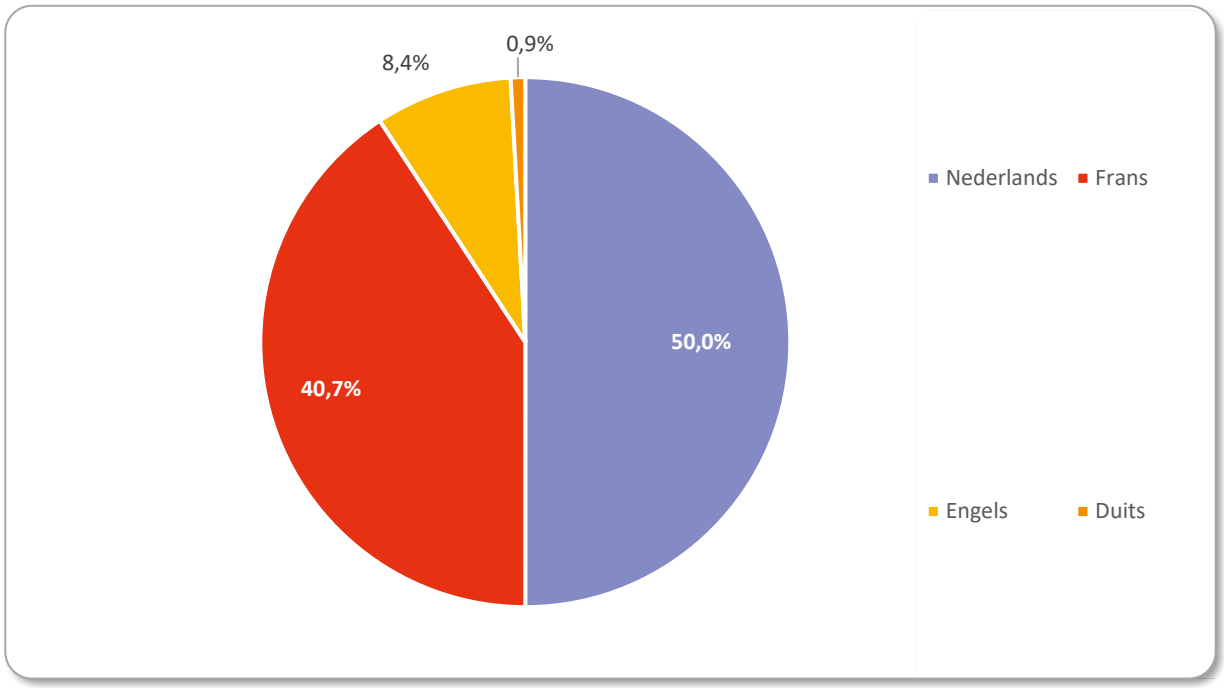
Grafiek 110: Aantal bezoekers op www.unia.be per maand sinds 2017

Grafiek 111: Kanalen waarlangs websitebezoekers onze website vonden in 2019

Grafiek 112: Percentage bezoeken van de homepage in de verschillende talen in 2019

12.1.1 KiesGelijkeKansen.be - LeChoixEgalite.be

- 5.064 bezoekers
- 12.604 pagina's bezocht

12.1.2 Facebook & Twitter

- Facebook: 11.719 *followers*, 313 posts
- Twitter: 4.928 *followers*, 462 tweets
- LinkedIn: 1.296 *followers*, 40 posts
- Instagram: 800 *followers*, 31 posts

Unia

Koningsstraat 138 ○ 1000 Brussel

T +32 (0)2 212 30 00

info@unia.be

www.unia.be

UNIA

unia.be